

Actilino

versio 1.6

Horb, syyskuu 2017

Handy Tech on Help Tech GmbH:n rekisteröimä tavaramerkki.

Kaikki oikeudet pidätetään

Help Tech GmbH

Brunnenstraße 10

72 160 Horb, Saksa

Puh.: +49 7451 55 46 0

Fax: +49 7451 55 46 67

Sähköposti: info@helptech.de

Internet: www.helptech.de

Maahantuoja:

Näköpiste Polar Print Oy

Nuijamiestentie 5 A

00400 Helsinki

Puh.: 09 - 6150 0124

Sähköposti: info@polarprint.fi

Internet: www.polarprint.fi

Sisällys

1. Johdanto	8
1.1. Ulkoasu	9
1.2. Käyttöohjeen merkintätavat	11
2. Asennus	11
2.1. Pakkauksen sisältö.....	11
2.2. Ohjelmiston asennus	12
2.3. Virran kytkeminen	13
2.4. Kytkeminen kaapelilla.....	14

2.5. Ulkoisen USB-näppäimistön kytkeminen	14
2.6. Kantolaukku	14
2.7. Bluetooth-yhteyden asentaminen.....	15
2.7.1. Tietokoneeseen yhdistäminen	15
2.7.2. Apple iOS -laitteeseen yhdistäminen	16
2.7.3. Android-laitteeseen yhdistäminen	16
2.8. Tekniset tiedot.....	17
3. Käyttöönotto	18
3.1. Versiotiedot	18
3.2. Virran kytkeminen	18
3.3. Peruskäyttö.....	19
3.3.1. Välikomennot	19
3.3.2. Äänimerkit	20
3.3.3. Järjestelmän ilmoitukset.....	20
3.3.4. Valintaruudut.....	21
3.3.5. Radiopainikkeet (1 / x).....	21
3.3.6. Järjestelmätiedostot	21
3.3.7. Virransäästö.....	22
3.3.8. Rajoitettu käyttö (SAVE mode).....	22
4. Pikaohje aloitukseen.....	22
4.1. Actilino pistenäyttönä	22
4.2. Puhelun soittaminen iPhonella Actilinoa käyttäen	23
4.3. Actilino muistiinpanolaitteena	24
4.3.1. Valikoissa liikkuminen.....	24
4.3.2. Tilannekohtainen ohje.....	24
4.3.3. Muistiinpanon kirjoittaminen.....	24
4.3.4. Muistiinpanon tallentaminen	25
4.3.5. Tiedoston avaaminen	25
4.3.6. Tiedostonsiirto Actilinin ja tietokoneen välillä	26
4.3.6.1. Tiedoston siirtäminen Actilinolta tietokoneelle HTCom-ohjelmalla	27
4.3.6.2. Tiedoston siirto tietokoneelta Actilinnolle	27
5. Actilinin toiminta	27
5.1. Valikkorakenne	27
5.1.1. Valikko	28
5.1.2. Tiedosto	28
5.1.2.1. Uusi tiedosto.....	28

5.1.2.2. Edell. tiedosto.....	28
5.1.2.3. Uusi kansio.....	29
5.1.2.4. Tiedosto- ja kansioluettelo	29
5.1.2.4.1. Muokkaa	30
5.1.2.4.2. Näytä	30
5.1.2.4.3. Avaa	30
5.1.2.4.4. Leikkaa	31
5.1.2.4.5. Kopioi.....	31
5.1.2.4.6. Liitä	31
5.1.2.4.7. Poista	31
5.1.2.4.8. Nimeä uudelleen	32
5.1.2.4.9. Ominaisuudet	32
5.1.3. Laskin	32
5.1.4. Kalenteri	34
5.1.4.1. Uuden tapahtuman luominen	35
5.1.4.2. Tapahtumien muokkaus	35
5.1.4.3. Muuttuvat tapahtumat.....	37
5.1.4.4.1. Huomautuksia tapahtumiin liittyen.....	37
5.1.4.5. Tapahtumaluettelo	38
5.1.4.6. Tekstihaku tapahtumissa.....	39
5.1.4.7. Muokkausvalikko	40
5.1.4.8. Tietoja menneistä tapahtumista	41
5.1.4.9. Resurssienhallinta.....	41
5.1.4.10. Kalenterin varmuuskopiointi	41
5.1.5. Kello	41
5.1.5.1. Aika	42
5.1.5.2. Päiväys	42
5.1.5.3. Aseta hälytys.....	42
5.1.5.4. Aseta kello	43
5.1.5.5. Sekuntikello	43
5.1.5.6. Ajastin	43
5.1.6. MusikBraille	44
5.1.7. Soitin	45
5.1.8. Pelit	45
5.1.8.1. Hirsipuu	46
5.1.9. PC-tila.....	46

5.1.10. Pistetaulukot.....	46
5.1.10.1. Pistetaulukon luominen.....	46
5.1.10.2. Pistetaulukoiden lataaminen.....	47
5.1.10.3. Pistetaulukoiden valistaminen	47
5.1.10.4. Valitun pistetaulukon poistaminen	48
5.1.11. Tietoja.....	49
5.1.11.1. Muistin käyttö	49
5.1.11.2. Akun tiedot	49
5.1.11.2.1. Taso	49
5.1.11.2.2. Jännite	50
5.1.11.2.3. Tila	50
5.1.11.3. Näppäimistöasettelu	50
5.1.11.4. Sarjanumero	51
5.1.11.5. Versiot	51
5.1.11.5.1. Laiteohjelmisto	51
5.1.11.5.2. USB-isäntä	51
5.1.11.5.3. Bluetooth.....	51
5.1.11.6. Huoltotiedot	51
5.1.11.7. Järj. tiedot.....	52
5.1.12. Asetukset	52
5.1.12.1. 6 pisteen tila	52
5.1.12.2. Pikavalinta	53
5.1.12.3. Korosta pikanäppäimet	53
5.1.12.4. Näytä järj. tiedostot.....	53
5.1.12.5. Kansiot ensin	54
5.1.12.6. Nopea liikkuminen.....	54
5.1.12.7. Näytä tiedostotiedot	54
5.1.12.8. Vaihda ulk. näppäimistöön automaattisesti.....	54
5.1.12.9. Sammuta Actilino automaattisesti	54
5.1.12.10. Käynnistystila.....	55
5.1.12.10.1. Päävalikko.....	55
5.1.12.10.2. Uusi tiedosto.....	55
5.1.12.10.3. Automaattinen muokkaus.....	55
5.1.12.10.4. PC-tila	55
5.1.12.10.5. Laskin	56
5.1.12.11. Äänimerkit	56

5.1.12.11.1. Ei mitään.....	56
5.1.12.11.2. Virheet.....	56
5.1.12.11.3. Varoitukset.....	56
5.1.12.11.4. Vahvistukset.....	57
5.1.12.12. Päiväys/aika.....	57
5.1.12.13. Pistetulostus.....	57
5.1.12.14. Pisteiden kiinteys.....	57
5.1.12.15. ATC-herkkyys.....	58
5.1.12.16. Valmiustila.....	58
5.1.12.17. Kieli.....	58
5.1.12.18. Massamuisti.....	58
5.1.12.19. Salli akun lataus.....	59
5.1.12.20. Matala virta.....	59
5.1.12.21. Akun kalibrointi.....	59
5.1.12.22. Palauta oletukset.....	59
5.2. Editori.....	59
5.2.1. Katsaus editorin toimintoihin.....	59
5.2.2. Keskusteluikkunat ja toimintojen vahvistaminen.....	60
5.2.3. Tekstin syöttäminen ja poistaminen.....	61
5.2.4. Tekstin lukeminen.....	61
5.2.5. ATC Editorissa.....	62
5.2.6. Kohdistuksen siirtäminen.....	63
5.2.7. Muokkaustilat [SPC + 2 4].....	64
5.2.8. Laskin.....	64
5.2.9. Tilan näyttäminen [SPC + 2 3 4 7].....	65
5.2.10. Aseta merkki [TU + TD].....	65
5.2.11. Siirry merkkiin [SPC+1 3 4].....	65
5.2.12. Poista merkki [TU + TD, valitse nimi, SPC].....	66
5.1.13. Lohkon toiminnot.....	66
5.2.13.1. Lohkon alun merkitseminen [SPC + TRC].....	66
5.2.13.2. Kopioi [SPC + 1 4].....	67
5.2.13.3. Leikkaa [SPC+1 3 4 6].....	67
5.2.13.4. Liitä [SPC + 1 2 3 6].....	67
5.2.13.5. Vaihda merkin ja kohdistimen välillä [SPC + 7 8].....	68
5.2.13.6. Lohkon poistaminen [SPC + 1 3 4 6 7, SPC+1 2].....	68
5.2.13.7. Lohkon tallentaminen tiedostoksi [SPC + 2 3 4].....	68

5.2.14. Etsinnät.....	69
5.2.14.1. Suora etsintä [SPC + 1 2 4].....	69
5.2.14.2. Puskuroitu etsintä.....	69
5.2.14.3. Etsintä taaksepäin [SPC + 1 2 4 7].....	70
5.2.15. Korvaa [SPC+1 2 3 5].....	70
5.2.16. Useiden tiedostojen avaaminen.....	70
5.2.17. Vaihtaminen avoimien tiedostojen välillä [SPC + 5 6 8 tai 2 3 7]	71
5.2.18. Editorin käytön keskeyttäminen [SPC + 1 2 3 4 5 6].....	72
5.2.19. Tiedostojen tallentaminen [SPC + 2 3 4]	72
5.2.20. Nopea tiedostonsiirto [SPC + 1 5 7].....	73
5.2.21. Tiedoston sulkeminen ja Editorin sammuttaminen [SPC + 1 5]	73
5.2.22. PC-tilan aktivointi	74
5.2.23. Ohje [SPC + 1 2 5]	74
5.2.24. Editorin asetusvalikko [SPC + 1 3 6].....	75
5.2.24.1. Näyttämän vierittäminen (Yleinen).....	75
5.2.24.2. Vieritysaika (Yleinen)	76
5.2.24.3. Ilmoita tyhjä rivit (Yleinen).....	76
5.2.24.4. Automaattinen vieritys (Yleinen).....	76
5.2.24.5. Ilmoitusaika (Yleinen)	76
5.2.24.6. Varoitusaika (Yleinen).....	77
5.2.24.7. Tuloksen sijoittelu [c] tai [e]	77
5.2.24.8. Näytä lauseke [c] tai [e].....	77
5.2.24.9. Tarkka etsintä (Yleinen).....	78
5.2.24.10. Reunuksen ilmaiseminen (Yleinen)	78
5.2.24.11. Oikea reunuus (Yleinen)	78
5.2.24.12. Sanojen rivittäminen (Yleinen)	79
5.2.24.13. Sarkainten näyttäminen (Yleinen).....	79
5.2.24.14. Sarkainkohdat (Yleinen).....	79
5.2.24.15. Sarkaimen leveys (Yleinen).....	80
5.2.24.16. Rivin loppu (Tiedostokohtainen)	80
5.2.24.17. Lisäskohdistin (Yleinen)	80
5.2.24.18. Muokkaustila (Tiedostokohtainen)	81
5.2.24.19. Vieritys (Yleinen).....	81
5.2.24.20. Tallennettu paikka (Tiedostokohtainen)	81
5.2.24.21. Tekstin näyttäminen (Tiedostokohtainen)	82
5.2.24.22. Siirtymä (Yleinen)	82

5.2.24.23. Etsinnän tuloksen sijoittaminen (Yleinen).....	82
5.2.25. Tärkeitä ohjeita Editrin käytöstä	83
5.3. Tietokoneen käyttäminen Actilinin näppäimistöllä [SPC + 1 2 7]	84
5.3.1. Näppäinkomennot tietokoneen käyttöön.....	84
6. Ulkoinen näppäimistö.....	86
6.1. Yleistä	87
6.2. Näppäimistön näppäimet.....	87
6.2.1. Alfanumeerisen merkin syöttäminen	88
6.2.2. Numeronäppäimistö.....	88
6.2.3. Funktionäppäimet	88
6.2.4. Kuuden näppäimen ryhmä ja nuolinäppäimet.....	88
6.2.5. Erikoisnäppäimet.....	88
6.2.6. Tilailmaisimet.....	89
7. Actilino pistenäyttönä	89
7.1. Windowsin ruudunlukuohjelma, esimerkkinä Window-Eyes.....	90
7.1.1. Yleiskatsaus.....	90
7.2. Windowsin ruudunlukuohjelma, esimerkki JAWS.....	92
7.2.1. Yleiskatsaus.....	92
7.3. Windowsin ruudunlukuohjelma, esimerkkinä Hal/SuperNova	95
7.3.1. Yleiskatsaus.....	95
7.4. VoiceOver: iOS-laitteiden ruudunlukuohjelma	97
8. Handy Tech -pistenäyttöjen toimintojen asetukset.....	99
8.1. Kytkenät.....	100
8.2. ATC.....	100
8.3. Tilasolut	101
8.4. Näppäinten toiminta	101
8.4.1. Näppäinlukko.....	101
8.4.2. Nopeutettu näppäinpainallus.....	102
8.4.3. Toistuvat näppäinpainallukset.....	102
8.5. Sekalaista	102
8.6. Info.....	103
9. Active Tactile Control (ATC).....	103
9.1. ATC lukemisen ja oppimisen apuna.....	104
9.2. Vinkkejä ATC:n käytöstä opeteltaessa pistekirjoitusta.....	106
9.3. Vinkkejä ATC:n käyttöön kokeneille pistelukijoille.....	106
9.4. ATC-Monitorin asetukset.....	107

10. Akku	107
10.1. Akun lataus	108
10.2. Akun tason näyttö	108
10.3. Automaattinen matalan jännitteen tunnistaminen	108
10.4. Akun vaihtaminen.....	109
11. Tärkeitä tietoja turvallisuudesta ja takuusta	110
11.1. Käynnistysprosessit	110
11.1.1. Tiedostojärjestelmän testi.....	110
11.1.2. Tiedostojen tallentaminen vakavan virheen sattuessa	111
11.2. Merkinnät	111
11.3. Lääkintätieteellisten laitteiden turvallisuustiedot.....	111
11.4. Yleiset turvallisuusohjeet	112
11.5. Aktiilin käsittely	113
11.6. Takuu	113
11.7. Tekninen tuki	113
12. Näppäinkomentoluettelo	114
12.1. Liikkuminen valikoissa	114
12.2. Editorin toiminnot	115
12.3. Näppäimet PC-tilassa.....	116
12.4. Ulkoisen näppäimistön komennot	117
13. Virhesanomat	118
13.1. Englanninkieliset virhesanomat	118
13.1.1. Vakavat virheet.....	119
13.1.2. Yleiset virheet.....	120
13.1.3. Varoitukset ja ilmoitukset.....	121
13.2. Ilmoitustiedoston virhesanomat	122
13.2.1. Yleiset ilmoitukset	122
13.2.2. Tiedostojärjestelmän ilmoitukset.....	122
13.2.3. Editorin ilmoitukset	124
14. Tekijänoikeudet	126

1. Johdanto

Actiilin suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota helppokäyttöisyyteen. Käytä hetki aikaa käyttöohjeen lukemiseen. Siten saat pistenäyttösi ominaisuuksista kaiken irti.

Actilino on uuden sukupolven pistenäyttö, jolla on mahdollista tehdä muistiinpanoja pistekirjoituksella. Tämä ominaisuus yhdessä yleisen laitteistoyhteensopivuuden ja ATC-tekniikan kanssa ovat Handy Technin patentteja. Pistenäytössä on 16 gigatavun muisti, jonne voidaan kirjoittaa muistiinpanoja koska tahansa ja missä vain. Yhdessä laitteistopakettiin kuuluvan HCom-ohjelmiston kanssa kirjoitettujen muistiinpanojen siirto tietokoneelle ja tietokoneelta takaisin pistenäytölle tapahtuu helposti. Actilino toimii langattomalla Bluetooth-yhteydellä, jolla voit käyttää sekä tietokonetta että mobiililaitteitasi, esimerkiksi matkapuhelinta.

Voidaksesi käyttää Actilinoa pistenäyttönä yhdessä Windows- tai Linux-tietokoneesi kanssa tarvitset ruudunlukuohjelman. Voit hankkia sen jälleenmyyjiltä. Ilmaiseksi on saatavilla ruudunlukuohjelma NVDA, mikäli sille on tarvetta.

Jos sinulla on kehitysideoita tai ehdotuksia tuotteemme kehittämiseksi, ota yhteyttä Handy Tech - jälleenmyyjäsi tai kirjoita sähköpostia osoitteeseen

ideas@helptech.de. Mielipiteesi on meille tärkeä.

Nauti Actilino-pistenäytöstäsi.

1.1. Ulkoasu

Tämä kappale auttaa Actilinoon ja sen näppäimiin tutustumisessa. Pidä Actilino käden ulottuvilla, niin voit seurata tässä kappaleessa annettuja ohjeita.

Kaksi välilyöntiä on pistenäytön pisterivin etupuolella keskellä näyttöä. Seuraavassa kuvauksessa vasenta välilyöntiä nimitetään [SPCL] ja oikeata [SPCR]. Jos voidaan käyttää kumpaa tahansa välilyöntiä, merkintä on [SPC].

Välilyöntien välissä on joystick, joka parantaa merkittävästi navigointia mobiililaitteilla, sisäistä tilaa käytettäessä sekä tietokoneella. Tätä näppäintä voidaan työntää kaikkiin neljään pääsuuntaan (ylös, alas, oikealle ja vasemmalle). Tällöin voit liikkua sekä valikoissa että sisällössä. Lisäksi voit painaa sitä alas, jolloin valitun kohteen toiminto suoritetaan.

Pisterivin yläpuolella on 8 ergonomisesti sijoiteltua toimintonäppäintä. Näitä näppäimiä käytetään myös pistekirjoituksen kirjoittamiseen. Niiden sijoittelu on yleisen pistekirjoitusnäppäimistön mukainen ja nimitykset vasemmalta oikealle seuraavasti:

7, 3, 2, 1, 4, 5, 6 ja 8

Pistenäyttörivi laitteen keskellä koostuu 16:sta ergonomisesta piste-elementistä, joihin on integroitu kosketusnastat. Kosketusnastat (CR) mahdollistavat niitä painamalla kohdistimen siirtämisen tekstissä suoraan haluttuun paikkaan.

Pisterivin molemmissa päissä olevat näppäimet ovat kolmitoimisia. Niitä voidaan painaa joko ylhäältä, alhaalta tai keskeltä.

Näiden näppäinten toiminnot ovat:

Vasemman tai oikean kolmitoimisen näppäimen painaminen sen yläaidasta (Up) siirtää pistenäytön näyttämää tekstissä taaksepäin. Näppäinten nimitykset seuraavassa luettelossa ovat [TLU] tai [TRU]. Vasemman tai oikean kolmitoimisen näppäimen painaminen sen alaidasta (Down) siirtää pistenäytön näyttämää tekstissä eteenpäin. Näppäinten nimitykset seuraavassa luettelossa ovat [TLD] tai [TRD]. Jos toiminnon suorittamiseksi voidaan painaa joko vasenta tai oikeaa kolmitoimista näppäintä sen yläaidasta (Up), näppäimen nimitys on [TU]. Jos toiminta tapahtuu vastaavasti painamalla jompaa kumpaa näppäintä sen alaidasta (Down), nimitys on [TD]. Jos molempia näppäimiä [TU] ja [TD] täytyy painaa yhtä aikaa, kuten esimerkiksi merkin asettamisessa Editorissa, voit painaa näppäinyhdistelmän käyttämällä molempia kolmitoimisia näppäimiä joko [TLU] ja [TRD] tai [TLD] ja [TRU].

Kolmitoimisen näppäimen keskikohdan painamisesta vasemmalta [TLC] tai oikealta [TRC] käytetään moniin lisätoimintoihin

Alla on luettelo kolmitoimisesta näppäimestä käytetyistä nimityksistä:

Vasen kolmitoiminen näppäin, ylös: [TLU]

Vasen kolmitoiminen näppäin, keskeltä: [TLC]

Vasen kolmitoiminen näppäin, alas: [TLD]

Oikea kolmitoiminen näppäin, ylös: [TRU]

Oikea kolmitoiminen näppäin, keskeltä: [TRC]

Oikea kolmitoiminen näppäin, alas: [TRD]

Sisäinen mikrofoni sijaitsee pisteiden 1 ja 4 välissä, hieman niiden yläpuolella. Sen merkinä laitteessa on neljä pientä reikää. Mikrofonia käytetään puheluiden soittamiseen ja vastaanottamiseen laitteen ollessa yhdistettynä puhelimeen.

Jos liikutat kättäsi laitteen oikeassa päädyssä edestä taaksepäin, löydät ensimmäisenä virtakytkimen. Virtakytkimen takana on USB-liitin ulkoisen näppäimistön kytkemistä varten.

Laitteen vasemmalla sivulla edestä taaksepäin on pyöreä liitin (3,5 mm) ulkoisen äänitulon kytkemistä varten. Sen takana on magneettinen, ovaalin muotoinen USB-portti laturin tai tietokoneen yhdistämistä varten.

Stereokaiuttimet sijaitsevat laitteen etureunan molemmissa päissä. Vasemman kaiuttimen vieressä on SD-korttipaikka.

Älä milloinkaan poista SD-korttia laitteesta sen ollessa päällä. Tällöin kortilla olevat tiedot voivat vaurioitua. Sammuta Actilino aina ennen kortin poistamista tai asettamista.

Actilinossa on Li-ion-akku. Se sijaitsee laitteen keskellä. Akkukotelon kansi voidaan avata laitteen pohjasta. Voit avata sen liu'uttamalla oikealla puolella sijaitsevaa lukitusvipua kohti keskustaa. Tällöin voit avata kotelon ja poistaa akun laitteesta. Sammuta Actilino ja irrota kaikki kaapelit ennen tämän toimenpiteen suorittamista.

Help Tech suosittelee, ettet poista akkua lainkaan. Akun uudelleenasettamisen jälkeen sen varaustaso ei näy oikein. Oikean varaustason näyttämiseksi tarvitaan täydellinen ja pitkä purku- ja latauskierto akun kalibroimiseksi.

1.2. Käyttöohjeen merkintätavat

Tässä käyttöohjeessa käytetyt merkintätavat ovat seuraavat:

Actilino ja tietokone:

Yksittäinen näppäinkomento Actilinolla:

[Näppäin1] ts. [TLU]

Näppäinyhdistelmä Actilinolla:

[SPC + 1 2]

Actilinin pisterivin näyttämä:

'Näytöllä oleva teksti' esim. 'File'

Yksittäinen näppäinkomento tietokoneella:

{Näppäin}, ts. {ENTER}

Tietokoneelle kirjoitettava teksti:

{kirjoita teksti}, ts. {HTCOM}

Tietokoneella näkyvä teksti:

"näkyvä teksti" kuten "Done"

2. Asennus

Tässä osassa on hyödyllistä tietoa Actilinin asennuksesta.

Lue osio huolellisesti ennen asennusta.

2.1. Pakkauksen sisältö

Varmista, että Actilinin pakkauksesta löytyvät kaikki alla luetellut osat. Jos joku osista puuttuu tai on viallinen, ole yhteydessä maahantuojaasi.

Paketin sisältö on seuraava:

- * Actilino-pistenäyttö
- * 16 gigatavun MicroSD-kortti (valmiiksi asetettu)
- * Kantolaukku
- * USB-johto (noin 1m)
- * Li-ion-akku, kapasiteetti 2800 mAh (valmiiksi asetettu)
- * Virtalähde lataamista varten, 5 V
- * Ajuripaketti ruudunlukuohjelmille ja HTCom-ohjelmisto (USB-tikku)
- * Tämä käyttöohje (USB-tikku)
- * HTComin käyttöohje (USB-tikku)
- * Pikaohje englanniksi pistekirjoituksella

2.2. Ohjelmiston asennus

Ennen Actilinin kytkemistä tietokoneeseen asenna pakkauksessa tulleet ohjelmat.

Liitä pakkauksessa tullut muistitikku tietokoneeseen. Tällä muistitikulla on kaikki tarvittavat ajurit ja ohjeet Actilinin käyttämistä varten. Tikulla on myös NVDA-ruudunlukuohjelma itsenäisen tietokoneella työskentelyn varmistamiseksi silloinkin, kun koneessa ei jo ole ruudunlukuohjelmaa (Window-Eyes, JAWS tai Supernova).

Suorita "start.exe"-tiedosto muistitikun juuresta. Jos ruudunlukuohjelma on jo asennettu, ohjelma käyttää sitä. Jos ei, käytetään tikulla olevaa NVDA-ruudunlukuohjelmaa.

HTStart-ohjelma tunnistaa käytettävän pistenäytön automaattisesti ja tekee sen perusteella esivalinnat asennettavista kohteista. Koneesi turvallisuusasetuksista riippuen saatat joutua sallimaan HTStart-ohjelman erikseen.

Kun ruudunlukuohjelma on valittu, avautuu HTStart-ikkuna näyttäen kaikki tuetut Handy Tech -pistenäytöt. Kieli on valittu Windowsin asetusten mukaan. Voit kuitenkin valita jonkin muun kielen. Tuoteluettelosta löydät ohjeet valitsemallasi kielellä. Mikäli valitun kielen ohjetta ei ole saatavilla, näytetään englanninkielinen ohje.

Voit valita asennettavat komponentit seuraavista:

- * JAWS-ajuri: viimeisin ajuri JAWS for Windowsille
- * Window-Eyes -ajuri: viimeisin ajuri Window-Eyesille

- * HAL/Supernova-ajuri: viimeisin ajuri HAL/Supernovalle
- * Laiteohjelmisto ja ohjeet: laitteen sisäisten ohjelmien sekä tämän käyttöohjeen päivittämiseen
- * HTCom (Handy Tech Communication) -ohjelma: Actilinin ja PC:n väliseen tiedonsiirtoon käytetty ohjelma

Suosittellemme, että käytät oletusasennusta. Tällöin kaikki tarvittavat ajurit ja ohjelmistot asennetaan ja työpöydälle luodaan HTCom-pikakuvake. Asennuksen jälkeen Käynnistä-valikosta löytyy ohjelmaryhmä "Handy Tech", jossa ovat seuraavat alavalikot:

- * BrailleDriver: sisältää ruudunlukuohjelmiasi kannalta tärkeimmät asetukset Actilिनolle.
- * Actilino, jota seuraa sen versionumero, esimerkiksi "Actilino 1.6".

Täältä löytyvät käyttöohje, asennuksen poisto-ohjelma, päivitysohjelma laitteen sisäiselle ohjelmistolle (firmware) ja muut tärkeät huomiot.

- * HTCom: sisältää HTCom ohjelman, sen kuvauksen ja poisto-ohjelman.

Kun Actilino on asennettu onnistuneesti, se voidaan kytkeä laitteistoon. Actilinin sisäisen ohjelmiston (firmware) asennuskansiota löytyvät seuraavat alikansiot (kun ohjelma on asennettu täytenä asennuksena):

- * Braille tables: Pistetaulukot.
- * Firmware: sisältää neljä tiedostoa Actilinnon ohjelmointiin sekä järjestelmätiedostot.
- * Manuals: käyttöohje ja muut tärkeät tiedot
- * KeyboardLayouts: sisältää eri maissa käytettävät näppäimistöasettelutiedostot.
- * Uninstall: ohjelmiston asennuksen poisto-ohjelma.

Voit käynnistää HTComin työpöydältä, Käynnistä-valikosta tai näppäinyhdistelmällä {Ctrl+Shift+H}. Seikkaperäisemmän ohjeen siitä, miten HTComia käytetään, löydät "HTCom"-valikossa olevasta ohjeesta.

2.3. Virran kytkeminen

Pakkauksessa olevaa virtalähdettä käytetään Actilinin akun lataamiseen. Pistenäyttöä voidaan käyttää normaalisti sen ollessa latauksessa. Yhdistä magneettinen USB-kaapeli laitteen vasemmalla sivulla olevaan USB-porttiin. Magneetti naksahuttaa paikalleen. Sillä, miten päin piuha kytketään Actilinoon, ei ole väliä. Nyt voit yhdistää virtalähteen USB-johdon toiseen päähän ja sen jälkeen seinäkoskettimeen. Kun lopetat laitteen lataamisen, irrota virtajohto ensin seinäkoskettimesta ja vasta sitten laitteesta. Kun kytket laitteen lataukseen sen ollessa pois käytöstä, näytölle ilmestyy teksti 'Pikalataus'. Tämän jälkeen laite kytkeytyy taas pois päältä.

Huomaa, ettei Actilinoa voi kytkeä tietokoneeseen USB:llä sen ollessa latauksessa. Jos laite on kytkettynä USB:llä tietokoneeseen, sen akku latautuu hitaammin. Voit ottaa tämän pois käytöstä asetuksista esimerkiksi säästääksesi kannettavan tietokoneen akkua matkoilla.

2.4. Kytkeminen kaapelilla

Actilino voidaan yhdistää tietokoneeseen joko USB-johdolla tai langattomalla Bluetooth-tekniikalla.

Jos Actilinoa käytetään lääketieteellisenä apuvälineenä, liitetyn tietokoneen täytyy täyttää lääketieteelliselle laitteelle asetetut säädökset tai sen pitää olla lisämaadoitettu tai liitetty suojamaadoitetun muuntajan kautta.

Varmista, että kaikki luvussa 2.2 kuvatut ohjelmistot on asennettu ennen USB-johdon kytkemistä.

Liitä pistenäyttö tietokoneeseen USB-liitännällä käyttäen pakkauksessa tullutta USB-johtoa. USB-johdon toisessa päässä on magneettinen liitin ja toisessa pieni, litteä liitin. Kytke magneettinen liitin pistenäytön vasemmassa päädyssä takalaidassa olevaan porttiin; liitin kytkeytyy kummin päin tahansa. Liitä tämän jälkeen johdon toinen, litteä pää tietokoneen USB-porttiin.

Kun sekä tietokone että pistenäyttö ovat päällä, tietokone tunnistaa pistenäytön automaattisesti. Kun kytket USB-johdon pistenäytön ollessa pois päältä, näytölle tulee ilmoitus 'Akkua ladataan' ja pistenäyttö menee uudelleen pois päältä.

2.5. Ulkoisen USB-näppäimistön kytkeminen

Actilinoon voidaan liittää myös ulkoinen USB-näppäimistö. Liittäminen tapahtuu kytkemällä näppäimistön johto pistenäytön oikeassa päädyssä olevaan USB-liittimeen. Lisätietoja on kappaleessa 6, Ulkoinen näppäimistö.

2.6. Kantolaukku

Kantolaukun oikealla sivulla on reiät virtapainikkeelle ja USB-portille, vasemmalla äänilähteelle ja USB-liittimelle niin, että voit käyttää Actilinoa sen ollessa laukussa. Voit avata laukun kunnolla avaamalla kannen. Näin kaikki laitteen näppäimet ovat käytettävissä.

Kun asetat Actilinin kantolaukuunsa, varmista, että liu'utat sitä niin, että laukun nurkat peittävät osan laitteesta. Kun painat Actilinin laukkuun, sen takaosan tulee olla peitetty. Laukun sisäpinnassa ja Actilinin takapinnassa on magneetteja niin, ettei laite pääse valumaan ulos vahingossa.

2.7. Bluetooth-yhteyden asentaminen

Koska Actiliossa on Bluetooth-ominaisuus, sitä voidaan käyttää langattomasti tietokoneen tai matkapuhelimen kanssa, mikäli myös niissä on Bluetooth-ominaisuus.

Voit liikkua USB-yhteyden ja kolmen Bluetooth-portin välillä painamalla [SPC+4 5 8]. Jos aktiivisia yhteyksiä on vain yksi, et voi vaihtaa niiden välillä.

Bluetooth on päällä kun Actilinoon kytketään virta. Jos Bluetooth-yhteyttä ei ole luotu 15 minuuttiin, kytkeytyy laitteen Bluetooth automaattisesti pois. Kun Actilino herätetään lepotilasta, kytkeytyy Bluetooth taas päälle 15 minuutiksi.

Langattoman yhteyden kantama on noin 10 metriä (10 jaardia tai 33 jalkaa).

2.7.1. Tietokoneeseen yhdistäminen

1. Varmista, että Actilinoon on kytketty virta ja Bluetooth on päällä.
2. Valitse "Bluetooth-laitteet" joko ohjausaneelista tai ilmaisinalueelta. Jos valitsit ilmaisinalueen kuvakkeen, paina sovellusnäppäintä.
3. Valitse "Lisää laite".
4. Bluetooth-laitteen lisäysvelho avautuu.
5. Kaikki havaitut Bluetooth-laitteet näytetään. Valitse Actilino luettelosta ja paina "Seuraava". Vahvista paripyyntö Actiliossa painamalla K (pisteet 1 ja 3) tai hylkää se painamalla E (pisteet 1 5).
6. Yleensä PC luo parikoodin, jonka hyväksyt ainamalla "Seuraava".
7. Nyt paritus suoritetaan ja tarvittavat ajurit asennetaan. Ole hyvä ja odota hetki. Voit vahvistaa painamalla "Valmis".

Nyt Actilino on yhdistetty tietokoneeseen Bluetoothilla ja voit käyttää sitä samalla tavalla kuin USB-yhteyttä käytettäessä.

Huomaa:

Jos liikutat Actilinoa bluetooth-kantaman ulkopuolelle (10 metriä), yhteys katkeaa. Kun palaat kantaman sisälle, Handy Technin pistenäyttöajuri muodostaa yhteyden automaattisesti uudelleen. Saadaksesi tämän toimimaan sinun täytyy asentaa uusin pistenäyttöajuri (Katso luku 2.2).

2.7.2. Apple iOS -laitteeseen yhdistäminen

Applen mobiililaitteissa, kuten iPadeissa ja iPhoneissa, on ruudunlukuohjelmana VoiceOver, joka mahdollistaa laitteen käytön puheella tai pistekirjoituksella. Ennen Bluetooth-yhteyden muodostamista VoiceOver täytyy käynnistää. Tämä tehdään seuraavasti:

1. Varmista, että Actilinoon on kytketty virta ja Bluetooth on päällä.
2. Avaa iOS-laitteen asetukset.
3. Avaa yleiset asetukset ja sieltä Käyttöapu.
4. Valitse VoiceOver ja ota se käyttöön.
5. Valitse Pistekirjoitus.
6. Jos Bluetooth ei ole päällä, iOS-laite antaa sinulle mahdollisuuden kytkeä se päälle.
7. iOS-laite etsii Bluetoothilla toimivia pistenäyttöjä. Valitse luettelosta Actilino.
8. Molemmat laitteet näyttävät kuusinumeroisen koodin. Jos se on sama molemmilla laitteilla, vahvista tämä. Actilिनolla tämä tehdään painamalla K (pisteet 1 3). Jos koodi on eri, hylkää painamalla E (pisteet 1 5) Actilिनolla.
9. Bluetooth-yhteys muodostuu ja voit lukea iOS-laitteen tekstin pistenäytöltä.

Huomaa:

Jos Bluetooth-yhteys katkeaa, koska iOS-laite tai Actilino sammuu tai menee lepotilaan, virkistä Actilino ensin. Tämän jälkeen yhteys muodostuu uudelleen välittömästi, kun käynnistät Apple-laitteen tai avaat sen näyttölukon.

Suosittelemme, että asetat käyttöapuoikotien (kotiäppäimen kolmoispainallus) VoiceOveriin. Voit tehdä tämän reittiä Asetukset -> Yleiset -> Käyttöapu -> Käyttöapuoikotie.

2.7.3. Android-laitteeseen yhdistäminen

Android-laitteet, kuten Samsung Galaxy Sx, sisältävät oletuksena TalkBack-ruudunlukuohjelman, joka mahdollistaa laitteen käyttämisen puheella. TalkBack on esiasennettuna useimpiin Android-laitteisiin ja voidaan kytkeä päälle reittiä Asetukset -> Esteettömyys. Pistenäyttöjen käyttämistä varten tarvittavat erillisen sovelluksen nimeltä BrailleBack, jonka voit hakea Googlen Play Store -sovelluskaupasta.

Voit yhdistää Actilिनon Bluetoothilla Android-laitteeseen seuraavasti:

1. Varmista, että Actilinoon on kytketty virta ja Bluetooth on päällä.

2. Varmista, että BrailleBack on käytössä. Jos näin ei ole, ota se käyttöön reittiä Asetukset -> Esteettömyys -> BrailleBack tai uudemmissa Androideissa Asetukset -> lisäasetukset -> Esteettömyys -> BrailleBack.
3. Kytke Bluetooth päälle Android-laitteessa ja etsi laitteita.
4. Hetken kuluttua Actilino näkyy laiteluettelossa.
5. Aloita yhteydenmuodostus kaksoisnapauttamalla Actilinoa Android-laitteessa.
6. Molemmat laitteet näyttävät parikoodin. Jos se on sama molemmilla, vahvista tämä molemmilla laitteilla. Actilinoilla vahvistetaan painamalla K (pisteet 1 ja 3) ja hylätään painamalla E (pisteet 1 ja 5).
7. Jos paritus onnistui, kuulet äänimerkin.
8. Bluetooth-yhteys muodostuu ja voit lukea Android-laitteen tekstin pistenäytöltä.

Huomaa:

Jos Bluetooth-yhteys katkeaa, koska Android-laite tai Actilino sammuu tai menee lepotilaan, virkistä Actilino ensin. Tämän jälkeen yhteys muodostuu uudelleen välittömästi, kun käynnistät Android-laitteen tai avaat sen näyttöluokan.

2.8. Tekniset tiedot

- * 16 koveraa pistesolua
- * 16 kosketusnastaa
- * kaksi kolmitoimista näppäintä
- * kahdeksan toimintonäppäintä
- * kaksi välilyöntinäppäintä
- * joystick
- * USB-A-portti (ulkoiselle näppäimistöille)
- * USB-magneettiportti (tietokoneelle tai laturille)
- * 16 gigatavun MicroSD-kortti
- * langaton Bluetooth-tekniikka
- * moniääninen äänipiiri
- * kaiutin
- * mikrofoni
- * 3,5 mm:n liitin ulkoiselle äänilähteelle
- * Li-ion-akku, kapasiteetti 2800 mAh

- * akun kesto noin 30 tuntia
- * pikalatauspiiri (6 tuntia)
- * mitat: 16,6 x 10,9 x 2,9 cm
- * paino: 420 g

3. Käyttöönotto

3.1. Versiotiedot

Tässä luvussa kuvataan Actilinin sisäisen ohjelmiston (firmware) version 1.6 kaikki yleiset ominaisuudet.

3.2. Virran kytkeminen

Laitte käynnistetään painamalla virtakytkintä. Voit nyt käyttää Actilinoa ilman latausjohtoa, sillä akku on ladattu täyteen. Kuulet merkkiäänän ja seuraava käynnistysviesti ilmestyy pistenäytölle:

'actilinoxbHH:MM?'

Käynnistysviesti sisältää joitakin tärkeitä tietoja. Se rakentuu seuraavasti:

- * laitteen malli (Actilino) solut 1-8
- * akun latauksen tila, solu 9: latauksen tila näytetään symbolilla, jonka toimintaa kuvataan seuraavassa. Jos solu on tyhjä, on akkukin tyhjä. Kun akku on täynnä, kaikki kahdeksan pistettä näytetään. Kun akku latautuu, pisteet liikkuvat nopeasti. Actilinin käynnistyksestä kuluu noin 10 sekuntia ennen tämän tiedon reaaliaikaista näyttämistä.
- * Bluetooth-tila, solu 10: Tässä solussa näytetään, onko Bluetooth päällä vai ei. Jos on, tämä solu näyttää myös, onko Bluetooth-yhteyksiä käytettävissä. kun Bluetooth on pois käytöstä, tämä solu on tyhjä. Pieni b ilmoittaa, että Bluetooth on käytössä. Iso kirjain B taas ilmoittaa, että Bluetooth-yhteyksiä on käytettävissä. Jos piste 8 on näkyvässä, on yhteyksiä kaksi. Jos piste 6 on näkyvässä, on yhteyksiä kolme.
- * aika, solut 11-15: Actilinin kello näytetään 24-tuntisessa muodossa ilman sekunteja. Tuntien ja minuuttien välissä oleva kaksoispiste vilkkuu sekunnin välein.
- * tukitiedot, solu 16: Kun painat kosketusnastaa tämän solun yläpuolella, näytetään kompaktissa muodossa tietoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä tukitilanteissa. Voit palata alkunäyttöön painamalla TLM tai ESC+TLM tai Enter.

Tukitietojen lyhenteet tarkoittavat seuraavaa:

- * FW: ohjelmistoversio

- * SN: laitteen sarjanumero
- * NSRV: seuraavan huollon kuukausi ja päivä
- * LSRV: viimeisimmän huollon kuukausi ja päivä
- * T, tehtävät: suoritettu viimeisimmän huollon aikana

Tehtävien merkinnät ovat seuraavat:

- * CPS: vaihdettujen kansien määrä
- * PNCLN: puhdistettujen kennojen määrä
- * PNRPL: vaihdettujen kennojen määrä
- * LRPR: viimeisimmän korjauksen kuukausi ja päivä
- * DLV: toimituspäivä

Jos jotakin näistä tiedoista ei ole saatavilla, ilmaistaan se merkinnällä "N/A".

Korkea piippaus, jota seuraa valmiusääni tarkoittavat, että olet työtilassa. Voit aloittaa työskentelyn näiden äänien jälkeen. Actilino ei ole valmis toimintaan, ennen kuin valmiusääni on kuulunut. Laitte pystyy vasta tämän jälkeen vastaanottamaan tietoja tai toimimaan sille annettujen näppäinkomentojen mukaan.

Voit vaihtaa valmiusäänen säveltämällä omasi MusikBraillella. Lisätietoa on luvussa 5.1.6.

Näytöllä on nyt Actilinin päävalikko, josta käsin voit käyttää laitteen monia toimintoja. Jos näytöllä näkyy sanoilla 'FEW:', 'Warning:' tai 'WRN:' alkava teksti, Actilinin ohjelmisto on vahingoittunut. Ohjeita vianmääritykseen löydät virhesanomista ja ohjelmistopäivityksiä käsittelevistä osioista.

Vielä ennen kuin aloitat, tutustu seuraavista luvuista Actilinin käytön peruseräisiin.

3.3. Peruskäyttö

3.3.1. Välikomennot

Actilinin näppäimistö on hyvin helppokäyttöinen. Näppäimistöltä annettu komento toteutetaan vasta, kun näppäimet vapautetaan. Jos merkki koostuu useammasta näppäimestä, se muodostuu vasta, kun kaikki näppäimet vapautetaan.

Pystyäksesi käyttämään toimintoja, joilla on tavallisessa näppäimistössä oma näppäimensä, ja joilla voidaan tehostaa työskentelyä, Actilinossa on otettu käyttöön ns. välitoiminnot, joita käytetään yhdessä välilyönnin kanssa.

Voit esimerkiksi Editorissa käyttää komentoa Väli-i [SPC+2 4] vaihtaaksesi ylikirjoitustilan ja lisäystilan välillä.

Näillä komennoilla riittää yhden näppäimen vapauttaminen komennon toteuttamiseen. Kun kirjoitetaan merkkejä, kaikki näppäimet on vapautettava. Luettelo kaikista käytettävistä näppäinyhdistelmistä löytyy luvusta 12.

3.3.2. Äänimerkit

Actilino kertoo äänimerkein tilastaan, pistenäytölle tulevista ilmoituksista tai varoituksista.

1. Valmiusmerkkiääni: Merkkiääni, joka kuuluu pistenäyttöä käynnistettäessä.

Jos valmiusääntä edeltää lyhyt, korkea merkkiääni, on Actilino käyttövalmis.

2. Varoitusmerkkiäännet: Koostuu kahdesta nopeasti toisiaan seuraavasta merkkiäänestä, jonka voit kuulla esimerkiksi saavuttaessasi tekstin lopun tai alun Editorissa, tai kun peruutat etsinnän.

3. Virhemerkkiääni: Sarja varoitusmerkkiääniä, jotka voit kuulla ennen tiedoston poistamista.

Huomaa: Voit määrittää, mitkä merkkiäännet haluat Actilinoista kuulla (Katso luvut 5.1.12 ja

5.1.12.11). Tässä käyttöohjeessa oletetaan, että asetus on 'vahvistukset'. Tämä on myös tehtaan oletusasetus.

3.3.3. Järjestelmän ilmoitukset

Actilino näyttää ilmoitukset onnistuneista toiminnoista tai varoittaa niissä mahdollisesti tapahtuneista virheistä. Jos kyseessä on virheilmoitus tai muu tärkeä ilmoitus, kuuluu myös merkkiääni. Merkkiäännet voi poistaa käytöstä asetuksissa (katso luku 5.1.12.11). Suositeltavaa on, että luet nämä ilmoitukset huolella ennen työskentelysi jatkamista. Niissä on usein ohjeet siitä, miten tilanteesta tulisi jatkaa eteenpäin.

Useimmat virheilmoitukset näkyvät järjestelmän kielellä. On kuitenkin sellaisia ilmoituksia, jotka näytetään vain englanniksi. Näistä englanninkielisistä ilmoituksista kaikkiin, jotka alkavat 'fatal', 'fer:', 'error' tai 'wrn:', pitää kiinnittää erityistä huomiota. Kun olet lukenut ilmoituksen, voit poistua siitä painamalla [TLC], joka useimmissa tapauksissa palauttaa sinut tilaan, jossa olit ennen ilmoituksen tuloa. Jos ilmoituksen teksti ei mahdu pistenäytölle, voit lukea sitä [TD] ja [TU] -näppäimillä.

Luvusta 13 löytyvät tärkeimmät virheilmoitukset selityksineen.

3.3.4. Valintaruudut

Valintaruudut ovat toimintoja, jotka voivat olla joko valittuina tai valitsematta. Valintaruutu koostuu merkistä, joka ilmaisee sen tilan ja hakasuluista, joissa merkki on. Merkintä "[X]" tarkoittaa, että valintaruutu on valittu tai aktiivinen, kun taas "[]" tarkoittaa, että valintaruutu on valitsematta ja pois käytöstä.

Valintaruudun tilan vaihtaminen tapahtuu painamalla [SPC] tai [TRC]: tila vaihtuu jokaisella näppäinpainalluksella.

Voit vaihtoehtoisesti käyttää myös valintaruudun yläpuolella olevaa kosketusnastaa. Kun siirryt seuraavaan valikkokohtaan, valitsemasi vaihtoehto tulee voimaan. Tehdyt valinnat eivät kuitenkaan tallennu ennen kuin asetusvalikko on suljettu.

Valintaruuduilla ohjataan Actilinin toimintaa ja ne löytyvät asetusvalikosta. Näin voit esimerkiksi valita joko 6- tai 8-pisteisen pistekirjoituksen.

Huomaa:

Jos Actilino sammutetaan sulkematta asetusvalikkoa, viimeisimmät muutokset eivät tule voimaan. Uudet asetukset tallentuvat vain poistumalla ensin asetusvalikosta!

3.3.5. Radiopainikkeet (1 / x)

Radiopainikkeet ovat ryhmä lisävalintoja, jotka voivat olla käytössä tai pois käytöstä. Niistä vain yksi voi olla kerrallaan valittuna.

Radiopainike koostuu sen tilaa ilmaisevasta merkistä ja kaarisuluista. Merkintä "(X)" tarkoittaa, että painike on valittu, kun taas merkintä "()" tarkoittaa, että se on valitsematta. Radiopainike valitaan painamalla [SPC] tai [TRC]. Voit vaihtoehtoisesti käyttää myös radiopainikkeen yläpuolella olevaa kosketusnastaa. Esimerkkinä tästä on haluttu äänimerkkitaso, joka voidaan valita useammasta arvosta.

Huomaa:

Kuten edellä on kerrottu, asetukset tallentuvat vasta, kun asetusvalikosta on poistuttu!

3.3.6. Järjestelmätiedostot

Actilino oma ohjelmisto tarvitsee tiedostot, joihin se voi tallentaa tehdyt asetukset ja tiedot. Nämä järjestelmätiedostot on aina tallennettu tarkenteella "HSF" (Handy Tech System File). Ne tallennetaan SD-kortin HTSYS-kansioon ja sen Language-alikansioon. Esimerkkejä järjestelmätiedostoista ovat ilmoituksia sisältävä tiedosto

(suomi.HSF), ja ulkoisen näppäimistön asetteluja sisältävä (suomi_KBDLYOUT.HSF).

Oletuksena näitä järjestelmätiedostoja ei näytetä. Ne voidaan kuitenkin saada tarvittaessa esille (Katso luku 5.1.12.4).

3.3.7. Virransäästö

Koska Actilino toimii akulla, sen virransäästöominaisuuksiin on kiinnitetty erityistä huomiota.

Aina kun se on mahdollista, Actilino komponentit kytketään pois päältä virran säästämiseksi.

Jos mitään Actilino näppäintä ei paineta muutamaan minuuttiin, se siirtyy horrostilaan. Horrostilassa pistenäyttö on kytketty pois päältä ja jotkin sen komponenteista on myös sammutettu. Heti, kun jotakin näppäintä painetaan, Actilino "herää" ja on valmis toimintaan. Huomaat horrostilan siitä, että pistenäyttö on tyhjä ja pisteet alhaalla.

Lisää tietoa virransäästöominaisuuksista on luvussa 5.1.12.16.

3.3.8. Rajoitettu käyttö (SAVE mode)

Rajoitetulla käytöllä Actilino voidaan käyttää vain pistenäyttönä. Se on verrannollinen Windowsin vikasietotilaan. Pääset Rajoitettuun käyttöön painamalla virtakytkintä enemmän kuin 5 sekuntia tai ottamalla pois laitteen mikro-SD -kortin ennen virran kytkemistä. Nyt käynnistettäessä kuuluu erilainen ääni ja näytöllä lukee:

'actilino S 1.3'

Numero tekstin lopussa on Save Moden versionumero. Takaisin normaaliin työskentelyyn päästään painamalla virtakytkintä uudelleen tai asettamalla mikro-SD -kortti paikoilleen.

4. Pikaohje aloitukseen

4.1. Actilino pistenäyttönä

Jotta Actilino voidaan käyttää Windowsin pistenäyttönä, käyttöön tarvitaan ruudunlukuohjelma, joka ei tule pistenäytön mukana. Käyttääksesi Actilino pistenäyttönä kytke Actilino tietokoneeseen USB-johdolla

tai käytä langatonta Bluetooth-yhteyttä. Varmista, että Actilino on kytketty oikein ja päällä ennen ruudunlukuohjelman käynnistymistä, koska muutoin ruudunlukuohjelma ei havaitse laitetta. Ruudunlukuohjelma näyttää oletuksena pistenäytöllä tietokoneen kuvaruudun aktiivisen kohdan. Esimerkiksi liikuttaessa valikoissa kohdalla oleva valikon kohde näytetään. Voit liikkua tekstissä [TD]- ja [TU]-näppäimillä. Tekstinkäsittelyohjelmissa, kuten MS Wordissa, voit siirtää kohdistinta myös kosketusnastojen avulla. Kosketusnastoilla voit myös avata valikkoja tai valita valikkokohteita (esim. kun pistenäytöllä pyydetään vastausta kyllä tai ei -kysymykseen 'K/E', kosketusnastan painaminen "k":n kohdalta vastaa kirjaimen k kirjoittamista.).

Ruudunlukuohjelma muuttaa tietokoneen kuvaruudulla olevan tekstin ja grafiikat puheeksi ja pistenäytöllä luettavaan muotoon. Tietokoneen äänikorttia käytetään puheen tuottamiseen. Tieto on nähtävissä Actilinoilta pisteillä sen jälkeen, kun ruudunlukuohjelma on välittänyt sen pistenäytölle. Kaikki tavallisimmat ruudunlukuohjelmat ovat yhteensopivia Handy Techin Actilinin kanssa. Handy Tech pitää valita käyttöön ruudunlukuohjelmaa asennettaessa. Pistenäyttö on tämän jälkeen suoraan käytettävissä. Kun ruudunlukuohjelma käynnistetään ensimmäistä kertaa, näytölle tulee ikkuna, jossa näkyy ohjelman havaitsemat pistenäyttölaitteet, niiden käyttämä yhteystapa ja valittuna oleva maa. Actilinossa on Useille ruudunlukuohjelmille valmiit näppäinkomennot. Ohjeet Actilinin käyttämisestä pistenäyttönä Window-Eyes for Windows -ruudunlukuohjelman kanssa on kuvattu luvussa 7.1. JAWSin näppäinkomennot löytyvät luvusta 7.2 ja Hal/SuperNovan luvusta 7.3.

4.2. Puhelun soittaminen iPhoneella Actilinoa käyttäen

Actilinoa on mahdollista käyttää puheluiden soittamiseen hyödyntäen sen mikrofonia ja erillistä ääniyhteyttä. Mikroфонia voi käyttää myös Skypesä, FaceTimessa ja WhatsAppissa.

Ensin sinun tulee muodostaa ääniyhteys Actilinin ja iPhoneen välille. Huomaa, että ääniyhteys on riippumaton VoiceOverin pistenäyttöyhteydestä, joten se on muodostettava erikseen. Paina [SPC + 2 5 7 8]. Kuulet äänimerkin, joka vahvistaa, että Actilinoon sisäänrakennettu äänivastaanotin on käytössä. Kun äänilaitetta käytetään ensimmäisen kerran, tulee siihen muodostaa yhteys Bluetooth-asetuksista.

Varmista, että Bluetooth on kytketty päälle iPhoneessa. Valitse sitten Bluetooth-asetuksista joko "POR1007BT" tai "Actilino Audio". Kun yhteys muodostuu onnistuneesti, kuulet lyhyen äänimerkin.

Toisessa vaiheessa mene reittiä Asetukset -> Yleiset -> Käyttöapu -> Puheluiden äänireititys, ja valitse "bluetooth-kuulokkeet". Tämä estää iPhoneen kaiuttimen aktivoitumisen tulevissa puheluisa. Nyt voit käyttää Actilinoa sekä pistenäyttönä että äänilaitteena puheluihin ja esimerkiksi musiikin kuunteluun.

Kun VoiceOver on päällä, näkyy pistenäytöllä puhelun tullessa teksti "Hyväksy painike". Aloita puhelu painamalla mitä tahansa kosketusnastaa tämän tekstin yläpuolella.

On suositeltavaa, että puhut normaalilla äänenvoimakkuudella noin 40 cm:n päässä Actilinoon mikrofonista. Voit lopettaa keskustelun painamalla [SPC + 1 5 6]. Katso myös luku 7.4.

Jos ääniyhteys katkeaa, voit palauttaa sen painamalla [SPC + 2 5 7 8] kahdesti peräkkäin.

On suositeltavaa, että kytket iPhonea pois päältä "herätä nostamalla" -asetuksen. Löydät sen reittiä Asetukset -> Näyttö ja kirkkaus. Tämä parantaa Bluetooth-yhteyden uudelleenmuodostuksen luotettavuutta iPhoneen näyttölukkoa avattaessa tai Actilinoa käynnistettäessä.

4.3. Actilino muistiinpanolaitteena

4.3.1. Valikoissa liikkuminen

Käynnistä Actilino ja liiku valikoissa [TU] ja [TD] -näppäimillä. [TRC]-näppäimen tai kosketusnastan painaminen aktivoi toiminnon tai avaa alivalikon; [TLC]-näppäimen painaminen päättää toiminnon tai sulkee valikon. [SPC+1 2 3] tai [SPC+4 5 6] -näppäinyhdistelmillä pääset valikon ensimmäiseen tai viimeiseen kohtaan.

Valikon ylin taso sisältää yhden kohdan, jossa lukee "Valikko". Tässä kohdassa näkyy myös samat tiedot kuin käynnistysviestissä. Yksityiskohtainen kuvaus valikon toiminnoista on luvussa 5.1.

4.3.2. Tilannekohtainen ohje

Painamalla pistenäytön viimeisessä solussa olevan kysymysmerkin yläpuolella olevaa kosketusnastaa avautuu tilanteeseen liittyvä ohje vain luku -tilassa. Voit sulkea ohjetekstin painamalla [TLC] tai [SPC + 1 4]. Voit myös painaa {Ctrl + E} tai {Alt + F4} ulkoisesta näppäimistöä. Nämä ohjeviestit näytetään useimmiten järjestelmän kielellä. Jos niitä ei jostakin syystä ole saatavilla nykyisellä kielellä, käytetään englanninkielisiä viestejä.

4.3.3. Muistiinpanon kirjoittaminen

Aloita kirjoittaminen painamalla [TRC], kun näytölle ilmestyy teksti 'Tiedosto'. Saat esiin 'Uusi tiedosto' -tekstin. Uusi tiedosto avautuu painamalla [TRC]. Kohdistin, jossa vilkkuvat pisteet 7 ja 8, on pistenäytön ensimmäisessä solussa.

Voit aloittaa muistiinpanon kirjoittamisen. Jos teet kirjoitusvirheen, poista merkki kirjoittamalla [SPC+1 2] (back space). Kohdistinta voidaan helposti siirtää kosketusnastoilla.

[SPC+4 5] poistaa merkin kohdistimen kohdalta. [SPC+2 4] -näppäimiä käytetään siirtymiseen päällekirjoitustilan ja lisäystilan välillä. Matala äänimerkki ilmaisee, että ylikirjoituslila on aktivoitu, kun taas korkea äänimerkki kertoo, että lisäystila on käytössä. Myös kohdistimen ulkonäkö muuttuu vilkkuvaksi 8-pisteiseksi ylikirjoitustilassa.

Voit lukea äsken kirjoittamasi tekstin [TD] ja [TU] -näppäimillä kohdistinta liikuttamatta. pääset takaisin kohdistimeen painamalla [TLC]. Voit myös siirtää kohdistimen lukukohtaan kohdistusnastalla. Muut muokkaustoiminnot, kuten etsintä ja korvaus, on kuvattu luvussa 5.2.

4.3.4. Muistiinpanon tallentaminen

Tiedostojen tallentamiselle on monta tapaa:

1. Tallenna nykyinen tila sulkematta tiedostoa:

* [SPC+2 3 4] 'Tallenna:' tulee näytölle. Oletuksena tiedoston nimi on 'untitled'. Kohdistin on tiedoston ensimmäisessä merkissä.

* Voit joko hyväksyä oletusnimen, ylikirjoittaa sen tai muokata sitä helposti käyttämällä kohdistimen liikuttamiseen tarvittavia näppäimiä ja deleteä. Jos syötät minkä tahansa näppäinkomennon liikuttamatta ensin kohdistinta, tiedoston nimi ylikirjoitetaan.

* Tallenna tiedosto painamalla [TRC]. Jos samanniminen tiedosto on jo olemassa, saat näytölle huomautuksen ja voit korvata tiedoston.

2. Tallenna nykyinen tiedosto ja sulje se:

* [SPC+1 5] Tallentaminen tapahtuu samalla tavalla kuin kohdassa 1 on kuvattu.

* Kun tiedosto on tallennettu, se myös suljetaan. Jos sinulla ei ole muita tiedostoja avoinna, palaat päävalikon kohtaan 'Tiedosto'.

4.3.5. Tiedoston avaaminen

Avaa edellinen käsitelty tiedosto valitsemalla kohta 'Edell. tiedosto' 'Tiedosto' -valikosta. Tiedosto avautuu ja kohdistin on samassa kohdassa, johon se jäi tiedostoa suljettaessa.

Avataksesi toisen aiemmin tallennetun tiedoston jatka valikoissa liikkumista nuolella alaspäin kohtien 'Uusi tiedosto' ja 'Edell. tiedosto' jälkeen. Saat luettelon laitteelle tallennetuista tiedostoista aakkosjärjestyksessä.

Valitse haluamasi tiedosto [TD] ja [TU] -näppäimillä, ja paina sen jälkeen [TRC]. Voit valita tämän jälkeen 'Muokkaa', 'Näytä', 'Poista' tai

'ominaisuudet'. Jos valitset 'Muokkaa', tiedosto avautuu muokattavaksi Editorissa.

4.3.6. Tiedostonsiirto Actilinin ja tietokoneen välillä

Tiedostoja voidaan siirtää Actilinoon käyttäen:

- * HCom-apuohjelmaa, joka löytyy pistenäytön mukana tulleelta muistitikulta
- * Windowsin "massamuisti"-toiminnolla, jossa Actilinoa käsitellään levyasemana
- * patentoidulla suorasiirrolla suoraan Actilinin Editorista niin, että teksti kirjoittuu yhdistetyn laitteen tekstikenttään

Suosittellemme HCom-ohjelman käyttöä, koska se siirtää erilaiset tiedostomuodot Actilinin ymmärtämään muotoon. Siinä voi myös kääntää lyhennekirjoitusta normalikirjoitukseksi ja takaisin. Ohjelman avulla tiedostoja voidaan siirtää Actilinalta tietokoneelle tai päinvastoin joko USB- tai Bluetooth-yhteydellä.

HComin lisäksi voit siirtää tekstitiedostoja tai niiden lohkoja suoraan Editorista joko tietokoneelle tai mobiililaitteelle. Katso luku 5.2.20.

HCom tukee useita tiedostomuotoja. Kun tiedostoja siirretään, HCom purkaa tekstimuotoisen tiedon:

- * Word *.doc ja *.docx
- * HTML *.htm, *.html, *.php,
*.php3, *.asp ja *.jsp (Internet)
- * Teksti *.txt, *.java, *.ini, *.hpp,
*.h, *.cpp, *.c
- * RTF *.rtf (Rich Text Format)

Vaihtoehtona on tekstimuotoisen tiedon muuntaminen Grade 2 -muotoon (lyhennekirjoitus) siirron aikana. Tiedostot, jotka ovat jotakin muuta muotoa kuin yllä luetellut (kuten esim. *.exe), siirretään sellaisenaan. Actilinoa voidaan siis käyttää myös tiedostojen siirtoon. On kuitenkin huomattava, että isojen tiedostojen siirto Actilinalle ja sieltä koneelle vie paljon enemmän aikaa kuin perinteistä muistitikkaa käytettäessä.

HCom toimii WINDOWS Vista, 7, 8, 8.1 ja 10 -käyttöjärjestelmissä. HComista on saatavana versio myös Linuxille. Lähetämme sen pyynnöstä mielellämme.

HComin tiedonsiirto-ominaisuuksia kuvataan lyhyesti seuraavissa luvuissa.

4.3.6.1. Tiedoston siirtäminen Actilinoilta tietokoneelle HTCom-ohjelmalla

Käynnistä HTCom-ohjelma tietokoneelta, valitse "Receive file" joko sarkaimella tai nuolinäppäimillä ja paina Enter.

Tietokone näyttää kaikki Actilinoilla olevat tiedostot. Voit valita yhden tai useamman tiedoston siirtoa varten. Siirry sarkaimella syöttökenttään, jossa voit määrittää minne siirrettävät tiedostot tallennetaan.

Kun hyväksyt valinnan OK-painikkeella, siirto alkaa. Siirron aikana Actilinoilla näkyy teksti: 'Läh. m kt / n kt', jossa kirjain m tarkoittaa siirrettyjen kilotavujen määrää, n tiedoston kokoa. Kun kaikki tiedostot on siirretty tietokoneelle, voit sulkea HTCom-ohjelman.

4.3.6.2. Tiedoston siirto tietokoneelta Actilinoille

Käynnistä HTCom-ohjelma tietokoneelta.

Valitse kohta "Send file" käyttämällä sarkainta tai nuolinäppäimiä ja paina Enter. Näytölle aukeaa ikkuna, josta voit valita siirrettävät tiedostot. Kun olet valinnut siirrettävän tiedoston, paina Enter. Nyt avautuu toinen ikkuna, josta voit valita, käytetäänkö muunnosta lyhennekirjoitukselle. Kun painat Enteriä, siirto alkaa.

Kun tiedonsiirto on valmis, palaat HTComin päävalikkoon. Siirretty tiedosto löytyy Actilinin 'Tiedosto'-valikosta. Voit avata sen kuten aiemmin on kuvattu ja jatkaa muokkaamista.

5. Actilinin toiminta

5.1. Valikkorakenne

Valikkorakenne on hierarkinen ja sisältää alivalikoita ja toimintoja. Valikkorakenne toimii älykkäästi, eli vain ne kohdat, joita voidaan käyttää, näytetään. Luvussa 12 kuvattujen näppäinten lisäksi valikot toimivat pikanäppäinkomennoilla. Niiden avulla pääsee liikkumaan valikkorakenteessa käyttämättä [TD] ja [TU] -näppäimiä. Pikanäppäin on joku valikkokohdan nimen kirjaimista. Se näkyy isona kirjaimena, mutta siihen voi olla liitettyä myös muu merkitys. Alivalikoiden lisäksi myös toimintoja ja valintaruutuja voidaan aktivoida pikanäppäinkomennoilla. Voit myös ohjelmoida Actilinin niin, että se valinnan lisäksi myös toteuttaa toiminnot pikanäppäimen painalluksella. Seuraavissa luvuissa kuvaillaan valikkorakenne.

Huomaa:

Pikanäppäinkomennoilla voi siirtyä suoraan saman valikkotason kohteisiin; niillä ei voi siirtyä valikkotasolta toiselle. Et siis voi siirtyä akun varaustason ilmaisimeen Tiedosto-valikon sisältä, vaan ensin pitää palata päävalikkoon ja liikkua sen jälkeen pikanäppäinkomennoilla, kunnes tulet valikkokohtaan Jännite.

5.1.1. Valikko

Valikon ensimmäisellä tasolla on vain yksi kohde, jossa lukee 'Valikko'. Tässä kohteessa on myös aloitusviestissä näkyvät tiedot: akun taso, Bluetooth-tila ja kellonaika sekä kutistettu tietopaketti tuesta. Tähän valikkoon pääsee painamalla [TLC] tai {Esc} missä tahansa kohdassa välillä 'Tiedosto' ja 'Asetukset'. [TRC] tai {Enter} palauttaa sinut 'Tiedosto'-kohtaan.

5.1.2. Tiedosto

Tiedosto-valikossa voit luoda uuden tiedoston tai valita tiedoston tai kansion, ja avata, muokata, lukea, nimetä uudelleen, kopioida tai siirtää sitä. Kopioinnissa, siirrossa tai poistossa voit valita useammankin kuin yhden kohteen. Painamalla [SPC + 2 4] {Insert} valittu kohde tulee alleviivatuksi pisteillä 7 ja 8. Valinnan poisto tapahtuu painamalla uudelleen [SPC + 2 4] {Insert}. Valitse kaikki kansion tiedostot ja alikansiot painamalla [SPC + 1 7] {Ctrl+a}.

5.1.2.1. Uusi tiedosto

Tämä valikon kohta luo uuden tiedoston. Tiedosto on tyhjä ja sitä voidaan muokata. Kohdistin on pistenäytön ensimmäisessä solussa.

5.1.2.2. Edell. tiedosto

Tämä kohta avaa viimeisimmän Editorissa käsitellyn tiedoston. Kohdistin on samassa paikassa kuin tiedostoa suljettaessa. Tiedosto avautuu automaattisesti samaan muokkaustilaan kuin missä se suljettiin.

Huomaa:

Valikkokohta on näkyvässä vain, jos olet muokannut Editorissa jotakin tiedostoa ja tallentanut sen. Viimeksi muokatun tiedoston nimi säilyy Actilinin muistissa, vaikka pistenäytöstä katkaistaisiin virta.

5.1.2.3. Uusi kansio

Uusi kansio -toiminnolla luodaan kansioita. Tämä mahdollistaa tiedostojen tallentamisen kansioihin, jotta ne olisivat myöhemmin helpommin löydettävissä. Uusi kansio -toiminto tarjoaa uuden kansion nimeksi "untitled", jonka tilalle voidaan kirjoittaa kansion nimi. Kansion nimi ei voi olla pidempi kuin 255 merkkiä eikä nimessä voi olla erikoismerkkejä (:*?"<>|+;=]/\). Kansion koko polku ei voi olla pidempi kuin 259 merkkiä. Kansiot on merkitty kauttaviivalla.

5.1.2.4. Tiedosto- ja kansioluettelo

Kun siirryt valikossa 'Uusi kansio' -kohdan alapuolelle, saat luettelon laitteelle tallennetuista tiedostoista ja kansioista aakkosjärjestyksessä. Luettelossa ovat ensin kansiot, sitten tiedostot. Voit vaihtaa järjestyksen asetuksissa (Katso luku 5.1.12.5 Kansiot ensin). Tunnistat kansion kauttamerkillä. Tiedostot päättyvät yleensä kolmimerkkiseen tunnisteeseen, joka on erotettu pisteellä tiedoston nimestä, esim. "name.txt".

Painamalla [SPC + 4 5 6] tai {End} ulkoiselta näppäimistöltä pääset suoraan tiedostoluettelon loppuun. [SPC + 1 2 3] tai {Home} voit siirtyä suoraan tiedostoluettelon alkuun (tiedosto tai kansio). [SPC + TU] {Ctrl+Ylänuoli} pääset ensimmäiseen kansioon, jos asetus "Kansiot ensin" on käytössä. Muutoin pääset ensimmäiseen tiedostoon. [SPC + TD] {Ctrl+Alanuoli} vie ensimmäiseen tiedostoon, jos asetus "Kansiot ensin" on käytössä. Muutoin pääset ensimmäiseen kansioon.

Jos olet kansiossa, kaikki 8 pistettä pistenäytön ensimmäisessä solussa ovat näkyvissä. Jokaista kansiorakenteen tasoa vastaa yksi täysinäinen pistesolu rivin alussa. Näet siis täysien solujen määrystä alikansiotason, jolla olet. Pääset peruuttamaan edelliselle tasolle valitsemalla kohdan "..../". Voit myös painaa kosketusnastaa täyden pistesolun kohdalta päästäksesi haluamallesi tasolle.

Normaalisti pistenäytöllä näytetään vain tiedoston tai kansion nimi (lyhyt näkymä). Nähdäksesi koko polun (pitkä näkymä) paina [SPC + 1 3 4 6 7] {Ctrl+Shift+x}. Pitkässä näkymässä voit siirtyä haluamallesi tasolle painamalla kosketusnastaa kauttaviivan kohdalta.

Löytääksesi nopeasti tiedoston tai kansion nykyisestä kansioista voit kirjoittaa suoraan nimen. Kun kirjoitat, Actilino hakee koko ajan sopivaa nimeä. Korkea piippaus kertoo, että tiedosto on löytynyt ja sen nimi näytetään. Mitä enemmän kirjaimia kirjoitat sitä tarkempi on haku. Samalla kun tiedoston tai kansion nimi näytetään se tulee myös valituksi. Ei ole tarpeen kirjoittaa nimen kaikkia merkkejä. Poista merkki -näppäimellä (backspace) [SPC+1 2] voit poistaa kirjoitettuja merkkejä.

Jos mikään tiedosto ei vastaa kirjoittamiasi merkkejä, kuulet hälytysmerkkiään. Äänen kuuluminen riippuu kuitenkin asetuksista (Katso luku 5.1.12.12). Jos nykyiseen kansioon ei ole tallennettu yhtään tiedostoa, tulee ilmoitus 'Ei tiedostoja!'. Painamalla [TLC] {Esc} palaat kohtaan 'Uusi kansio'. Jos valitset olemassa olevan tiedoston tai kansioon painamalla [TRC] {Enter}, saat esiin seuraavan valikkotason, jossa ovat seuraavat kohteet.

5.1.2.4.1. Muokkaa

Valikkokohta on käytettävissä vain yksittäisille tiedostoille ja avaa tiedoston Editoriin. Kohdistin on tiedoston alussa, tai jos tiedosto on avattu ja tallennettu jo aiemmin, siinä kohdassa, mihin se tallennettaessa jäi. Tiedosto avataan automaattisesti lisäystilassa. Jos tämä valikkokohta ei ole käytettävissä, valittuna on joko kansio tai useampi tiedosto samanaikaisesti (tunnistaa pisteistä 7 ja 8). Jos avattuna muokkausta varten on musiikkitiedosto tarkenteella "hmf", avautuu automaattisesti myös "musikBraille"-sovellus. (Katso luku 5.1.4 MusikBraille).

5.1.2.4.2. Näytä

Valikkokohta on käytettävissä vain yksittäisille tiedostoille. Toiminto avaa tiedoston "Vain luku" -tilassa. Sitä ei voi muokata. Jos merkkejä yritetään lisätä tai poistaa, tulee varoitusmerkkiään, jos merkkiään on asetettu päälle Actilinin asetuksista. Jos tiedostoa avataan ensimmäistä kertaa, kohdistin on sen alussa, jos ei, se on paikassa, johon se edellisellä kerralla jäi. Jos valikkokohta ei ole käytettävissä, valittuna on joko kansio tai useampi tiedosto yhtä aikaa (tunnistaa pisteistä 7 ja 8). Jos avattuna muokkausta varten on musiikkitiedosto tarkenteella "hmf", avautuu automaattisesti myös "MusikBraille"-sovellus. (Katso luku 5.1.4 MusikBraille).

4.1.2.4.3. Avaa

Valikkokohta on käytettävissä vain yksittäisille tiedostoille. Toiminnolla avataan kansio ja tarkastellaan sen sisältöä. Kansiot on merkitty niitä edeltävällä täydellä kuusipisteisellä. Kansioista poistutaan valitsemalla kuusipisteistä seuraavat kaksi pistettä. Kansiossa voidaan luoda uusia tiedostoja tai kansioita ja avata uudelleen viimeksi käsitelty tiedosto. Jos valikkokohta ei ole käytettävissä, valittuna on joko kansio tai useampi tiedosto (tunnistaa pisteistä 7 ja 8). Kansioon päästään (esimerkiksi lisäämään tiedostoja) painamalla [SPC + TRC] {Ctrl+Enter}.

5.1.2.4.4. Leikkaa

Tiedostoa tai kansiota voidaan siirtää leikkaamalla se ja liittämällä toiseen paikkaan. Käytettävissä on valikkokohta "leikkaa" tai näppäinyhdistelmä [SPC + 1 3 4 6] {Ctrl+x}. Kaikki merkityt kohteet kopioidaan leikepöydälle. Sitten siirrytään kansioon, jonne kohteet halutaan lisätä ja painetaan [SPC + 1 2 3 6] {Ctrl+v}. Tiedostot ja kansiot lisätään leikepöydältä haluttuun kohtaan ja poistetaan niiden alkuperäisestä sijainnista.

5.1.2.4.5. Kopioi

Tiedoston tai kansion kopiointia varten valitaan valikkokohta "kopioi" tai painetaan [SPC + 1 4] {Ctrl+c}. Kaikki merkityt kohteet kopioidaan leikepöydälle. Sen jälkeen siirrytään kansioon, jonne ne halutaan lisätä ja painetaan [SPC + 1 2 3 6] {Ctrl+v}. Tiedostot ja/tai kansiot lisätään leikepöydältä haluttuun kohteeseen.

5.1.2.4.6. Liitä

Kun valittuna on yksi tai useampi tiedosto ja/tai kansio ja komento "leikkaa" tai "kopioi" on suoritettu, käytetään "liitä"-komentoa kohteiden liittämiseen leikepöydältä. Vaihtoehtoisesti voidaan painaa [SPC + 1 2 3 6] {Ctrl+v}. Kaikki leikepöydällä olevat kohteet kopioituvat aktiiviseen kansioon. Kohteet säilyvät myös leikepöydällä, kunnes "leikkaa" tai "kopioi" -toimintoa käytetään uudelleen. Tämä tarkoittaa, että kohteita voidaan kopioida leikepöydältä niin moneen paikkaan kuin on tarvetta.

5.1.2.4.7. Poista

Komennolla voidaan poistaa tiedostoja tai kansioita. Näytölle ilmestyy kysymys 'Poista (K/E/H)?'. Vastaamalla [k] =kyllä tai painamalla kosketusnastaa [CR] k:n yläpuolelta tiedosto tai kansio poistetaan pysyvästi; aktivoimalla [e], [h], tai [TLC] peruutetaan komento. Avointa tiedostoa ei voida poistaa. Tiedostot voidaan vaihtoehtoisesti poistaa myös näppäinkomennolla [SPC+4 5] tai painamalla {Delete} -näppäintä ulkoiselta näppäimistöltä.

Jos valittuna on useampia tiedostoja ja/tai kansioita, Actilino ilmoittaa valittujen kohteiden määrän.

Huomaa:

Myös järjestelmätiedostojen näyttäminen ja poistaminen on mahdollista (Katso luku 5.1.12.4). Käsittele niitä vain, jos tiedät tarkalleen, mitä olet tekemässä. Jos esimerkiksi ilmoitukset sisältävä tiedosto (suomi.hsf) poistetaan, Actilininolla ei voi työskennellä ennen kuin tiedosto on ladattu sinne uudelleen. Tästä

syystä seuraava ilmoitus näytetään ennen järjestelmätiedostojen poistamista: 'Varoitus: Poisto voi johtaa epävakauteen'.

Suosittelemme, ettet poista järjestelmätiedostoja. Tämä aiheuttaa sen, ettei Actilinoa voi käyttää ennen kuin tiedostot on asennettu sinne uudelleen.

5.1.2.4.8. Nimeä uudelleen

Toiminnolla voit nimetä tiedoston tai kansion uudelleen. Toiminto on käytettävissä vain yksittäisille kohteille. Jos valikkokohta ei ole käytettävissä, valittuna on joko kansio tai useampi kuin yksi tiedosto (tunnistettavissa pisteistä 7 ja 8). Tiedoston tai kansion uudelleennimeäminen onnistuu myös painamalla [SPC + 1 2 3 5] {Ctrl+r}. Actilino näyttää alkuperäisen nimen, jota voidaan muokata tai kirjoittaa kokonaan uusi nimi.

5.1.2.4.9. Ominaisuudet

Tämän valikkokohtan valitsemisen jälkeen näytetään tiedoston tai kansion nimi, koko kilotavuina ja päivämäärä sekä aika, jolloin sitä on viimeksi käsitelty. Jos valittuna on useampi kuin yksi tiedosto tai kansio, näytetään niiden lukumäärä ja koot. Kansioilla ja joillakin kohteilla on kaksi kokoa: niiden todellinen koko ja tila, jonka ne varaavat kiintolevyllä.

Näytöstä poistutaan painamalla [TLC] {Esc}, jolloin palataan tiedostolistaukseen.

5.1.3. Laskin

Toiminnon avulla Actilinoa voidaan käyttää laskimena ja saadut tulokset voidaan tallentaa tai liittää tekstiin. Laskimen tarkkuus on 15 merkkiä ja desimaalierotin voidaan sijoittaa minne tahansa näiden 15 merkin alueella. Käytettävissä ovat seuraavat laskutoimitukset:

+ Yhteenlasku

- Vähennyslasku

* Kertolasku

/ Jakolasku

() Sulkujen käyttö 10 pariin asti, sulkeet voivat myös olla sisäkkäisiä.

% Prosenttilasku

Valittaessa kohta "Laskin" pistenäyttö tyhjenee ja näkyviin jää vain kohdistin. Tämän jälkeen voidaan syöttää haluttu laskutoimitus. Laskutoimitusta kirjoittaessa ei saa jättää tyhjiä soluja. Esimerkki laskutoimituksesta:

'3*5+6'

Painamalla [SPC+2 3 5 6] tai

{Ctrl+Shift+Enter} laskutoimitus suoritetaan ja vastaus näytetään laskutoimituksen edessä. Yllä esitetty laskutoimitus näyttäisi tältä:

'21 = 3*5+6'

Laskimen asetuksissa (katso luvut

5.2.22.6 ja 5.2.22.7) voidaan määritellä, näytetäänkö lopputulos sellaisenaan, ennen laskutoimitusta vai sen jälkeen. Oletuksena tulos näytetään kuten edellisessä esimerkissä.

Laskutoimituksessa voidaan siirtyä [TD] - ja [TU] -näppäimillä, jos esimerkiksi halutaan muokata edellistä laskutoimitusta. Näin koko laskutoimitusta ei tarvitse kirjoittaa aina alusta uudelleen. Lisätään esimerkkiin sulut:

'3*(5+6)'

Painamalla [SPC+2 3 5 6] tai

{Ctrl+Shift+Enter} saadaan laskutoimitus suoritettua uudelleen. Näytölle ilmestyy:

'33 = 3*(5+6)'

Edellinen laskutoimitus voidaan poistaa painamalla [SPC+1 4 8].

Jos saatua tulosta halutaan käyttää tulevissa laskutoimituksissa, se voidaan tehdä kahdella tavalla:

1. Näytöltä voidaan poistaa laskutoimitus ja yhtäsuuruusmerkki, joiden tilalle voidaan kirjoittaa haluttu laskutoimitus.

2. Siirrytään nykyisen rivin loppuun painamalla [SPC+4 6] tai {End}

ja siirretään kohdistin tämän jälkeen seuraavan rivin alkuun painamalla [TRC] tai {Enter}. Edellisellä rivillä saatu tulos liitetään automaattisesti kirjoitettavan laskutoimituksen alkuun ennen ensimmäistä operaattoria. Tämä toimintatapa mahdollistaa myös laskutoimituksen kulun seuraamisen.

Laskutoimituksen vaiheet voidaan myös tallettaa painamalla [SPC+2 3 4]. Laskutoimitus tallentuu tiedostoon, jonka nimi on oletuksena calc.txt. Nimeä voidaan muuttaa ennen laskutoimituksen tallentamista.

Tekstin muokkaustoiminnot, esimerkiksi tekstilohkon merkitseminen, ovat myös käytettävissä laskimessa. Laskutoimituksen tulos voidaan myös kopioida leikepöydälle ja liittää tekstitiedostoon. Jos liitettävänä on vain viimeisimmän laskutoimituksen tulos, se tapahtuu painamalla [SPC+1 4 7] tai {Ctrl+Shift+c} oltaessa edelleen laskimessa. Tämä komento kopioi viimeisimmän laskutoimituksen tuloksen leikepöydälle, josta se voidaan liittää mihin tahansa tekstitiedostoon.

Valikoihin voidaan siirtyä sulkematta laskinta, mutta tällöin menetetään kaikki suoritettut laskutoimitukset. Siirtyminen tapahtuu painamalla [SPC+1 2 3 4 5 6]. Kaikkien valikkokohtien eteen ilmestyy nyt '-L-' muistuttamaan siitä, että laskin on avoimena taustalla. Jos avoinna on myös muokattava tiedosto, jonka käsittely on lopetettu käyttämällä näppäinyhdistelmää

[SPC+1 2 3 4 5 6], valikkokohtien edessä on kirjainyhdistelmä 'LE-'. Lisätietoja löytyy luvusta 5.2.18.

Laskuesimerkkejä:

Lisätään 19% ALV hintaan 500 €:

'500+19% = 595'

Lasketaan 19% ALV:in osuus 595 € hinnasta:

'595/1.19 = 500'

Lasketaan, paljonko 19% ALV on 500 €:sta:

'500*19% = 95'

Lasketaan, paljonko on 5% alennus hinnasta:

'595-5% = 565.25'

Lukuja on myös mahdollista jakaa prosenteilla:

'20/5% = 400'

Seuraavassa esimerkissä on esitetty 15 merkin laskentatarkkuus:

'123456789/3.3 = 37411148.1818182'

5.1.4. Kalenteri

Kalenterin avulla pysyt ajan tasalla tapahtumista, olivatpa ne sitten ainutkertaisia tai toistuvia. Actilino voi muistuttaa sinua tulevasta tapahtumasta etukäteen; muistutusajankohdan voit valita itse. Tällöin Actilino näyttää lyhyen kuvauksen tapahtumasta. Tämä ominaisuus on nyödyllinen esimerkiksi ystävien ja perheenjäsenten syntymäpäivien tallentamisessa.

Kalenteri sisältää seuraavat toiminnot:

- * Kalenterin hallinta: lisää, poista, muokkaa ja kopioi
- * toistuvien tapahtumien hallinta
- * kaikkien tapahtumien näyttäminen yhdessä listassa aikajärjestyksessä, valinnaisena myös joidenkin tapahtumien korostus (esimerkiksi useampaa tapahtumaa poistettaessa). Tapahtuman kalenteriviikko näytetään.
- * Tekstihaku tapahtumista
- * Menneiden tapahtumien tarkistus Actilinoa käynnistettäessä
- * Jatkuva tapahtumien seuranta ja niistä ilmoittaminen valitsemanasi ajankohtana

Kun avaat kalenterin päävalikosta, voit joko luoda uuden tapahtuman painamalla [TRC]-näppäintä (pistenäytöt näyttää 'Uusi tapahtuma'), tai voit mennä alaspäin painamalla [SPC + 4]. Jälkimmäisessä tapauksessa Actilino näyttää seuraavan tapahtuman. Jos kuulet tulevasta tapahtumasta kertovan varoitusmerkkiään, voit sammuttaa sen painamalla [SPC + 7 8] merkkiään aikana. Seuraavissa luvuissa esitellään kalenterin toimintoja yksityiskohtaisesti.

5.1.4.1. Uuden tapahtuman luominen

Kun painat [TRC]-näppäintä, avautuu ikkuna kalenterimerkinnän tietojen kirjoittamista varten. Voit liikkua kenttien välillä painamalla mitä tahansa kosketusnastaa kentän yläpuolella. Arvoja muutetaan [TU] ja [TD]-näppäimillä. Numeerisiin kenttiin, kuten viikon numeroon, voi kirjoittaa pistenäppäimistöllä.

5.1.4.2. Tapahtumien muokkaus

Kaikki tapahtuman uokkaukseen tarvittavat tiedot näkyvät Actilinolla seuraavasti:

- * viikonpäivä lyhennetyssä muodossa (esim. ma, ti, ke)
- * päivä, esim. 13
- * kuukausi, esim. 01
- * vuosi, esim. 18 (kaksi numeroa)
- * aika, muodossa 'hh:mm'

* kalenteriviikko (lasketaan automaattisesti): kun olet antanut päivämäärän, kalenteriviikko lasketaan automaattisesti. Jos kuitenkin kalenteriviikkoa ei voida laskea alla luetelluista syistä, näkyy tässä kaksi kysymysmerkkiä '??'.

* muistutusaika muodossa 'päivät, tunnit:minuutit'. Muistutusaika on merkitty suluilla. Jos annat muistutusajan, saat muistutuksen ennen tapahtumaa. Tapahtuma näkyy kuitenkin edelleen tapahtumaluettelossa. Voit esimerkiksi saada muistutuksen syntymäpäivästä kaksi päivää etuajassa niin, että sinulla on vielä aikaa ostaa lahja. Oletusasetus muistutusajalle on 15 minuuttia.

* tapahtuman kuvaus (kutsutaan tekstikentäksi): kuvaus voi sisältää 120 merkkiä

Vain nykyiseen tapahtumaan liittyvät tiedot näytetään. Näet tekstikentän vain sen ollessa aktiivisena. Ajan ja päivän määrityskentissä vilkkuvat pisteet 7 ja 8 tarkoittavat, että merkkiä voi muokata. Tekstikentässä vilkkuva merkki osoittaa kohdistimen paikkaa.

Näppäinkomentoja:

* [TLC]: peruuttaa tapahtuman muokkauksen ja palaa tapahtumaluetteloon

* [TRC]: siirtyy seuraavaan kenttään. Jos kohdistin on edellisessä kentässä, sen muokkaus lopetetaan painaessasi [TRC].

* [Askelpalautin/Delete] ([SPC + 1 2] tai [SPC + 1 4 5]): Jos kohdistin on tekstikentässä, sitä seuraava tai edellinen merkki poistetaan.

* [SPC + 7]/[SPC + 8]: Siirtyy seuraavaan tai edelliseen kenttään. Jos kohdistin on tekstikentässä, liikkuu se tällä komennolla vasemmalle tai oikealle. Jos kohdistin on ensimmäisen merkin kohdalla tekstikentässä ja liikut vasemmalle, poistut tekstikentästä ja siirryt sitä edeltävään kenttään.

* [TU]/[TD]: Muuttaa nykyisen kentän arvoa yhdellä. Näillä komennoilla ei ole tekstikentässä mitään toimintaa.

* [SPC + 2]/[SPC + 5]: Muuttaa nykyisen kentän arvoa kymmenellä.

* [SPC + 1 3]/[SPC + 2 3 4 6]: Jos kohdistin on tekstikentässä, se hyppää joko sen alkuun tai loppuun.

* kosketusnastat: Jos kohdistin on tekstikentässä ja kosketusnastan kohdalla oleva merkki on siinä myös, hyppää kohdistus kyseisen merkin kohdalle. Jos kosketusnastan kohdalla oleva merki on jossain muussa kentässä, se aktivoituu muokkausta varten.

Kun painat [TRC] tekstikentän muokkaamisen jälkeen, Actilino tarkistaa, onko uuden tapahtuman ja muiden tapahtumien välillä konflikteja. Jos näin on, voit joko muokata uutta tapahtumaa tai tallentaa sen kaikesta huolimatta. Tapahtuma tallentuu kalenteriin.

Tapahtuman tallentamisesta kuuluu kaksi merkkiääntä. Mitä enemmän tapahtumia on, sitä kauempana merkkiäännet ovat toisistaan. On tärkeää, että kuuntelet signaalit loppuun. Jos olet ottanut merkkiäännet pois käytöstä, odota, kunnes kalenterin päänäkymä tulee pistenäytölle. On tärkeää, ettet sammuta laitetta tai

tee mitään ennen tätä, sillä se voi vahingoittaa tiedostojärjestelmää. Suosittelemme, että poistat tapahtumat niiden käytyä tarpeettomiksi. Lisätietoa on alla.

5.1.4.3. Muuttuvat tapahtumat

Tapahtuman luontikentät antavat mahdollisuuden käyttää tähteä (*) muuttujien mahdollistamiseksi. Tämän voit tehdä joko liikkumalla yli maksimin tai ali minimin tai kirjoittaa suoraan pistenäppäimistöltä.

Järjestelmä käsittelee tähden niin, että tapahtuma on toistuva. Jos esimerkiksi kirjoitat tähden päiväkenttään, toistetaan tapahtuma joka päivä. Seuraavassa on muutamia esimerkkejä tähden käytöstä:

* joka perjantai kello 16:15: 'Pe. *.*.* 16:15'

* joka kuukauden 5. päivä kello 10:00: '* 05.*.* 10:00'

* joka kuukauden 1. päivänä vuonna 2018 kello 12:00: '* 01.*.18 12:00'

* 01.02.18 niin, että ilmoitus tulee käynnistetäessä: '* 01.02.18 *:*'. Viikonpäivää ei tarvitse asettaa, sillä se katsotaan automaattisesti.

Kun olet luonut toistuvan tapahtuman tai vahvistanut sen laitteen hälyttäessä, Actilino kertoo, milloin se toistuu seuraavan kerran.

Huomaa:

* Jos haluat ilmoituksen tapahtumasta käynnistäessäsi Actilinin, ainoa muuttujia sisältävät kenttä tulisi olla aikakenttä.

* Jos kirjoitat tähden jokaiseen kohtaan, tapahtumaa ei voida luoda. Saat tästä ilmoitusviestin.

5.1.4.4.1. Huomautuksia tapahtumiin liittyen

Nämä asiat kannattaa pitää mielessä tapahtumaa luodessa:

* Menneisyyteen liittyvää aikaa ei voida prosessoida. Kalenteri ilmoittaa sinulle tästä virheviestillä.

* Actilino tarkistaa, onko päällekkäisiä tapahtumia olemassa. Jos on, laite varoittaa tästä virheilmoituksella ja kysyy, haluatko jatkaa. Jos vastaat kyllä, tapahtuma lisätään kalenteriin. Jos taas ei, palaat takaisin muokkaamiseen.

* Jos täysin samalle ajalle sijoittuu monta tapahtumaa, tulee varoitusviesti, johon voit vastata joko kyllä tai ei. Seuraukset vastauksista on kuvattu edellä.

- * Kaikkiin muokattaviin kenttiin, poislukien ilmoitusaikakenttä, voit kirjoittaa joko tähden tai normaaleja numeroita. Virheellisestä tiedosta seuraa virheilmoitus.
- * Jos muokkaat muuttujia sisältäviä tapahtumia myöhemmin, muuttujien kohdalla näkyy tähdet nykyisten arvojen sijaan.
- * Jos aikakenttä on täytetty tähdillä, muuttuu tapahtuma näkymään käynnistettäessä merkittynä päivänä.
- * Aikakenttä voi sisältää vain tähtiä tai numeroita. Kaikenlainen muu sisältö on virheellistä.
- * Viikonpäivän voi spesifioida vain, jos päivän, kuukauden tai vuoden kenttä on muuttuja. Muussa tapauksessa viikonpäivä lasketaan automaattisesti.
- * Muuttujatapahtumille ei lasketa kalenteriviikkoa.

5.1.4.5. Tapahtumaluettelo

Tapahtumaluettelo näyttää kaikki tapahtumat aikajärjestyksessä. Jos painat {alas}-näppäintä kohdalla 'Uusi tapahtuma', näytetään seuraava tulossa oleva tapahtuma, jos tulevaisuudessa olevia tapahtumia on tallennettuna. Jos tapahtumia on vain menneisyydessä, näytetään kauimpana menneisyydessä oleva tapahtuma ensin. Jos tapahtumia ei ole lainkaan, et liiku mihinkään.

Kentät näytetään kirjoitusjärjestyksessä, poislukien kalenteriviikko ja muistutusaika. Ensimmäisessä pistesolussa on symboli, joka kertoo tapahtuman tyyppin tai tilan. Seuraavassa on luettelo näistä symboleista:

- * m: merkitty. Voit merkitä 20 tapahtumaa kerralla. Jos käytät poista-komentoa, kaikki merkityt tapahtumat poistuvat.
- * huutomerkki (!): seuraava tulossa oleva tapahtuma
- * tähti (*): muuttujat. Tarkoittaa, että tapahtuma on toistuva tai tapahtuu seuraavassa käynnistyksessä.
- * viiva (-): Tapahtuma on mennyt.
- * i: Tapahtuma on tulevaisuudessa, mutta muistutus on jo vahvistettu. Tämä pätee vain tapahtumiin, joille on määritetty muistutusaika.

Näyttämän optimoimiseksi vain yksi merkki näistä symboleista näytetään. Tämä tarkoittaa, että vain tärkeimmät tiedot näytetään. Jos tapahtuma esimerkiksi on sekä muuttuva että seuraava tulossa oleva, näytetään sen kohdalla huutomerkki. Jos merkitset jonkun tapahtuman välilyönnillä, vain merkintämerkki näytetään.

[TRC]-näppäimellä voit valita tietyn tapahtuman, jolloin aukeaa alavalikko. Tästä valikosta voit poistaa, muokata ja kopioida tapahtuman.

Tapahtumaluettelon näppäinkomennot:

- * [TLC]: Sulje kalenterin ja palaa päävalikkoon
- * [Alas/Oikealle]: Näytä seuraava tapahtuma
- * [Ylös/Vasemmalle]: Näytä edellinen tapahtuma. Jos ollaan vanhimman tapahtuman kohdalla, liikutaan kohtaan 'Uusi tapahtuma'.
- * [TRC]: Avaa muokkausvalikko
- * [SPC+1 2 3]: Hyppää kohtaan 'Uusi tapahtuma'
- * [SPC+4 5 6]: Hyppää viimeiseen tapahtumaan
- * [SPC+1 2 3 4 5 6]: Näytä seuraavana tapahtuva tapahtuma
- * [SPC+1 2 4]: Avaa tekstihaku
- * [SPC]: Valitse tapahtuma tai poista sen valinta
- * lukunäppäimet: Voit lukea valitun tapahtuman tiedot. [TU] siirtyy seuraavaan tapahtumaan. [TD]-näppäimellä voit lukea tapahtuman tiedot kokonaisuudessaan ja siirtyä sitten seuraavaan tapahtumaan, jos niitä on. Tällöin voit jättää sormesi pistenäytölle ja siirtyä tapahtumien välillä.
- * [SPC+1 3]: Siirry suoraan muokkausvalikon kopiointikohtaan. Löydät yksityiskohtaisen kuvauksen muokkausvalikosta ja sen toiminnoista jäljempää.
- * [SPC+4 5]: Siirry suoraan muokkausvalikon poistokohtaan.
- * [SPC+TRC]: Siirry suoraan muokkausvalikon muokkauskohtaan.

5.1.4.6. Tekstihaku tapahtumissa

Voit etsiä tekstiä tapahtumista. Tämä tapahtuu komennolla [SPC+1 2 4] tapahtumaluettelossa oltaessa. Tämä komento avaa etsintäkehotteen, johon voit kirjoittaa etsittävän merkkijonon, jonka pituus saa olla enintään 40 merkkiä. Kohdistus ilmaistaan kohdistusmerkillä.

Näppäinkomennot:

- * [TLC]: Peruuta haku ja palaa tapahtumaluettelo
- * [TRC]: Aloita haku
- * [Kohdistus vasemmalle/oikealle]: Liiku hakukentässä.
- * [Askelpalautin/Delete]: Poista kohdistimen vasemmalla puolella tai kohdalla oleva merkki
- * [SPC+1 3 tai 4 6]: Hyppää tekstin alkuun/loppuun

Kun lopetat tekstin kirjoittamisen painamalla [TRC], haku alkaa. Hakuun pätevät seuraavat:

- * Kirjainkoko ei merkitse.
- * Haku alkaa viimeksi katsotusta tapahtumasta. Kun haku pääsee tiedoston loppuun, se jatkuu sen alusta.
- * Haku epäonnistuu, kun se saavuttaa nykyisen tapahtuman niin, ettei hakutermejä vastaavaa merkkijonoa löydetty.
- * Jos haku epäonnistuu, ilmoittaa Actilino siitä virheilmoituksella. Kun suljet tämän painamalla [TLC], palataan siihen, mistä haku aloitettiin.
- * Jos hakutermin löytyy, näyttämä vaihtuu löydettyyn tapahtumaan aivan kuin se olisi valittu manuaalisesti.
- * Hakukentän avaaminen uudelleen näyttää edellisen hakutermin. Tämä pätee vain niin kauan, kuin kalenteria ei suljeta.

5.1.4.7. Muokkausvalikko

Tämä valikko aukeaa, kun painat [TRC] missä tahansa tapahtumassa. Muokkausvalikossa on seuraavat toiminnot:

- * Muokkaa: Tapahtuman tietoja voidaan nyt muuttaa. Tietoa kirjoitetaan samaan tapaan kuin uutta tapahtumaa luotaessa, mutta kentissä on jo nykyiset tapahtuman tiedot. Jos muokkaat muuttujia sisältäviä tapahtumia, muuttujakentät sisältävät tähtimerkin (*), eivät nykyisiä arvoja. Kaikki muutokset korvaavat aiemman tiedon välittömästi, kun vahvistat muutokset. Myös tähän tapahtumaan sovelletaan päällekkäisyystarkistusta. [TLC]-näppäimellä voit palata muokkausvalikkoon tallentamatta muutoksia.
- * Poista: Poistaa tapahtuman. Tämä toimii samalla tavalla kuin tiedoston poistaminen.
- * Kopioi: Tapahtuma avautuu kopioversiona, jota voit muokata yllä kuvatulla tavalla. Kun tämä tapahtuma tallennetaan, luodaan siitä erillinen tapahtuma aikaisemman korvaamisen sijaan.

Huomaa:

Vain "poista"-valinta ottaa huomioon valitut tapahtumat. Muut kohteet vaikuttavat vain nykyiseen tapahtumaan.

Valikossa toimivat näppäinkomennot:

- * [TLC]: Palaa tapahtumaluetteloon
- * [TRC]: Valitse nykyinen valikkokohde
- * Kaikki valikoissa toimivat komennot toimivat myös tässä.

5.1.4.8. Tietoja menneistä tapahtumista

Actilino monitoroi, onko tapahtumaluettelossa menneitä tai juuri käsillä olevia tapahtumia edellisen sammutuksen jälkeen sekä Actilinoa käynnistettäessä että sen ollessa käynnissä. Kummassakin tapauksessa kuuluu varoitusmerkkiäänien sarja, joka ilmoittaa tapahtumasta. Sen aikana tapahtuman kuvaus vilkkuu näytöllä. Merkkiäänien voi kytkeä pois painamalla [SPC+7 8], mutta tapahtuma on silti vahvistettava painamalla [TLC]. Tällöin Actilino palaa normaaliin toimintaan. Jos tapahtuma on muuttujallinen, sen seuraava toisto-aika lasketaan ja näytetään näytöllä. Tällöin se täytyy vahvistaa painamalla [TLC] uudelellen. Kuvausteksti saattaa pysyä näytöllä seuraavaan toimintoon asti. Jos haluat ohittaa tapahtumatarkistuksen laitteen käynnistyessä, pidä painettuna [6] jonkin aikaa käynnistäessäsi Actilinin. Tällöin kuuluu lisämerkkiäänien.

5.1.4.9. Resurssienhallinta

Kalenterin käyttötavasta riippuen Actilinin muisti saattaa täytyä. Voit ehkäistä tätä poistamalla menneet tapahtumat niin pian kuin mahdollista. Tällöin kalenteri käyttää vapautunutta muistia uusien tapahtumien merkitsemiseen. Valintaa voi käyttää poistamaan useita tapahtumia samanaikaisesti. Tällöin voidaan poistaa 20 tapahtumaa kerralla. Toistuvat tapahtumat poistetaan niiden muuttuja-arvojen päivityksen jälkeen. Tämä tarkoittaa, että tosituva merkintä tallennetaan vain kerran.

5.1.4.10. Kalenterin varmuuskopiointi

Jos käytät kalenteria säännöllisesti, suosittelemme sen tietojen kopioimista. Tämä tieto sijaitsee tiedostossa "suomi_PLANER.HSF", jota ei oletuksena näytetä tiedostoluettelossa. Se voidaan kuitenkin siirtää tietokoneelle. HTCom-ohjelmassa on valintaruutu järjestelmätiedostojen näyttämiseksi. Tämän ruudun valitsemisen jälkeen voit kopioida edellä mainitun .HSF-tiedoston normaalisti. Suosittelemme, että poistat tämän ruudun valinnan tiedoston siirron jälkeen.

Huomaa, että voit vain kopioida .HSF-tiedoston tietokoneelle, et muokata sitä.

5.1.5. Kello

Kello-toiminnolla näytetään aika ja päiväys sekä voidaan asettaa hälytys. Se sisältää myös ajanotto- ja ajastintoiminnot. Kun toiminto valitaan painamalla

[TRC], näytölle ilmestyy toinen valikko, jossa ovat seuraavat vaihtoehdot:

5.1.5.1. Aika

Tämä valikkokohta näyttää kellonajan. Aika näytetään muodossa: tunti:minuutti:sekunti kaksoispisteellä erotettuina.

5.1.5.2. Päiväys

Päiväyksen näyttäminen alkaa viikonpäivällä, jota seuraa välittömästi päivämäärä muodossa päivä.kuukausi.vuosi, joista vuosi näytetään kahdella numerolla. Päiväyksen muotoa voi muuttaa asetusvalikossa.

5.1.5.3. Aseta hälytys

Tällä toiminnolla on mahdollista asettaa Actilino hälyttämään haluttuna ajankohtana. Actilinin pitää olla päällä, jotta se hälyttää. Hälytyksen saa kuitattua painamalla [SPC+7 8].

Actilinin näytöllä näkyy myös teksti 'Hälytys!'. Teksti säilyy pistenäytöllä hälytyksen kuittauksen jälkeenkin, kunnes painat [TLC].

Jos hälytysaika on asetettu aiemmin, aika näytetään, kun valikkokohta valitaan. Merkintä '[X]', joka edeltää aikaa, kertoo, että hälytys on käytössä. Hälytys voidaan poistaa käytöstä tai ottaa käyttöön painamalla [SPC]. Hälytyksen ottaminen käyttöön tai poistaminen käytöstä onnistuu myös painamalla kosketusnastaa kellonajan tai valintaruudun yläpuolelta.

Hälytysaikaa muutetaan painamalla [SPC+7 8].

Näytölle ilmestyy teksti 'Aika:', jota seuraa asetettuna oleva hälytysaika muodossa tunti:minuutti:sekunti. Pisteet 7 ja 8 vilkkuvat tunnin kohdalla. Asetusta voidaan muuttaa painamalla [TD]- ja [TU] -näppäimiä. [TU] kasvattaa arvoa ja [TD] pienentää sitä. Minuuttien kohdalle voidaan siirtyä painamalla joko [TRC] tai [SPC+8]. Painamalla [SPC+7] siirrytään edelliseen asetukseen. Minuutteja ja sekunteja voidaan muuttaa vastaavalla tavalla.

Kun sekunnit on asetettu, hälytysajan näyttöön voidaan palata painamalla [TRC]. Hälytys on nyt asetettu. Jos haluat varmistaa asian, valitse sama valikkokohta uudelleen. Asetettu hälytysajankohta näkyy näytöllä ja sen edessä on merkintä '[X]', joka kertoo, että se on käytössä.

5.1.5.4. Aseta kello

Tässä valikon kohdassa voidaan asettaa kellonaika ja päiväys. Näytöllä näkyy 'Aika:', jonka perässä on nykyinen kellonaika. Pisteet 7 ja 8 vilkkuvat tunnin kohdalla. Asetusta voidaan muuttaa painamalla [TU]- ja [TD] -näppäimiä. [TU] kasvattaa arvoa ja [TD] pienentää sitä. Minuuttien kohdalle voidaan siirtyä painamalla joko [TRC] tai [SPC+8]. Painamalla [SPC+7] siirrytään edelliseen asetukseen. Minuutteja ja sekunteja voidaan muuttaa vastaavalla tavalla.

Kun sekunnit on asetettu, siirrytään päiväyksen asettamiseen painamalla

[TRC]. Näytölle ilmestyy 'Päiväys:', jonka jälkeen seuraa pisteillä erotettuna ja kahdella numerolla ilmoitettuna päiväys muodossa päivä.kuukausi.vuosi.

Myös näitä arvoja voidaan kasvattaa tai pienentää käyttämällä [TD]- ja [TU]-näppäimiä.

Kun haluttu arvo on asetettu, se vahvistetaan painamalla [TRC]. Kun vuosi on asetettu, [TRC]-näppäimen painallus palauttaa takaisin Aika-valikkoon.

5.1.5.5. Sekuntikello

Ajanotto-ominaisuus mahdollistaa käytettävän ajan mittaamisen tunteina, minuutteina ja sekunteina. Merkintä '[X]', joka edeltää viimeisintä ajanottoaikaa, kertoo, että ajanotto on käytettävissä. Ajanotto käynnistetään ja pysäytetään painamalla [SPC]. Ajanotto käynnistyy automaattisesti nolasta, kun näppäin vapautetaan. Ajanotto käynnistetään uudelleen alusta painamalla [SPC+7 8]. Ajanotto voidaan käynnistää ja pysäyttää myös painamalla kosketusnastaa näytöllä olevan ajan tai valintaruudun yläpuolelta. Ajanotosta pääsee pois painamalla joko [TRC] tai [TLC]. Tämä tarkoittaa, että ajanotto käy edelleen taustalla, kun tiedostoja muokataan tai työskennellään tietokoneella.

5.1.5.6. Ajastin

Käytettävissä on 24 tunnin ajastin, jossa arvoksi voidaan asettaa tunnit, minuutit tai jopa sekunnit. Ajastin näyttää jäljellä olevan ajan. Kun 0 on saavutettu, ajastin hälyttää, kunnes se sammutetaan painamalla [SPC+7 8]. Pistenäytöllä näkyy teksti 'Ajastin'. Teksti jää näytölle hälytyksen sammuttamisen jälkeenkin, kunnes [TLC] on painettu.

Kun valikkokohta valitaan, näytöllä näkyy teksti 'Aika: 00:00:00'.

Kuten aiemminkin, pisteet 7 ja 8 vilkkuvat tunnin kohdalla. Arvoa voidaan muuttaa [TU]- ja [TD]-näppäimillä. Minuutteja päästään muuttamaan painamalla joko [TRC] tai [SPC+8]. Painamalla [SPC+7] päästään edelliseen asetukseen. Minuutit ja sekunnit muutetaan samalla tavoin kuin tuntiasetuskin. Sekuntien asetuksen jälkeen [TRC] -näppäimen painaminen aloittaa laskennan. Sen voi havaita näytöltä jäljellä olevaa aikaa edeltävästä merkinnästä '[X]'. Ajastin voidaan pysäyttää ja nollata painamalla [SPC+7 8]. Sama voidaan tehdä myös painamalla kosketusnastaa kellonajan tai valintaruudun yläpuolelta. Jos ajastin on saavuttanut nollan, laskenta alkaa 24 tunnista uudelleen painamalla [TRC].

5.1.6. MusikBraille

MusikBraille on pistenuottimusiikkieditori, joka soittaa nuotin sitä kirjoitettaessa ja luettaessa, kun ATC-tekniikka on käytössä. Koska MusikBraille on editori, se toimii kuten luvussa 5.1.1 on kuvattu. Sillä voidaan mm. muokata, lukea, kopioida, poistaa ja nimetä uudelleen musiikkitiedostoja, kuten myös luoda, avata, kopioida, siirtää ja nimetä uudelleen kansioita.

MusikBraille-sovelluksessa näytetään vain musiikkitiedostot ja -kansiot, ei teksti- tai muita tiedostoja. MusikBraille käynnistetään Actilinin päävalikosta, valitaan 'Uusi tiedosto' tai olemassa oleva musiikkitiedosto. Nuottien kirjoittaminen voidaan aloittaa välittömästi, ja kuunnella ne kirjoitettaessa. Lisäksi nuotteja voi kuunnella lukiessa. Näin nuottikirjoitusta voi oppia nopeasti ja helposti kuuntelemalla nuotteja lukiessa. Tai editoriin voidaan kirjoittaa haluttu asteikko ja muuttaa pistenäyttö soittimeksi siirtämällä lukusormeja asteikolla. Kolmitoimisia näppäimiä ja kohdistusnastoja voidaan käyttää liikkumiseen samalla tavoin kuin missä tahansa editorissa.

MusikBraillessa ovat lisäksi käytettävissä seuraavat komennot:

[SPC + 1 5]: Poistuu MusikBraillestä ja palaa päävalikkoon.

[SPC + 1 2]: Backspace; poistaa nuotin tai merkin kursorin vasemmalta puolelta.

[SPC + 2 3 4]: Tallentaa editorin sisällön tiedostoksi. Huomaa, että musiikkitiedostojen tarkenne on ".HMF", eikä sitä voi muuttaa.

[SPC + 1 2 3 4]: Soittaa kirjoitetun musiikin, kohdistin seuraa soitettavaa kohtaa.

[SPC + 1 2 3 6]: Vaihtaa tilaa nuottien aika-arvojen keston mukaan. Komennon painaminen mahdollistaa kahdeksasosia lyhyempien aika-arvojen kirjoittamisen.

[SPC + 1 2 3 4 5 6]: MusikBraille sulkeutuu ja soittaa musiikkia taustalla. Painamalla [SPC + 1 3 4 6] päävalikosta siirrytään takaisin MusikBrailleen ja lopetetaan musiikin soittaminen.

[SPC + 1] tai [SPC + TD]: vähentää äänenvoimakkuutta

[SPC + 4] tai [SPC + TU]: lisää äänenvoimakkuutta

[SPC + 2 4]: avaa soittimen valinnan. Voit valita soittimen painamalla [TD] ja [TU]. Vahvista valinta painamalla [CR].

MusikBrailin tiedostot tallennetaan Actilinoon .HMF-tarkenteella. Ne voidaan sijoittaa kansioihin samalla periaatteella kuin tekstitiedostotkin.

Voit myös säveltää käynnistysäänen. Tallenna tätä varten musiikkitiedostosi nimellä "startup" Actilinin juurikansioon. Huomaa, että käynnistysääni ei saa olla kovin pitkä.

5.1.7. Soitin

Actilinin sisäänrakennetut kaiuttimet tai kuulokkeet antavat mahdollisuuden kuunnella musiikkia tai muita ääniä muista laitteista (kuten tietokoneesta ja iPhonesta). Lisäksi laitteessa on sisäänrakennettu mikrofoni, jota voidaan käyttää puheluiden soittamiseen.

Kun soitin on avattu, täytyy luoda ääniyhteys Bluetooth-laitteen kanssa. Tämä yhteys on riippumaton muista Bluetooth-yhteyksistä. Actilinoon kuuluu merkkiääni, kun ääniyhteys on luotu. Ensimmäisellä käyttökerralla Bluetooth-yhteys täytyy luoda laitteen ohjeiden mukaisesti.

Voit yhdistää iPhoneen valitsemalla asetuksista Bluetooth. Sitten valitse joko "POR1007BT" tai "Actilino Audio". Parituksen jälkeen kuulet merkkiäänien. Nyt Actilinin soitin voi ohjata iPhoneasi. Pistenäytöllä lukee:

'player + - < >'

Voit toistaa ääntä painamalla [CR] pistenäytöllä näkyvän tekstin 'player' yläpuolella. Äänenvoimakkuutta säädetään painamalla [CR]-näppäintä plussan ja miinusmerkin yläpuolella. Raja-arvot ilmoitetaan äänimerkillä. Äänenvoimakkuustasoja on 16. Painamalla kosketusnastaa <-merkin kohdalla nykyinen kappale toistetaan alusta; toinen painallus siirtyy edelliseen kappaleeseen. Kosketusnastan painaminen >-merkin kohdalta hyppää seuraavaan kappaleeseen.

Kun musiikkia toistetaan, palaa valikkoon painamalla [TLC]. Tällöin toisto jatkuu. Täten voit esimerkiksi muokata tiedostoja ja kuunnella musiikkia samanaikaisesti. Voit palata soittimeen painamalla [SPC + 1 4 7 8].

5.1.8. Pelit

Actilinoon on asennettu yksi peli tukemaan pistekirjoituksen opettelua. Pelissä nimeltä "Hirsipuu" pitää arvata kirjaimia, joista muodostuu sana.

5.1.8.1. Hirsipuu

Peli on muunnelma klassisesta Hirsipuusta. Actilino arpoo sanan, ja pelaajan tehtävänä on arvata sana löytämällä sen kirjaimet. Kun Hirsipuu alkaa, pistenäytöllä on rivi pisteitä. Jokainen piste vastaa etsityn sanan yhtä kirjainta. Kirjaimet arvataan kirjoittamalla ne joko pistenäytön näppäimistöltä tai vaihtoehtoisesti ulkoiselta USB-näppäimistöltä. Jos arvattu kirjain on sanassa, sen kaikki osumat tulevat näkyviin ja kuuluu onnistumisesta kertova äänimerkki. Jos kirjainta ei ole sanassa, menetetään piste ja kuuluu varoitusääni. Jokaisen menetetyn pisteen myötä varoitusääni kovenee hiukan. Peli on voitettu, kun koko sana on valmis. Tällöin Actilinin näytölle tulee ilmoitus 'Voitit!' Peli on menetetty, kun vääriä arvauksia on setsemän. Molemmissa tapauksissa peli päättyy ja se täytyy käynnistää valikosta uudelleen. Pelistä voi poistua koska vain painamalla [SPC + 1 5] (tai {Ctrl+e} ulkoiselta näppäimistöltä).

Arvattavat sanat on tallennettu tiedostoon "suomi_hangman.lst", joka on Actilinin kansiossa /HTSYS/Language. Tiedostoon voidaan lisätä omia sanoja. Lisättävät sanat voivat olla korkeintaan 16 merkkiä pitkiä ja koostua vain pienistä kirjaimista. Sanat erotetaan toisistaan rivinvaihdolla (CR/LF). Kun tiedostoon on lisätty sanoja, pistenäyttö pitää käynnistää uudelleen, ennen kuin sanat tulevat mukaan.

5.1.9. PC-tila

Tämä valikon kohta aktivoi pistenäytön tietokoneen ruudunlukuohjelman käyttöön. Ruudunlukuohjelman käynnistyessä pistenäyttö aktivoituu automaattisesti. PC-tilan aktivoiminen on välttämätöntä valikon kautta vain, jos aiemmin on siirrytty pistenäytön omiin valikoihin painamalla [SPC+1 3 4].

[SPC+1 3 4]-näppäimiä pitää painaa puoli sekuntia ennen kuin näyttö siirtyy ruudunlukuohjelmasta omaan valikkoonsa. Kuuluu hiljainen äänimerkki, kun näyttö on siirtynyt valikoihin.

5.1.10. Pistetaulukot

Tässä osassa kerrotaan pistetaulukoiden luomisesta, lataamisesta ja aktivoimisesta. Oletuksena olevan suomalaisen pistetaulukon lisäksi Actilinoon voidaan ladata yhdeksän muuta pistetaulukkoa.

5.1.10.1. Pistetaulukon luominen

Helpoin tapa luoda pistetaulukko on muokata jo olemassa olevaa pistetaulukkoa. Actilinin mukana tulevissa materiaaleissa on valmiina useita pistetaulukoita. Etsimisen helpottamiseksi asennuksen aikana luodaan alikansio nimeltä "Brailletables", jonne pistetaulukot on sijoitettu. Esimerkiksi, jos halutaan muokata ibm437 -pistetaulukkoa ja tallentaa se sen jälkeen uutena mukautettuna pistetaulukkona, avataan tietokoneelta Windowsin tekstieditori Muistio (= "Notepad"). Muistioon avataan tämän jälkeen muokattava versio tiedostosta ibm437.asc. Tarkempaa tietoa Muistion käytöstä saat tietokoneen käyttöjärjestelmän käyttöohjeesta.

Tiedosto ibm437.asc avautuu ja sitä voidaan muokata. Tiedoston rakennetta ei saa muuttaa, mutta merkkejä voi muokata vapaasti. Pistemerkit on annettu kullakin rivillä niitä vastaavina numeroina ja niiden jälkeen on merkin kuvaus. Tiedoston ensimmäinen rivi sisältää kuvauksen tiedostossa olevasta pistetaulukosta. Merkit ovat ASCII -merkkien järjestyksessä. Pistemerkintää voidaan muokata muuttamalla siinä olevia numeroita. Jos esimerkiksi halutaan muuttaa numeron 4 merkintää pisteistä 1 4 5 6 pisteiksi 2 3 5, vaihdetaan numerot 1 4 5 6 numeroiksi 2 3 5. Pistemerkintää tarkoittavan numerosarjan ja kommenttien väliin on jätettävä ainakin yksi välilyönti, koska muuten taulukon kääntäminen Actilinnolle ei onnistu. Kun muutokset on tehty, taulukko voidaan tallentaa uudelle nimelle.

5.1.10.2. Pistetaulukoiden lataaminen

Kuten aiemmin on kerrottu, Actilinoon voidaan ladata yhdeksän pistetaulukkoa oletustaulukon lisäksi. Jos luotuna on esimerkiksi taulukko Mytable.asc, se voidaan ladata Actilinnolle käyttäen HCom-ohjelmaa.

HCom käynnistetään ja valitaan "Load Braille Table." Näytölle ilmestyy ikkuna, jossa voit määritellä siirrettävän pistetaulukon joko valitsemalla sen tai kirjoittamalla nimen. {Enter}-näppäimen painamisen jälkeen voidaan määritellä, mille paikalle pistetaulukko halutaan tallentaa. {Enter}-näppäimen painaminen uudelleen käynnistää tiedostonsiirron.

Huomaa:

Jos käytössä on Actilinin mukana tulleita 6-pisteisiä taulukoita, ja kirjoitetaan Editorissa, teksti tallentuu kokonaan isoina kirjaimina. Syy tähän on se, että isojen kirjainten ASCII-arvot löytyvät ensin, kun käytettäviä merkkejä etsitään pistetaulukosta.

5.1.10.3. Pistetaulukoiden valistaminen

Kun valikkokohta 'Pistetaulukot' on valittuna Actilinnolta, haluttu pistetaulukko voidaan valita ja ottaa käyttöön painamalla [TRC]. Actilinnolla on vain vakiopistetaulukot. Laitteen vieraskieliset versiot (esim.

englanti tai ranska) sisältävät myös kyseisen maan pistetaulukon. Hakasuluissa oleva merkintä X kertoo, mikä pistetaulukko on käytössä. Valikko koostuu seuraavista kohdista:

[X] Vakiopistetaulukko: Oletustaulukko, joka on aina saatavilla.

Pistetaulukko (1): [tyhjä] - Pistetaulukko (9): [tyhjä]: Paikat yhdeksälle ladattavalle pistetaulukolle.

Merkintä [tyhjä] tarkoittaa, ettei kyseiseen paikkaan ole tällä hetkellä tallennettuna pistetaulukkoa. Jos paikassa on tallennettu taulukko, sen nimi ilmestyy näytölle sanan [tyhjä] tilalle.

Jos yritetään ottaa käyttöön tyhjää paikkaa, Actilinin näytölle tulee ilmoitus: 'Taulukko n on tyhjä', jossa n on valitun pistetaulukon numero.

Jos valittu pistetaulukko on olemassa, se tulee käyttöön välittömästi ja palataan päävalikkoon kohtaan 'Pistetaulukot'. Pistetaulukko on jo vaihdettu.

Huomaa:

Kun käytössä on muokattu pistetaulukko, on mahdollista, että ilmoitukset tai valikot tulevat yhtäkkiä kokonaan tai osittain lukukelvottomiksi. Tämän voi aiheuttaa jokin seuraavista syistä:

- Muokatun pistetaulukon asetukset eivät vastaa sen taulukon asetuksia, jota on käytetty viestejä luotaessa.
- Muokatussa pistetaulukossa on virheitä. Jos esimerkiksi taulukosta on poistettu rivi, se ei enää sisällä 256 määritelmää. Tämä aiheuttaa poistettua riviä seuraavien rivien siirtymisen yhtä ylemmäksi merkkien muuttuessa vastaavasti. Tämä voi aiheuttaa esimerkiksi sanan "info" muuttumisen sanaksi "jmen".

Jos Actilinin ilmoituksia ei pysty lukemaan ollenkaan, käytettävissä ovat seuraavat vaihtoehdot:

1. Käytetään tiedostonsiirto-ohjelman HTCom Monitor Modea. Käytettäessä Monitor Modea tulos ei ole riippuvainen Actilinossa käytössä olevasta pistetaulukosta. Näkevä avustaja tai ruudunlukuohjelman puhesyntetisaattori voi kertoa Actilinin näytöllä olevan tekstin ja tarvittaessa käyttöön voidaan palauttaa oletuspistetaulukko. Monitor Modea voidaan käyttää vain jos pistenäyttö ei ole ruudunlukuohjelman käytössä.

2. Siirrytään takaisin pistenäytön päävalikkoon ja siellä kohtaan 'Pistetaulukot' käyttämällä [TD] -näppäintä. Jos ollaan valikoissa, voidaan painaa [TLC] -näppäintä useita kertoja ja sen jälkeen [TD] -näppäintä viisi kertaa. Sitten painetaan [TRC], jolla avataan alivalikko. Painamalla taas [TRC] otetaan käyttöön oletuspistetaulukko.

5.1.10.4. Valitun pistetaulukon poistaminen

Jos pistetaulukkoja on useita, valittu taulukko voidaan poistaa seuraavasti:

1. Aktivoi poistettava pistetaulukko valikkokohdasta 'Pistetaulukko'.

2. Avaa 'Pistetaulukot' uudelleen ja siirry valikon loppuun.

Sieltä löytyy kohta 'Poista valittu'. Kun valikkokohta on aktivoitu, näytölle tulee kysymys haluatko todella poistaa tämän pistetaulukon. Vastaamalla "Kyllä" edellisessä kohdassa valittu pistetaulukko poistetaan ja käyttöön tulee oletuspistetaulukko.

5.1.11. Tietoja

Vapaana olevan muistin määrän ja akun varauksen voi tarkistaa 'Tietoja'-valikosta. Sieltä voi myös tarkistaa pistenäytön sisäisen ohjelmiston version, sarjanumeron ja määrittellä ulkoisen näppäimistön asettelun.

5.1.11.1. Muistin käyttö

Actilinossa on 16 GB muisti, johon tekstitiedostot tallennetaan. Se vastaa yli 16 miljoonaa merkkiä.

Tallennettavien tiedostojen määrä riippuu niiden koosta. Järjestelmän pienin tallennusyksikkö (sektori) on Actilinoilla tällä hetkellä noin 8000 merkkiä, ja tiedostojärjestelmän käytettävissä on 2048 sektoria. Jos tallennetaan tiedosto, jonka koko on pienempi kuin yhdelle sektorille varattu tila, se varaa käyttöönsä kuitenkin koko sektorin. Siksi suositeltavaa on, että pieniä muistiinpanoja kootaan isommaksi tiedostoksi, ja ne jaotellaan tietojen löytymisen helpottamiseksi.

Kun valitaan 'Muistin käyttö', näytölle saadaan vapaa levytila Kt (kilotavuina) seuraavasti: '386 Kt / 386 Kt (99%) vapaana'. Valikosta poistutaan painamalla [TLC].

5.1.11.2. Akun tiedot

Valikkokohdasta saa monenlaista tietoa Actilinin akusta. Valikko koostuu kolmesta alla kuvatusta kohdasta.

Näytöllä olevia arvoja ei päivitetä. Jos arvoja halutaan seurata, valikkokohta pitää sulkea painamalla [TLC] ja aktivoida uudelleen painamalla [TRC].

5.1.11.2.1. Taso

Näyttää akun varauksen tilan jollakin seuraavista viidestä tasosta:

- Täynnä: Akku on ladattu täyteen (100%).

- Korkea: Enemmän kuin 50% varauksesta jäljellä.
- Keskitaso: Noin 50% varauksesta jäljellä.
- Matala: Akun varaus on matala, mutta vielä riittävä. Latausta suositellaan.
- Tyhjä: Akku on melkein tyhjä, kuuluu varoitusäänimerkki. Ladattava välittömästi.

5.1.11.2.2. Jännite

Valikkokohta kertoo akussa jäljellä olevan jännitteen määrän. Täyteen ladatussa akussa jännite on noin 5.3 V. Jos jännite laskee alle 3.0 V, Actilino kytkeytyy pois päältä. Kohtaa voidaan käyttää arvioitaessa akun tilaa. Ladattavan akun vaihtoa suositellaan, jos jännite laskee huomattavan nopeasti, kun sitä on käytetty jonkin aikaa.

5.1.11.2.3. Tila

Tämä valikkokohta näyttää akun tilan. Tila ilmaistaan jollakin seuraavista arvoista:

'Akku käytössä': Actilino saa virtansa akusta

'Pikaladataan': akkua pikaladataan.

'ladataan': akkua ladataan.

'USB-virralla': Actilino on kytketty tietokoneeseen USB-portin kautta. Akkua ei ladata eikä käytetä. Laitteen virta tulee USB-liitynnästä.

'Verkkovirralla': Laite on kytketty verkkovirtaan. Akkua ei ladata eikä käytetä. Laite ottaa virtansa sähköverkosta.

Akkua ladataan kytkemällä laitteen mukana tullut verkkolaite pistorasiaan. Akku latautuu 4-6 tunnissa. Latautuminen tapahtuu automaattisesti – akkua ei ole mahdollista ladata yli. Actilino vaihtaa automaattisesti pikalataukselta ylläpitolataukselle, joka säilyttää akun täyden latauksen.

5.1.11.3. Näppäimistöasettelu

Tämä toiminto näyttää kielen, jota näppäimistössä käytetään. Näppäimistöasettelu on saatavilla useille kielille, ja laitteen mukana tulevaa Keyboard Layout Compileria (BKC) voidaan käyttää luotaessa mukautettuja näppäimistöasetteluja.

5.1.11.4. Sarjanumero

Toiminnolla saadaan selville Actilinin sarjanumero. Sitä voidaan tarvita esimerkiksi laitetta huollettaessa.

5.1.11.5. Versiot

Täältä voidaan tarkistaa Actilinin sisäisten ohjelmistojen versiotietoja.

5.1.11.5.1. Laiteohjelmisto

Tällä toiminnolla saadaan selville pistenäytön sisäisen ohjelmiston (firmware) versiotieto. Versiotieto näkyy myös pistenäytöllä aina sitä käynnistettäessä.

5.1.11.5.2. USB-isäntä

Tämä osio säätelee USB-laitteiden kytkentää. Tällä hetkellä tuetaan vain USB-näppäimistöjä.

5.1.11.5.3. Bluetooth

Tämä osio hoitaa langattomat Bluetooth-yhteydet.

5.1.11.6. Huoltotiedot

Täältä löydät laitteen huoltotiedot.

5.1.11.7. Järj. tiedot

Tämä toiminto näyttää tärkeitä järjestelmätietoja melkein kaikissa tilanteissa. Se EI ole valikkokohta, mutta sitä kutsutaan painamalla [SPC+2 3 4 7 8] tai {Shift+Enter}. Näkyviin tulevat seuraavat tiedot:

- Päiväys ja aika (päivittyvät koko ajan)
- Akun jännite
- Vapaan muistin määrä.

Tietoja ei esitetä yhtenä viestinä vaan osissa. Riviltä toiselle siirrytään painamalla [TRC]. [TLC]-näppäimen painaminen vapaan muistin määrän jälkeen lopettaa toiminnon. [TLC]-näppäintä voidaan käyttää koska vain toiminnon keskeyttämiseen. Jos halutaan nähdä vain päiväys ja aika, [TLC]-näppäintä voidaan painaa välittömästi niiden jälkeen ja palata takaisin toimintoon, jota oltiin tekemässä ennen järjestelmätietojen katsomista. Järjestelmätietoja voidaan tarkastella melkein mistä vain (Editorista, tiedostolistauksesta jne.). Ainoat poikkeukset tähän ovat:

Valikkokohta 'Kello' ja sen alivalikot

Valikkokohta 'Tiedot'

Järjestelmätiedot eivät myöskään ole käytettävissä kommunikoitaessa muiden laitteiden kanssa (esim. siirrettäessä tiedostoja) eivätkä myöskään tiedostoja tulostettaessa.

5.1.12. Asetukset

Alla kuvattuja asetuksia käytetään Actilinin ominaisuuksien mukauttamiseen. Asetuksia määritellään valitsemalla radiopainikkeita tai valintaruutuja, joita alivalikoissa on. Lisätietoa radiopainikkeista ja valintaruuduista on luvuissa 3.3.4 ja 3.3.5.

Asetusvalikko suljetaan painamalla [TLC]. Valikon sulkeminen tallentaa automaattisesti uudet asetukset niin, että ne jäävät voimaan. Valikon sulkemisen jälkeen Actilinossa näkyy teksti 'Tallennetaan, odota!'; koska asetusten tallentamiseen menee vähemmän kuin sekunti, vaikuttaa vain siltä, että asetukset tulevat voimaan.

5.1.12.1. 6 pisteen tila

Tällä toiminnolla on mahdollista vaihtaa 8 ja 6 pisteen pistekirjoituksen välillä. 6 pisteen esityksessä ei käytetä pisteitä 7 ja 8. Vaikka teksti syötettäisiin 8 pisteen merkistöllä, esim. isot kirjaimet, tiedot tallennetaan oikein.

5.1.12.2. Pikavalinta

Jos asetus on valittuna, samantasoisten valikkokohtien välillä voidaan liikkua niiden pikanäppäimillä. Tämä tarkoittaa:

- Alivalikon kohdat valitaan ja myös avataan pikanäppäintä painamalla.
- Valintaruudut aktivoidaan ja niiden tila vaihtuu.
- Radiopainikkeet valitaan ja otetaan käyttöön.

5.1.12.3. Korosta pikanäppäimet

Kun tämä on aktiivinen, pikanäppäimet on korostettu sijoittamalla ne sulkuihin. Tämä on hyödyllistä, kun käytetään 6 pisteen pistekirjoitusta tai opetellaan pikanäppäimiä.

5.1.12.4. Näytä järj. tiedostot

Jos tämä valintaruutu valitaan, Actilinin järjestelmätiedostot tulevat näkyviin tiedostoluetteloon omien tiedostojesi joukkoon.

!!!!VAROITUS!!!

Asetuksen ottamista käyttöön ei suositella. Syitä on useita:

1. Järjestelmätiedostojen näyttämistä tarvitaan harvoin, ja liikkuminen tiedostolistauksen läpi on huomattavasti nopeampaa, kun järjestelmätiedostoja ei näytetä.
2. Järjestelmätiedostojen poistaminen on mahdollista, kun ne näytetään. Niiden poistamisesta varoitetaan, mutta tiedoston poistaminen vahingossa saattaa aiheuttaa sen, ettei Actilinoa voi käyttää ennen kuin tiedosto on siirretty uudelleen pistenäytölle. Järjestelmätiedostoja voi poistaa vain, jos tietää, mitä on tekemässä.

Asetuksella, jolla mahdollistetaan järjestelmätiedostojen näyttäminen, on annettu käyttäjälle myös vastuu järjestelmätiedostojen poistamisesta koskien. Help Tech Elektronik GmbH ei vastaa takuuna mistään vahingosta, joka johtuu järjestelmätiedostojen poistamisesta.

5.1.12.5. Kansiot ensin

Asetus määrittelee, näytetäänkö tiedostoluettelossa ensin kansiot vai tiedostot. Oletuksena asetus on käytössä. Tämä tarkoittaa, että kansiot näytetään ensin. Jos tiedostot halutaan luetteloon ensin, asetus voidaan ottaa pois käytöstä painamalla [SPC].

5.1.12.6. Nopea liikkuminen

Jos asetus on käytössä, näppäimillä [7] ja [8] on eri toiminto: [7] on backspace ja [8] on TRC-näppäin. Kun näppäimiä käytetään yhdessä muiden näppäinten kanssa, ne toimivat alkuperäisellä tavallaan. Esimerkiksi, [SPC+7] siirtää edelleen kohdistinta vasemmalle ja isot kirjaimet voidaan kirjoittaa kuten tavallista.

5.1.12.7. Näytä tiedostotiedot

Asetuksella määritellään, näytetäänkö tiedostojen tiedot tiedostolistauksessa vai ei. Jos asetus on valittu, luettelossa näytetään tiedostonimen lisäksi sen koko ja viimeisin muokkausajankohta. Toiminto hidastaa tiedostolistauksessa liikkumista jonkin verran.

5.1.12.8. Vaihda ulk. näppäimistöön automaattisesti

Kun asetus on valittu, Actilino vaihtaa automaattisesti siihen kytketyn näppäimistön ulkoiseksi näppäimistöksi, kun laite kytketään PC-tilaan. Näppäimistöä voi käyttää tietokoneen näppäimistöinä.

Kun Actilino vaihdetaan takaisin valikkotilaan, näppäimistö palautuu sisäiseksi näppäimistöksi. Näppäimistöä voidaan käyttää tämän jälkeen muistiinpanojen kirjoittamiseen Actilिनolle.

Näppäimistön tilan vaihtaminen tapahtuu komennolla [SPC+2 5].

5.1.12.9. Sammuta Actilino automaattisesti

Jos tämä asetus on käytössä, Actilino sammuu automaattisesti 60 sekunnin kuluessa, ellet lue vähintään neljää merkkiä pisteriviltä. Sattumista ei kuitenkaan tapahdu, jos Actilino on liitettyä USB:llä tai Bluetoothilla johonkin laitteeseen tai jos se toimii verkkovirralla.

5.1.12.10. Käynnistystila

Tämä asetus määrittää, mitä Actilino tekee käynnistyttyään. Käytettävissä olevat vaihtoehdot ovat radiopainikkeita. Yksi alla kuvatuista vaihtoehdoista on aina aktiivisena.

5.1.12.10.1. Päävalikko

Käynnistyksen jälkeen avautuu päävalikko. Sieltä voidaan siirtyä alivalikoihin. Tämä asetus on oletuksena Actilinossa.

5.1.12.10.2. Uusi tiedosto

Tämä asetus hyödyntää Actilinin ominaisuutta, jolla on mahdollista avata automaattisesti uusi tyhjä tiedosto Editoriin. Ominaisuus on käyttökelpoinen, jos Actilinoa käytetään yleensä muistiinpanojen tekemiseen heti käynnistyksen jälkeen.

5.1.12.10.3. Automaattinen muokkaus

Tämä asetus hyödyntää Actilinin ominaisuutta, jolla on mahdollista avata automaattisesti viimeksi muokattu tiedosto Editoriin. Tiedoston avaamisen jälkeen kohdistin on samassa paikassa johon se jäi tiedostoa suljettaessa. Huomaa, että tämä ominaisuus ei avaa viimeksi avattua tiedostoa vaan viimeksi muokatun. Tämä ominaisuus on erittäin käyttökelpoinen, jos muistiinpanoja tehdään aina samaan jo olemassa olevaan tiedostoon heti käynnistyksen jälkeen.

5.1.12.10.4. PC-tila

Tämän ominaisuuden avulla Actilino on mahdollista käynnistää PC-tilaan, jolloin näyttö on heti käynnistyttyään ruudunlukuohjelman käytössä. Tämä toiminto vastaa pistenäytön vaihtamista PC-tilaan valikoiden kautta. Järjestelmän toimintoja, kuten Editoria, ei voi käyttää, ennen kuin pistenäyttö on vaihdettu takaisin omiin valikoihin. Valikoihin pääsee painamalla [SPC+1 3 4] noin puolen sekunnin ajan.

5.1.12.10.5. Laskin

Tämän ominaisuuden avulla Actilino on mahdollista käynnistää laskimeen, kun sitä siirrytään käyttämään. Tämä ominaisuus on käyttökelpoinen, jos pistenäyttöä halutaan käyttää laskimena heti sen käynnistyttyä.

5.1.12.11. Äänimerkit

Actilino antaa erilaisia äänimerkkejä tiettyjen toimintojen yhteydessä, esimerkiksi toiminnon onnistuessa, virhetilanteessa tai varoituksena. Käyttäjän kokeneisuudesta tai käyttötilanteesta riippuen (esim. luokkahuone, juna) äänimerkkejä ei välttämättä haluta käyttää. Siksi Actilinossa on useita eri äänimerkkitasoja. Äänimerkkien asetukset ovat valittavissa radiopainikkeina. Yksi neljästä mahdollisesta asetuksesta on aina aktiivinen. Äänimerkkiasetukset ovat käytössä vain liikuttaessa pistenäytön omissa valikoissa. SAVE-tilassa kaikki äänimerkit on kytketty päälle

Alla luetellut tasot toimivat vain Actilinin valmiustilassa. Kaikki varoitukset ja virheilmoitukset käynnistyksen yhteydessä ovat yleensä vakavia, ja niistä ilmoitetaan aina.

5.1.12.11.1. Ei mitään

Actilino ei anna mitään äänimerkkejä, ei edes tiedostonsiirron tai muokkauksen yhteydessä.

5.1.12.11.2. Virheet

Actilino antaa vain virheilmoitukset. Sisäisten virheiden lisäksi äänimerkki kuuluu mahdollisten käyttäjän tekemien virheiden yhteydessä, joista ei yleensä ilmoiteta pistenäytöllä näkyvällä virheilmoituksella.

5.1.12.11.3. Varoitukset

Actilino antaa äänimerkin virhetilanteissa tai varoitusten yhteydessä.

5.1.12.11.4. Vahvistukset

Kaikki äänimerkit ovat käytössä. Tämä on oletusasetus.

5.1.12.12. Päiväys/aika

Kaikki täällä tehdyt asetukset vaikuttavat koko järjestelmään mukaanluettuna Editori. Jos aikailmoituksiin valitaan 12 tunnin muoto, sitä käytetään kaikkialla; muutoin käytetään 24 tunnin muotoa. Jos valitaan englantilainen asettelu (English dates, kaikki päivämäärä- ja kellonaikamuotoilut esitetään tässä muodossa (päivämäärä ja kuukausi päinvastaisessa järjestyksessä saksalaiseen asetteluun nähden).

5.1.12.13. Pistetulostus

Muuttamalla pistetaulukon etsintäjärjestystä on mahdollista määritellä kansalliset merkit käyttämään samoja pistemerkintöjä kuin on jo käytössä muilla merkeillä tavallisissa pistetaulukoissa. Esimerkiksi arabiassa pistemerkkiä 1 2 4 käytetään tietyille merkeille. Tämä yhdistelmä on käytössä tavallisesti kirjaimelle "f". Arabialaisessa pistetaulukossa käytetään 256 merkkiä ja arabialaiset kirjaimet löytyvät sijainnin 128 yläpuolelta. Jotta arabialaisia merkkejä olisi mahdollista syöttää pistenäppäimistöltä, täytyy pistetaulukon etsintäjärjestys kääntää. Nyt pistetaulukon etsintä aloitetaan lopusta. Etsintäjärjestys muutetaan seuraavilla komennoilla:

- [SPC + 2 3 6] aktivoi käännetyn etsinnän, joka ilmaistaan matalalla äänimerkillä.
- [SPC + 3 6 8] aktivoi normaalin etsinnän, joka ilmaistaan korkealla äänimerkillä.

Etsinnän suunnasta kertovan tiedon saamiseksi on mahdollista asettaa äänimerkki. Käyttämällä radiopainikkeita yksi seuraavista kolmesta vaihtoehdosta on käytössä:

"Ei mitään": Ei merkkiäntä

"Latinalainen": Normaali etsintä, joka ilmaistaan matalalla äänimerkillä

"kännetty": Kännetty etsintä, joka ilmaistaan korkealla äänimerkillä.

Etsintäsuunta kannattaa määritellä sen mukaan, mikä tavallisesti on käytössä. Arabialaista tekstiä käytettäessä on parempi käyttää käännettyä etsintää. Tällöin äänimerkki kannattaa asettaa latinalaisen kohdalle. Kun nyt syötetään latinalaisia merkkejä arabiankieliseen tekstiin, saadaan merkkiäni. Jos käytössä on Handy Technin pistetaulukko, etsintäsuunnat ovat automaattisesti oikein.

5.1.12.14. Pisteiden kiinteytys

Pistenäytön pisteiden korkeuden säätö voi olla hyödyllistä, kun luetaan paljon tekstiä. Valittavana on kolme tasoa, pehmeä, keskitaso ja kova. Oletuksena on keskitaso.

Kokeneet pistelukijat lukevat pistenäyttöä kevyellä kosketuksella. Tällöin on suositeltavaa käyttää asetusta "pehmeä" (pehmeä). Tämä asetus myös parantaa lukukohdan havaitsemista ATC-toiminnon avulla.

Pistesolujen pisteiden korkeutta voidaan säätää myös Handy Techin pistenäyttöajurin asetusikkunassa (Katso luku 8.5). Asetukset tallennetaan pistenäyttöön, ei tietokoneelle.

5.1.12.15. ATC-herkkyys

Kun käytetään ATC-toimintoa, sen herkkyys pitää säätää käyttäjän mukaan. Arvo voidaan valita väliltä 1-7. Oletus on "4".

Huomaa: Jos ATC:n automaattivieritys ei toimi kunnolla, sen herkkyyttä pitää nostaa.

5.1.12.16. Valmiustila

Asetuksella voidaan säätää aikaa, jonka kuluttua valmiustila aktivoituu. Valmiustila säästää akkua. Jos valmiustila on otettu pois käytöstä, Actilino ei sammu. Valmiustilan aikarajaksi voidaan asettaa 15, 30, 45 tai 60 minuuttia. Jos Actilinoilla ei työskennellä tai mitään sen näppäintä ei ole painettu, Actilino sammuu automaattisesti. Kun jotakin näppäintä painetaan, Actilino on heti käyttövalmis. Tietoja ei menetetä valmiustilan aktivoituessa. Oletusasetus on 15 minuuttia.

5.1.12.17. Kieli

Täältä voit valita Actilinin järjestelmän kielen.

5.1.12.18. Massamuisti

Tästä voit määrittää, näytetäänkö Actilino tietokoneessa USB:tä käytettäessä tavallisena massamuistina vai ei.

5.1.12.19. Salli akun lataus

Tästä voit määrittää, lataako Actilino akkuaan tietokoneeseen kytkettynä.

5.1.12.20. Matala virta

Kun tämä on käytössä, Actilinin pistekennot käyttävät vähemmän virtaa toimintaansa.

5.1.12.21. Akun kalibrointi

Tästä käynnistetään purku- ja latausprosessi, joka kalibroi Actilinin akun ajantasaista tietojen näyttöä varten.

5.1.12.22. Palauta oletukset

Painamalla [TRC]-näppäintä tämän asetuksen kohdalla palautetaan kaikki tehdasasetukset ilman lisävahvistuspyyntöä.

5.2. Editori

Editori mahdollistaa tiedostojen lukemisen ja muokkaamisen. Viisi tiedostoa voi olla auki yhtä aikaa. Mikä tahansa tiedosto voidaan avata Editorissa, jos sen tarkka nimi on tiedossa.

5.2.1. Katsaus editorin toimintoihin

Editorissa on seuraavat ominaisuudet:

- * Tekstin syöttö, kohdistimen siirtäminen ja kirjanmerkkien asettaminen
- * Lisäys, ylikirjoitus ja vain luku-tilat

- * Tilan näyttö
 - * Alueoiminnot (kopiointi, leikkaaminen, liittäminen, merkitseminen ja kohdistin)
 - * Tekstistä etsimistöiminnot eteenpäin ja taaksepäin
 - * Tekstin korvaaminen (vain eteenpäin)
 - * Laskin Editorin sisällä
 - * Lisätiedostojen avaaminen ja niiden välillä vaihtaminen
 - * Editorin tilapäinen sulkeminen, kun tehdään muita toimintoja
 - * Tiedostojen sulkeminen ja tallentaminen
 - * Ohje
 - * Editorin asetusvalikko
 - * Automaattinen tekstin vierittäminen sitä luettaessa ATC-toiminnon avulla.
- Seuraava kappale kuvailee kaikkia näitä ominaisuuksia yksityiskohtaisemmin.

5.2.2. Keskusteluikkunat ja toimintojen vahvistaminen

Editori tarjoaa monille toiminnoille keskusteluikkunan, joissa voidaan valita tai syöttää tarvittava arvo. Lisäksi Editori näyttää vahvistusviestin suoritettujen toimenpiteiden tuloksista.

Kun ollaan keskusteluikkunassa, Editorissa voidaan käyttää seuraavia toimintoja helpottamaan ja nopeuttamaan tarvittavien tietojen syöttämistä:

- * Liitä (Paste) [SPC+1 2 3 6] mahdollistaa leikepöydällä olevien tietojen kopioimisen.
- * Parametrien oletusasetukset tai viimeksi käytetyt asetukset voidaan kopioida käyttämällä kopioi-komentoa [SPC+1 4].
- * Kentässä oleva teksti voidaan poistaa kohdistimesta alkaen kentän loppuun asti leikkaa-komennolla [SPC+1 3 4 6].
- * Kohdistimen liikuttaminen syöttökentässä oikealle ei poista merkkejä. Vain tarvittavat merkit voidaan muuttaa.

Keskusteluikkunasta tai viestistä poistumiseen on useita vaihtoehtoja:

1. Syötetty tieto voidaan vahvistaa [TRC]-näppäimellä, joka myös aktivoi halutun toiminnon.
2. [TLC]-näppäimen painaminen sulkee ikkunan tekemättä muutoksia. Sillä pääsee myös poistumaan ilmoituksesta, kun se on luettu.

3. Keskusteluikkunat ja ilmoitukset sulkeutuvat myös automaattisesti hetken kuluttua. Aikaviivettä voidaan säätää Editorin asetusvalikossa.

Editori käyttää seuraavia äänimerkkejä ilmoittaakseen onnistuneista toimenpiteistä tai virheistä. (Äänimerkit voidaan poistaa käytöstä

Actilinin asetusvalikossa).

* Vahvistus (yksi piippaus): Toiminto on suoritettu onnistuneesti.

* Varoitus (kaksi lyhyttä, korkeaa piippausta): Kuuluu, jos näppäinpainalluksia ei ole tapahtunut määräajassa tai kun näytön sisältö on muuttunut esimerkiksi tilatiedosta kertovan ilmoituksen ilmestyttyä näytölle. Varoitusäänimerkki kuuluu myös, jos yritetään siirtää kohdistinta sen ollessa tiedoston alussa tai lopussa.

* Virhe (useita toistuvia varoitusäänimerkkejä): Ilmoittaa näytöllä olevasta virheestä kertovasta viestistä.

5.2.3. Tekstin syöttäminen ja poistaminen

Pistenäytön näppäimistöllä kirjoitetaan pistekirjoitusta. Jos kirjoitettu merkki on oikein, se näytetään kohdistimen kohdalla. Kohdistin esitetään pisteillä 7+8. Kun merkki kirjoitetaan, kohdistin siirtyy seuraavaan pistenäytön soluun.

Kun pistenäytön viimeiseenkin soluun on kirjoitettu merkki, kohdistin siirtyy takaisin ensimmäiseen soluun. Rivin pituutta ei ole rajoitettu tekstiä syötettäessä. Rivi voidaan vaihtaa koska tahansa painamalla [TRC].

Merkkien poistamiseen voidaan käyttää joko Backspacea, [SPC+1 2], jolla voidaan poistaa merkki kohdistimen vasemmalta puolelta, tai

Deleteä, [SPC+4 5], jolla merkki poistuu kohdistimen kohdalta. Jos poistaminen ei onnistu, koska ollaan tiedoston alussa tai lopussa, kuuluu varoitusmerkkiäni, joka kertoo, ettei toiminto ole mahdollinen.

Tekstiin voidaan lisätä päiväys painamalla {Ctrl+d} tai [SPC+1 4 5],

tai kellonaika painamalla {Ctrl+t} tai [SPC+2 3 4 5].

5.2.4. Tekstin lukeminen

Tekstiä voidaan lukea vasemmalle [TU]-näppäimellä ja oikealle [TD]-näppäimellä. Jos käytetään ulkoista näppäimistöä, voidaan myös käyttää sen liikkumisnäppäimiä. Äänimerkki ilmaisee, kun tiedoston alku tai loppu on saavutettu. Lukemisenäppäinten toimintoja voidaan mukauttaa Editorin asetusvalikossa.

Tekstiä luettaessa päästään palaamaan kohdistimen kohdalle painamalla [TLC]-näppäintä. Vaihtoehtoisesti voidaan vain ryhtyä kirjoittamaan tekstiä tai suorittaa jokin muu toiminto. Actilino näyttää tällöin

automaattisesti sen kohdan, jossa kohdistin on. Toisaalta kohdistin voidaan nopeasti siirtää kohtaan, jossa ollaan lukemassa, painamalla kohdistusnastaa pisterivin yläpuolella, ja tehdä tarvittavat muutokset.

Jos sana ei mahdu kokonaisuutena Editorin riville, Editorin asetuksissa voidaan määritellä se automaattisesti siirtymään kokonaisuudessaan seuraavan rivin alkuun.

Kohdalla oleva merkki voidaan näyttää useammassa eri ASCII-muodossa (heksadesimaaleina tai oktaalilukuna). Toiminto tehdään painamalla [SPC+1 4 5 6]. Merkkien näyttämisestä poistutaan painamalla [TLC].

Editorissa on myös automaattinen lukutila. Tässä lukutilassa teksti vierittyy automaattisesti näytöllisen eteenpäin. Lukunopeutta voidaan säätää yksilöllisesti Editorin asetusvalikossa, mutta sen säätäminen myös lukemisen aikana on mahdollista käyttämällä [TU] tai [TD]-näppäimiä. Automaattinen lukutila käynnistyy painamalla [SPC+TD]. Kohdistin ei liiku tekstissä automaattiluvun aikana. Kohdistusnastan painaminen tuo kohdistimen haluttuun kohtaan ja pysäyttää automaattisen vierityksen. Tekstissä voidaan myös liikkua painamalla [SPC]-näppäintä ilman, että se vaikuttaa automaattiseen vieritysnopeuteen.

5.2.5. ATC Editorissa

Näppäinkomennolla [SPC + 1 7] voidaan käynnistää ja pysäyttää ATC-toiminnon automaattinen vieritys. Jos ATC on päällä, Actilino havaitsee, kun pistenäyttörivin viimeinen merkki luetaan ja vierittää seuraavan näytöllisen esiin ilman näppäinpainalluksia.

Tässä versiossa on parannettu lukukokemusta lisäämällä ominaisuuksia. Ominaisuudet ovat oletusarvoisesti poissa käytöstä, mutta ne voidaan ottaa käyttöön näppäinkomennoilla.

1. Rivin loppumerkki: Merkitsee rivin lopun täydellä pitesolulla ja jatkaa seuraavan rivin tekstin näyttämistä samalla pistenäytön näyttämällä. Kommentoa käyttämällä ollaan aina selvillä siitä, koska parhaillaan näytettävän tekstin loppu on saavutettu. Ominaisuus otetaan käyttöön ja poistetaan käytöstä painamalla [SPC + 1 6].

2. Aikaviive lyhyile riveille: Jotkut käyttäjät kertovat, että lyhyet pisterivit vierittyvät näytöltä liian nopeasti. Kun tämä ominaisuus on käytössä, Actilino odottaa hetken kauemmin vierittäessään näytöltä lyhyitä tekstirivejä. Ominaisuus otetaan käyttöön ja poistetaan käytöstä painamalla [SPC + 1 2 6].

3. Äänimerkki: Antaa äänimerkin näytön vierittyessä automaattisesti. Ominaisuus otetaan käyttöön ja poistetaan käytöstä painamalla [SPC + 1 4 6].

4. Väläytys: Ominaisuus tyhjentää pistenäytön hetkeksi ennen kuin automaattivieritys tapahtuu. Toiminto voisi kuvailla samanlaiseksi kuin näkevillä käyttäjillä tapahtuu tavallisen näytön välkkyessä. Toiminto häiritsee vähemmän kuin äänimerkki, mutta on selkeä merkki näytön vierittymisestä.

5.2.6. Kohdistuksen siirtäminen

Kohdistimen siirtäminen tekstiä muuttamatta on mahdollista käyttämällä pistenäytön kosketusnastoja. Kosketusnastat, joita kutsutaan [CR]-näppäimiksi, sijaitsevat pistesoluissa. Pientä kohoumaa painetaan, kun halutaan painaa [CR]-näppäintä. [CR]-näppäinten muotoilu helpottaa niihin siirtymistä pisteriviltä.

Jos [CR]-näppäimiä yritetään käyttää siirtymiseen pistenäytön näyttämän ulkopuolelle, Actilino antaa äänimerkin ja kohdistin sijoitetaan niin, että merkkien kirjoittamista voidaan jatkaa.

Seuraavat toiminnot ovat käytettävissä Editorissa kohdistimen liikuttamiseen:

- [SPC+1 2 3] siirtää kohdistimen tiedoston alkuun. [SPC+4 5 6] siirtää kohdistimen vastaavasti tiedoston loppuun.
- Lauseen alkuun siirrytään painamalla [SPC+2] ja seuraavan lauseen alkuun painamalla [SPC+5]. Kohdistin siirtyy tällöin lähimpään pisteeseen, pilkkuun, huuto- tai kysymysmerkkiin.
- Tekstirivillä voidaan siirtyä eteen- tai taaksepäin. Painamalla [SPC+1 3] siirrytään eteenpäin ja [SPC+4 6] taaksepäin.
- [SPC+3] siirtää kohdistimen edellisen sanan alkuun, [SPC+6] seuraavan sanan alkuun.

Kohdistinta voidaan myös siirtää merkki kerrallaan seuraavasti:

- [SPC+7] merkki vasemmalle
- [SPC+8] merkki oikealle
- [SPC+1] rivi ylös
- [SPC+4] rivi alas

Jos kohdistinta siirretään vasemmalle ohi rivin alun, kohdistin siirtyy edellisen rivin loppuun. Jos kohdistinta siirretään oikealle ohi rivin lopun, kohdistin siirtyy seuraavan rivin alkuun. Kun kohdistinta siirretään ylös tai alas, se on aina vastaavan rivin alussa.

Huomaa, että sarkaimet esitetään säädettävissä olevalla määrällä tyhjiä pistesoluja. Sarkaimet tallennetaan tiedostoon joko sarkainmerkkeinä tai ne voidaan korvata tietyllä määrällä välilyöntejä. Tarkemmat ohjeet sarkaimista löytyvät luvusta 5.2.24.13. Jos sarkain tallennetaan tekstiin sarkainmerkkinä ja kohdistin siirretään sarkainmerkin ensimmäiseen tyhjään pistesoluun, lukemista jatkettaessa loput tyhjät pistesolut ohitetaan ja siirrytään ensimmäiseen soluun heti sarkainmerkin jälkeen. Jos kohdistin siirretään keskelle sarkainmerkkiä käyttämällä CR-näppäimiä, se siirtyy sarkainmerkin ensimmäiseen soluun ja kuuluu varoitusmerkkiäni.

On myös huomattava, että sanoittain tai lauseittain siirtyminen voi olla vaikeaa tai mahdotonta käytettäessä lyhennekirjoitusta, koska sanat voivat sisältää välimerkeiltä näyttäviä merkkejä. Kun tiedosto suljetaan, myös kohdistimen sijaintitieto tallennetaan. Kun tiedosto avataan uudelleen, kohdistin on

samassa paikassa kuin se oli tiedostoa suljettaessa. Joissakin tilanteissa tallennettu kohdistimen kohta voidaan kuitenkin menettää. Lisätietoja asiasta on luvussa 5.2.19.

5.2.7. Muokkaustilat [SPC + 2 4]

Painamalla [SPC+2 4] voidaan vaihtaa lisäystilan ja ylikirjoitustilan välillä. Oletuksena käytössä on lisäystila, jossa uudet merkit lisätään kirjoituskohtaan ja olemassa oleva teksti siirtyy taaksepäin pois tieltä. Ylikirjoitustilassa nykyinen teksti ylikirjoitetaan kohdistimen kohdasta alkaen. Kun ylikirjoitustilassa saavutetaan rivin loppu, lisämerkit kirjoitetaan rivin jatkoksi ilman, että seuraavaa riviä ylikirjoitetaan. Jos tekstistä halutaan poistaa osa, joka käsittää useamman kuin yhden rivin, on helpompaa merkitä se osioksi ja poistaa vasta sitten. Sen jälkeen uutta tekstiä voidaan kirjoittaa lisäystilassa. Lisäys- ja ylikirjoitustilan erottaa toisistaan kohdistimen muodosta. Oletuksena on lisäystila, jossa kohdistin on alaviiva (pisteet 7+8), kun taas ylikirjoitustilassa kohdistin on kaikki 8 pistettä. Molemmat kohdistimet vilkkuvat. Kohdistimen muotoa voi vaihtaa asetusvalikossa, mutta vain nämä kaksi muotoa ovat mahdollisia. Muokkaustiloja on vielä yksi lisää, vain-luku -tila, jossa tekstiä voidaan näyttää mutta ei muokata. Jos vain-luku -tilassa yritetään muokata tekstiä, Actilino antaa varoitusäänimerkkejä. Vain-luku -tila määrittellään tiedostoa avattaessa, ja kun tiedosto on avattu, muokkaustilaa ei voida vaihtaa. Tiedoston voi asettaa vain-luku -tilaan Editorin asetusvalikossa tai tiedosto voidaan avata Editorissa vain-luku -tilaan.

5.2.8. Laskin

Jos täytyy suorittaa laskutoimituksia, kun ollaan kirjoittamassa tekstiä, se voidaan tehdä suoraan editorissa. Laskutoimitus kirjoitetaan suoraan Editoriin ja painetaan [SPC+2 3 5 6] tai {Ctrl+Shift+Enter}. Laskutoimitus suoritetaan ja tulos lisätään tekstiin noudattaen Editorin asetusvalikossa tehtyjä valintoja "Tuloksen paikka" (katso luku 5.2.24.7) ja "Pidä lauseke" (katso luku 5.2.24.8).

Esimerkki:

Toimistoni lattiapinta-ala on $3.2 * 4.1 = 13.12$ neliometriä

Huomaa, ettei laskutoimituksessa saa käyttää välilyöntejä. Lisätietoja on luvussa 5.1.2 Laskin.

Huomaa:

Jos muokataan aiemmin tehtyä laskutoimitusta ja sen tulos lasketaan uudelleen, uusi tulos lisätään tekstiin vanhan paikalle. Tämä onnistuu vain, jos kohdistin on sijoitettu laskutoimituksen kohdalle.

5.2.9. Tilan näyttäminen [SPC + 2 3 4 7]

Komennolla [SPC+2 3 4 7] aktivoidaan Editorin tilan näyttäminen kohdalla olevalle tiedostolle. Luettelomuodossa saadaan seuraavat tiedot:

- Nykyisen tiedoston nimi
- Nykyinen muokkaustila (lisäys, ylikirjoitus, vain luku)
- Onko tiedostoa muokattu vai ei
- Merkatun osion alun ja lopun
- Sen merkin sijainnin tekstissä, jossa kohdistin parhaillaan on
- Sarakkeiden lukumäärän

5.2.10. Aseta merkki [TU + TD]

Painamalla [TU+TD] nykyinen kohdistimen kohta merkitään muistiin "merkkinä". Sitä voidaan käyttää kirjanmerkinä, jolla haluttu kohta tekstistä löydetään myöhemmin. Kuhunkin tiedostoon voidaan asettaa enintään 10 merkkiä.

Merkille kysytään nimeä keskusteluikkunassa. Nimessä voi olla enintään 24 merkkiä, tai se voidaan valita niistä merkkien nimistä, jotka on jo luotu tiedostoon. Painamalla [TRC] merkki tallennetaan halutulle nimelle. Jos merkille on ennettu jo olemassa oleva nimi, näytölle ilmestyy viesti, joka kysyy, halutaanko jo olemassa oleva merkki ylikirjoittaa. Vastaamalla [k] merkki ylikirjoitetaan. Jos on jo asetettu 10 kirjanmerkkiä, ainoa vaihtoehto on valita joku olemassa olevista tai nimetä joku niistä uudelleen. Jos keskusteluikkunassa valitaan joku olemassa olevista kirjanmerkeistä, sen ylikirjoittamisesta ei tällöin esitetä mitään lisäkysymyksiä. Kun merkki on asetettu, äänimerkki vahvistaa toimenpiteen.

Jos tekstiä muokataan merkin asettamisen jälkeen, merkin sijainti vaihtuu niiden mukana. Tämä tarkoittaa:

- Jos tekstiä syötetään tai poistetaan, kaikki merkit kohdistimen ja tekstin lopun välillä siirtyvät vastaavasti. Kun merkkiin siirrytään, siirrytään myös haluttuun kohtaan.
- Jos poistetaan kirjain, johon on asetettu merkki, merkki jää edelleen jäljelle.

5.2.11. Siirry merkkiin [SPC+1 3 4]

Painamalla [SPC+1 3 4] siirrytään merkkiin, joka on aiemmin asetettu painamalla [TU+TD]. Luettelo kaikista käytettävissä olevista merkeistä näytetään ja siirrytään luettelon loppuun. Kohdistinta voidaan liikuttaa luettelossa ylös tai alas tai voidaan suoraan syöttää halutun merkin nimi. Jos liikutaan alaspäin luettelon avaamisen jälkeen, tullaan luettelon alkuun.

Valittuun merkkiin siirrytään painamalla [TRC]. Editori tallentaa muistiin paikan, josta merkkiin siirrytään osion alkumerkiksi. Tämä mahdollistaa siirtymisen alkuperäiseen tekstikohtaan tarvittaessa välittömästi. Osioiden käyttäminen on kuvattu jäljempänä tulevissa luvuissa. Jos syötetään nimi, joka ei ole merkki, näytölle tulee ilmoitus 'Kirjanmerkkiä x ei löydy'. Nyt voidaan syöttää tai valita uusi nimi. Jos avoinna olevaan tiedostoon ei ole asetettu yhtään merkkiä, näytölle tulee ilmoitus 'Ei kirjanmerkkejä'.

Huomaa:

Tietyissä tilanteissa aiemmin asetetut merkit eivät ole käytettävissä. Tietoja tästä löytyy kappaleesta 5.2.19.

5.2.12. Poista merkki [TU + TD, valitse nimi, SPC]

Jos halutaan poistaa merkki, aktivoidaan toiminto merkin asettamista varten painamalla [TU+TD] ja valitaan sitten merkki, joka halutaan poistaa, luettelosta käyttämällä [SPC + 1] tai [SPC + 4]. Merkin nimi poistetaan kirjoittamalla välilyönti ja sitten painetaan [TRC]. Näytölle tulee kysymys, halutaanko merkki todella poistaa. Poistettaessa vastataan [k], ja merkki poistuu.

5.1.13. Lohkon toiminnot

Tämä ominaisuus mahdollistaa työskentelemisen kokonaisten tekstilohkojen kanssa yhtäaikaaisesti. Lohkojen kanssa työskentely toimii samalla tavalla kuin tietokoneilla:

- Merkitään tekstilohko.
- Valinta voidaan kopioida tai leikata ja se on väliaikaisesti tallessa leikepöydällä.
- Sieltä se voidaan liittää eri paikkaan samassa tiedostossa tai jopa toiseen tiedostoon.
- Merkitty lohko voidaan myös siirtää suoraan uuteen tiedostoon.

Lohko voidaan myös poistaa tai se voidaan liittää uuteen tiedostoon tai syöttökenttään. Lohkojen kanssa työskentely voi hidastaa Editorin toimintaa. Seuraavissa kappaleissa on kerrottu tarkemmin lohkojen käytöstä.

5.2.13.1. Lohkon alun merkitseminen [SPC + TRC]

Lohkon alku merkitään siirtämällä kohdistin haluttuun kohtaan ja painamalla [SPC+TRC] tai painamalla kosketusnastaa kahdesti. Lohkon loppuun ei tarvitse asettaa mitään erityistä merkkiä. Kohdistin siirretään merkki oikealle siitä, mihin lohkon halutaan loppuvan ja painetaan kohdistusnastaa. Kun kohdistinta siirretään, kaikki teksti lohkon alkumerkin ja kohdistimen väliltä merkitään alleviivattuna pisteillä 7 ja 8.

Kun on kirjoitettu teksti "This is a test" ja siitä halutaan merkitä sanat "This is" lohkoksi, kohdistin täytyy ennen muita toimenpiteitä siirtää välilyöntiin sanojen "is" ja "a" välille.

Lohkon merkitseminen on mahdollista molempiin suuntiin. Siksi lohkon alkumerkki voidaan asettaa tekstissä myös jäljemmäksi kuin sen loppumerkki. Tässä tapauksessa lohkon loppu sijoittuu kohdistimen vasemmalle puolelle. Toisin sanoen se merkki, jossa kohdistin on, on osa lohkoa.

Sen sijaan että merkittäisiin lohko liikkumalla merkki merkiltä, voidaan myös siirtyä halutusta lohkon kohdasta merkkiin. Nopea tapa merkitä lohko, jos sen jälkeen tuleva ensimmäinen sana on tiedossa, on käyttää jotakin alla kuvattua etsi-toimintoa. Lohkon alku merkitään painamalla [SPC+TRC] ja sen jälkeen suoritetaan etsi-toiminto.

Jos painetaan [TLC]-näppäintä merkittäessä lohkoa, pisteillä 7 ja 8 merkitty alleviivaus poistetaan, mutta lohkon alkumerkki pysyy edelleen paikallaan. Jos onkin tarvetta kopioida tai leikata merkitty tekstilohko, alleviivaus pitää ensin palauttaa. Se tehdään käyttämällä toimitoa "Vaihda merkin ja kohdistimen välillä", joka on kuvattu luvussa 5.2.13.5. Kun toiminto on aktivoitu, alleviivaus palautuu ja kohdistin on lohkon alussa. Toiminnon aktivoiminen uudelleen sijoittaa kohdistimen lohkon loppuun.

5.2.13.2. Kopioi [SPC + 1 4]

Kun kohdistin on sijoitettu lohkon loppuun, lohko voidaan kopioida leikepöydälle painamalla [SPC+1 4]. Editorin ilmoitus kertoo prosentteina leikepöydälle kopioidun lohkon.

Kopioi-komento toimii toisella tavalla, jos kyseessä on syöttökenttä: se palauttaa oletusasetukset.

5.2.13.3. Leikkaa [SPC+1 3 4 6]

Lohko voidaan leikata painamalla [SPC+1 3 4 6]. Tällöin lohko poistetaan tekstistä ja sijoitetaan leikepöydälle. Kun lohkoa leikataan, Editori kertoo prosentteina leikepöydälle lohkosta siirretyn määrän.

Jos [SPC+1 3 4 6] painetaan syöttökentässä, kaikki merkit nykyisestä kohdasta syöttökentän loppuun poistetaan.

5.2.13.4. Liitä [SPC + 1 2 3 6]

Leikepöydällä oleva teksti voidaan liittää kohdistimen kohdalle painamalla [SPC+1 2 3 6], tai voidaan avata uusi tiedosto ja liittää valinta sinne. Huomioi, että lohko liitetään aina juuri ennen nykyistä kohdistimen kohtaa. Koska liittäminen ei poista lohkoa leikepöydältä, se voidaan liittää useampia kertoja eri paikkoihin. Editori näyttää prosentit liittämisen aikana ilmaisten paljonko lohkosta on jo liitetty leikepöydältä.

Liittämistoimintoa voidaan myös käyttää syöttökentissä. Jos esimerkiksi halutaan käyttää luvun otsikkoa kirjanmerkin nimenä, otsikko voidaan merkitä lohkoksi, kopioida se leikepöydälle komennolla [SPC+1 4], siirtää kohdistin haluttuun kohtaan merkkiä varten, painaa [TU+TD] ja vastata merkin nimeä kysyvässä keskusteluikkunassa painamalla [SPC+1 2 3 6].

Leikepöydän sisältö ei muutu niin kauan kuin Actilinoa käytetään, joten sisältö voidaan liittää useita kertoja, myös muihin tiedostoihin. Kun Actilino sammutetaan, leikepöytä tyhjenee. Leikepöydän käytettävissä oleva muistin määrä on rajoitettu järjestelmän vapaana olevaan muistin määrään.

5.2.13.5. Vaihda merkin ja kohdistimen välillä [SPC + 7 8]

Komentoa voidaan käyttää palaamiseen alkuperäiseen kohtaan seuraavien toimintojen suorittamisen jälkeen:

- Kun on siirrytty tiedoston alkuun tai loppuun.
- Kun on merkitty tekstilohko kopioimista tai leikkaamista varten. Näissä tapauksissa siirrytään takaisin lohkon alkuun, jossa voidaan käyttää jotakin lohkon toiminnoista.
- Kun on painettu [TLC] merkittäessä lohkoa.
- Kun tekstiä on liitetty tiedostoon leikepöydältä.

Vaihda merkin ja kohdistimen välillä –toiminto asettaa merkin nykyiseen tekstikohtaan, ja kohdistin siirtyy takaisin kohtaan, jossa se oli ennen kuin jokin yllä mainituista komennoista suoritettiin. Tekstin osa merkin ja kohdistimen välillä merkitään nyt lohkoksi. Alleviivaukset voidaan helposti poistaa haluttaessa painamalla [TLC]-näppäintä.

Jos komento annetaan uudestaan, aiemmin asetettu merkki ja kohdistimen kohta muuttuvat. Siksi tätä toimintoa voidaan käyttää siirtymiseen tekstilohkon alun ja lopun välillä tai nykyisen ja edellisen kohdistinsijainnin välillä.

5.2.13.6. Lohkon poistaminen [SPC + 1 3 4 6 7, SPC+1 2]

Jos halutaan poistaa laaja tekstialue, jota ei haluta sijoittaa minnekään muualle, voidaan käyttää komentoa [SPC+1 3 4 6 7] joka poistaa lohkon kopioimatta sitä leikepöydälle. Vaihtoehtoisesti voidaan myös käyttää komentoa backspace (SPC+1 2). Pistenäytöllä näkyvä prosentteina toiminnon edistyminen.

5.2.13.7. Lohkon tallentaminen tiedostoksi [SPC + 2 3 4]

Merkityn lohkon voi tallentaa omaksi tiedostokseen painamalla [SPC+2 3 4]. Lohkoa ei poisteta nykyisestä tiedostosta. Lisätietoa tiedostojen tallentamisesta on luvussa 5.2.19.

5.2.14. Etsinnät

Merkkijonon etsimisen tekstitiedostosta voi tehdä kahdella tavalla: joko suorana tai puskuroituna. Molemmat etsinnät voidaan suorittaa joko eteenpäin tai taaksepäin. Ne alkavat aina nykyisestä kohdistimen sijainnista.

5.2.14.1. Suora etsintä [SPC + 1 2 4]

Komennolla [SPC+1 2 4] voidaan käynnistää tietyn tekstin suora etsintä kohdistimen kohdasta eteenpäin kohti tiedoston loppua. Näytölle ilmestyy ilmoitus 'Etsittävä:' ja kohdistin vilkkuu sen jäljessä. Kun haettava merkkijono kirjoitetaan, etsintä alkaa välittömästi. Näyttämä siirtyy automaattisesti ensimmäiseen mahdolliseen osumaan. Jos etsittävästä merkkijonosta poistetaan merkki, näyttämä siirtyy edelliseen kohtaan, josta tämä merkkijono löytyy. Kun etsintä on käynnissä, syötetty merkkijono näkyy näytöllä vilkkuvana. Jos merkkijonoa ei löydy, näytölle ilmestyy ilmoitus: 'Ei osumia, uudelleen? (K/E)?'. Vastaamalla [k] etsintä jatkuu joko alusta tai lopusta etsintäsuunnasta riippuen. Jos merkkijonoa ei tämänkään jälkeen löydy, näytölle tulee uudelleen sama ilmoitus. Vastaamalla [k] etsintä loppuu.

Kun haluttu merkkijono on löytynyt, tekstin muokkaamista sen kohdalta voidaan jatkaa painamalla [TRC].

Jos etsintä halutaan aloittaa tekstin alusta, kohdistin voidaan siirtää sinne painamalla [SPC+1 2 3]. Painamalla [SPC+1 2 4] etsintä toistetaan ja viimeisin etsitty merkkijono näkyy valmiina. Jos ollaan ensimmäisen etsityn merkkijonon kohdalla, etsintä voidaan toistaa välittömästi painamalla [SPC+1 2 4] uudestaan, kunhan ei paineta [TLC]-näppäintä välillä. Tämä on kuitenkin mahdollista vain saman muokkauksen puitteissa. Kun Editori suljetaan tai Actilino sammutetaan, etsittävä merkkijono poistuu muistista. Etsintä voidaan keskeyttää joko merkkijonoa syötettäessä tai etsinnän aikana painamalla [TLC]. Joka kerta kun teksti löytyy, kuuluu merkkiääni, ja kohdistin siirtyy merkin oikealle kohdasta, josta etsittävä merkkijono löytyi. Isojen ja pienten kirjainten välille voidaan tehdä ero, jos toiminto on otettu käyttöön Editorin asetusvalikossa.

5.2.14.2. Puskuroitu etsintä

Puskuroitu etsintä tarkoittaa, että ensin syötetään koko etsittävä merkkijono ja etsintä alkaa vasta, kun painetaan [TRC]. Puskuroitu etsintä aloitetaan painamalla suoran etsinnän komento [SPC+1 2 4], jota seuraa [TRC]. Näytölle ilmestyy teksti 'Etsittävä:'. Tämän jälkeen kirjoitetaan etsittävä merkkijono. Etsintä alkaa, kun painetaan [TRC] uudestaan.

Ilmaistakseen eron suoran ja puskuroidun etsinnän välillä Actilino näyttää tekstin 'Etsi:', kun etsittävää merkkijonoa syötetään. Suora etsintä on ilmaistu etuliitteellä "I" ja etsintäsuunnan kääntäminen lopusta alkuun etuliitteellä "R". Jos suoraa etsintää tehdään lopusta alkuun, näytöllä näkyvä ilmoitus on: 'I-Search back:'.

Kun etsittävä merkkijono löytyy, kohdistin on sen ensimmäisessä merkissä ja työskentely voidaan aloittaa välittömästi ilman [TRC]:n painamista, mikä täytyy tehdä, kun suoritetaan suora etsintä. Jos etsintä halutaan toistaa, kohdistin siirretään löytyneestä merkkijonosta oikealle ja käynnistetään puskuroitu etsintä edellä kuvatulla tavalla uudelleen.

5.2.14.3. Etsintä taaksepäin [SPC + 1 2 4 7]

Painamalla [SPC+1 2 4 7] voidaan käynnistää etsintä kohdistimesta taaksepäin kohti tiedoston alkua. Toiminnot ovat samat kuin etsittäessä eteenpäin. Kun merkkijono löytyy, kohdistin on etsityn merkkijonon ensimmäisessä merkissä. Molemmissa edellä kuvatuissa etsintätyypeissä on mahdollista vaihtaa suuntaa etsinnän aikana syöttämällä tarvittava komento merkkijonon löydyttyä.

5.2.15. Korvaa [SPC+1 2 3 5]

Jos halutaan etsiä ja korvata jokin merkkijono, painetaan komento [SPC+1 2 3 5]. Samoin kuin puskuroidussa etsinnässäkin, kirjoitetaan etsittävä merkkijono. Actilinoille ilmestyy 'korvaa:'. Kirjoitetaan etsittävä merkkijono. Painamalla [TRC] kerrotaan, että merkkijono on kirjoitettu ja näytölle tulee ilmoitus 'Korvaa X:' (X on etsittävä merkkijono). Kirjoitetaan teksti, jolla etsittävä merkkijono halutaan korvata. [TRC]:n painaminen käynnistää korvaamisen. Kun ensimmäinen etsittävä merkkijono on löytynyt, kohdistin siirtyy sen kohdalle. Käytettävissä ovat seuraavat vaihtoehdot:

- Painamalla [k] korvataan etsitty merkkijono.
- Painamalla [e] siirrytään seuraavaan osumaan korvaamatta.
- Painamalla [g] käynnistetään yleinen korvaus, jossa kaikki osumat korvataan ilman lisäkyselyjä. Näytöllä on teksti 'Korvataan...'. Kun Editori on saavuttanut tiedoston lopun, se kertoo, kuinka monta osumaa korvattiin. Näytölle tulee ilmoitus 'n korvattu', jossa n on korvattujen osumien lukumäärä.

Toiminnon "Etsi tarkka" (katso luku 5.2.24.9) asetusten muuttamisella ei ole tähän toimintoon vaikutusta. Korvaustoiminnolle on aina syötettävä tarkka merkkijono.

Korvaaminen on mahdollista vain kohdistimesta eteenpäin kohti tiedoston loppua.

5.2.16. Useiden tiedostojen avaaminen

Editorissa voi olla avoimena useampi kuin yksi tiedosto samanaikaisesti. Tiedostoja voidaan avata Editorissa kahdella tavalla:

1. Ilman kirjoitussuojausta: tiedostoa voidaan muokata, kun se on avattu.
2. Vain luku-tilassa: tiedosto on kirjoitussuojattu eikä sitä voida muokata.

Tiedostot avataan Editorissa seuraavasti:

1. [SPC+1 3 5] avaa tiedoston muokattavaksi. Actilino näyttää: 'Avaa:'.

Vaihtoehtoisesti tiedosto voidaan avata vain luku -tilassa komennolla [SPC+1 3 5 7]. Tällöin tiedostoa ei voi muokata. Tästä on merkinä pistenäytöllä näkyvä teksti 'Näytä:'.

2. Avattavan tiedoston nimi kirjoitetaan syöttökenttään. Nimi pitää kirjoittaa täsmälleen samoin kuin se on Actilinoille tallennettu. Muutoin sitä ei löydy eikä sitä voida avata.

3. Tiedosto avataan painamalla [TRC].

Tämän jälkeen on useita vaihtoehtoja:

- Jos tiedoston nimeä ei löydy ja tiedostoa ollaan avaamassa muokkaustilassa, Editori olettaa, että halutaan luoda uusi, annetun niminen tiedosto.
- Jos tiedostoa yritetään avata vain luku -tilassa ja tiedoston nimeä ei löydy, näytölle ilmestyy teksti 'x ei löydy', jossa x on tiedoston nimi.
- Jos avataan jo avoinna olevaa tiedostoa, Editori vaihtaa siihen käynnistämättä sitä uudelleen.

5.2.17. Vaihtaminen avoimien tiedostojen välillä [SPC + 5 6 8 tai 2 3 7]

Avointen tiedostojen välillä vaihdetaan painamalla [SPC+5 6 8] tai {Alt+Tab}. Oletetaan, että on avattu kolme tiedostoa: "a.txt" ensin, "b.txt" seuraavaksi ja "c.txt" viimeisenä. Parhailaan luetaan tiedostoa "c.txt". Jos nyt painetaan [SPC+ 5 6 8], siirrytään tiedostoon "b.txt". Teksti 'Nykyinen:', jota seuraa tiedoston nimi, ilmoittaa sen tiedoston nimen, johon on siirrytty. Painamalla [SPC+5 6 8] uudestaan siirrytään tiedostoon "a.txt," seuraavalla painalluksella "c.txt":hen uudestaan jne. Jos kohdalla olevaa tiedostoa halutaan muokata tai lukea, pitää painaa ensin [TRC].

[SPC+2 3 7] tai {Alt+Shift+Tab} mahdollistaa tiedostoissa liikkumisen päinvastaisessa järjestyksessä. Tämä on mahdollista myös tiedoston sulkemisen jälkeen, kun teksti 'Nykyinen:' tulee näkyviin.

Huomaa:

Tiedostoa ei voida siirtää tietokoneelle sen ollessa avoinna Editorissa! Ennen siirtoa se on suljettava ja tallennettava.

5.2.18. Editorin käytön keskeyttäminen [SPC + 1 2 3 4 5 6]

Editorin käyttö voidaan tilapäisesti keskeyttää painamalla [SPC+1 2 3 4 5 6] esimerkiksi valikkoasetusten muuttamiseksi, akkujen varaustilanteen tarkistamiseksi tai tiedoston poistamisen ajaksi. Kun Editorin käyttö keskeytetään, palataan automaattisesti päävalikkoon, jonka kaikki vaihtoehdot ovat käytettävissä. Tarvittaessa voidaan siirtyä jopa PC-tilaan. Pistenäytön ensimmäisissä soluissa näkyy merkintä '-E-', joka kertoo, että Editori on edelleen avoinna. Merkinnän näkyminen pisterivin alussa voi häiritä, mutta se on itse asiassa tarkoituskin. Sen on tarkoitus muistuttaa Editorin sulkemisesta ja tiedostojen tallentamisesta ennen virran katkaisua Actilinosta. Jos virta katkaistaan, eikä tiedostoja ole tallennettu, mahdolliset muokatut tai uudet tiedot menetetään.

Editoriin palataan painamalla [SPC+1 2 3 4 5 6] uudestaan. Editoriin paluu onnistuu vain päävalikosta.

!!!TÄRKEÄÄ!!!

Tiedostojen siirtoa ei pidä yrittää Editorin ollessa käytössä tai sen käytön ollessa keskeytettynä. Editori käyttää samoja muistialueita, joita tarvitaan tiedostojen siirrossa. Joidenkin tiedostojen siirtäminen aiheuttaa myös Actilinin käynnistymisen uudelleen. Avoimia tiedostoja ei tallenneta ja tehdyt muutokset menetetään.

5.2.19. Tiedostojen tallentaminen [SPC + 2 3 4]

Tiedosto tallennetaan sulkematta sitä komennolla [SPC+2 3 4]. Näytölle tulee ilmoitus 'Tallenna:', jota seuraa tiedoston nimi. Jos tiedosto on ladattuna Editoriin, nimi on ladatun tiedoston nimi. Muutoin tallennettavan tiedoston nimi on oletusnimi.

Tiedosto tallentuu painamalla nyt [TRC]. Olemassa olevaa tiedostonimeä on kuitenkin mahdollista muuttaa tai se on mahdollista ylikirjoittaa, jos tiedosto halutaan tallentaa toisella nimellä. Jos nimeä muutetaan, on hyvä muistaa seuraava:

- Tehdyt muutokset näkyvät vain siinä tiedostossa, joka tallennetaan. Syynä on se, että tiedosto täytyy ladata muistiin uudelleen sen jälkeen, kun se on tallennettu. Jos tallennetaan tiedosto nimeltä "Text1.txt" nimelle "Text2.txt", tallennuksen jälkeen muokataan tiedostoa "Text2.txt". Jos tiedosto halutaan tallentaa väliaikaisesti nykyisessä tilassaan, on meneteltävä alla kuvatulla tavalla.
 - Jos tiedoston nimeen ei haluta tehdä muutoksia tai on syötetty nimi, jota ei ole vielä olemassa, tiedosto tallentuu ilman lisäkysymyksiä painamalla [TRC].
 - Jos tiedostonimi on jo olemassa, näytölle tulee ilmoitus: 'Tiedosto x on olemassa, korvaa (K/E) ?'. Tiedosto voidaan korvata painamalla [k] ja [TRC] tai kumota toiminto painamalla [e] ja [TRC] tai painamalla [TLC].
 - Tiedostonimi ei saa olla pidempi kuin 255 merkkiä eikä siinä saa olla erikoismerkkejä (:*?"<>|+,,;=]/\).
- Koko polun pituus kansioineen ilman tiedostonimeä saa olla korkeintaan 259 merkkiä.

Huomaa:

Jos tekstilohko on merkittynä, tämä tallennustoiminto ei koske koko tiedostoa vaan ainoastaan merkittyä tekstilohkoa. Tällöin näytölle tulee teksti 'Tallenna lohko:', jota seuraa tiedoston nimi.

Kuten aiemmin mainittiin, jos tiedostosta halutaan tehdä sen nykyisessä tilassa väliaikainen kopio toiselle nimelle, menetellään seuraavasti:

1. Siirrytään asiakirjan alkuun [SPC+1 2 3].
2. Asetetaan lohkon alkumerkki [SPC+TRC].
3. Siirrytään tiedoston loppuun [SPC+4 5 6].
4. Tallennetaan tiedosto komennolla [SPC+2 3 4].
5. Syötetään haluttu tiedostonimi.
6. Painetaan [TRC]. Tiedosto tallentuu, mutta uutta tiedostoa ei ladata.

Kun lohkomerkit poistetaan painamalla [TLC] ja tallennus aktivoidaan uudelleen, tallentaminen koskee jälleen koko tiedostoa ja tapahtuu luvun alussa kuvatulla tavalla.

Kun tiedosto on suljettu ja tallennettu, myös kaikki siihen tallennetut merkit ja kohdistimen sijainti tallentuvat. Jos tiedosto siirretään tämän jälkeen tietokoneelle ja sitä muokataan, ja siirretään tämän jälkeen takaisin Actilinoille, merkinnät eivätkä kohdistimen sijainti ole enää tallessa. Tallennuksen yhteydessä Actilino huomioi myös tiedoston koon. Kun tiedostoa avataan uudelleen, Actilino tarkistaa koon varmistukseksi, että se on sama kuin edellisellä tallennuskerralla. Jos koko täsmää, merkit ja kohdistimen sijainti palautetaan. Jos koko poikkeaa, Editori olettaa, että tiedostoa on välillä muokattu tietokoneella tai että kyseessä on samanniminen mutta eri sisältöinen tiedosto. Näissä tapauksissa kohdistin sijoitetaan avattaessa tiedoston alkuun ja mahdolliset kirjanmerkit jätetään huomioimatta.

5.2.20. Nopea tiedostonsiirto [SPC + 1 5 7]

Jos haluat siirtää tekstilohkon tai kokonaisen dokumentin Editorista yhdistetylle laitteelle, varmista ensin, että laitteen kohdistin on tekstikentässä, kuten esimerkiksi Muistiossa. Paina sitten Actilinoilta [SPC + 1 5 7]. Tällöin valittu teksti siirtyy aivan kuin se olisi kirjoitettu yhdistetyn laitteen näppäimistöllä. Jos tekstiä ei ole valittu, koko dokumentti siirretään.

5.2.21. Tiedoston sulkeminen ja Editorin sammuttaminen [SPC + 1 5]

[SPC+1 5] tallentaa ja sulkee nykyisen tiedoston. Jos tiedostoa on muokattu, Editori kysyy: 'Tallenna muutokset (K/E)?'

- "e": Tiedosto suljetaan, muutoksia ei tallenneta.

- "k": Jos tiedostolla on jo nimi, se tallennetaan ja suljetaan. Jos tiedosto on uusi eikä sillä ole vielä nimeä, Editori ehdottaa nimeä "untitled", joka voidaan joko muuttaa tai hyväksyä.

Huomaa:

1. Editori on auki kunnes kaikki avoimet tiedostot on suljettu.
2. Ennen kuin Actilino suljetaan, kaikki Editorissa avoimena olevat tiedostot pitää tallentaa ja sulkea. Actilinin sammuttaminen tiedostojen ollessa avoinna ja tallentamatta ei ole mahdollista. Actilino voidaan sammuttaa vain jos muutokset on tallennettu tai hylätty.

5.2.22. PC-tilan aktivointi

[SPC+1 2 3 4] aktivoi PC-tilan suoraan Editorista. Oletetaan, että Actilino on kytkettynä tietokoneeseen ja ollaan parhaillaan etsimässä sen Editoriin tallennettua osoitetta. Samaan aikaan tietokoneesta kuuluu sähköpostin äänimerkki, ja halutaan käydä tarkistamassa, mitä postilaatikkoon on tullut. Se voidaan tehdä siirtymällä PC-tilaan painamalla [SPC+1 2 3 4]. Editori on tällä välin tilapäisesti pois käytöstä ja pistenäyttö ruudunlukuohjelman käytössä.

Editoriin voidaan palata painamalla [SPC+1 3 4]. Näppäimiä pitää pitää pohjassa jonkin aikaa (noin puoli sekuntia).

!!!VAROITUS!!!

Ennen kuin Actilino sammutetaan, Editori pitää sulkea ja kaikki muokatut tiedostot tallentaa. Asian varmistamiseksi pitäisi aina siirtyä Actilinin omiin valikoihin painamalla [SPC+1 3 4].

5.2.23. Ohje [SPC + 1 2 5]

Kun painetaan näppäinyhdistelmä [SPC+1 2 5], Editori etsii tiedoston "HELP.HSF" ja avaa sen vain luku - muodossa. Tiedostossa on käyttöohje. Käyttämällä joko suoraa tai puskuroitua etsintää voidaan hakea ratkaisuja ongelmiin, tarvittavia tietoja tai näppäinkomentoja. Lukuihin ei voi siirtyä suoraan; haluttu kohta voidaan kuitenkin löytää nopeasti siirtymällä tiedoston alkuun, katsomalla sisällysluetteloja ja suorittamalla etsintä luvun numeron perusteella.

Huomaa:

Ohjetiedosto on kirjoitussuojattu ylikirjoittamisen estämiseksi. Tiedostoon ei siis voi lisätä omia muistiinpanoja.

5.2.24. Editorin asetusvalikko [SPC + 1 3 6]

Editorissa on asetusvalikko, johon pääsee painamalla [SPC+1 3 6]. Valikossa voidaan mukauttaa Editorin asetuksia. Jotkut asetuksista ovat yleisiä, eli ne tulevat voimaan kaikissa tiedostoissa. Toiset asetukset ovat voimassa vain yksittäisissä tiedostoissa. Asetuksia voidaan tehdä yksilöllisesti enintään 20 tiedostoon, jos tiedostot on tallennettu oikein. Jos muokataan tiedostoa, jonka asetuksia ei ole vielä tallennettu, käytetään oletusasetuksia. Ennen uuden tiedoston tallentamista on siis syytä säätää asetukset valikossa kohdalleen. Alla kuvatuista asetuksista kerrotaan, ovatko ne voimassa kaikkialla vai vain yksittäisissä tiedostoissa.

Asetusvalikko sisältää luettelon parametreista. Luetteloa voidaan selata liikuttamalla kohdistinta ylös tai alas painamalla [SPC+1] tai [SPC+4]. Haluttu kohta valitaan painamalla [TRC]. Vaihtoehtoisesti voidaan myös kirjoittaa sen parametrin nimi, jota halutaan muuttaa, ja vahvistetaan se painamalla [TRC].

Kun parametri on valittu jommallakummalla edellä kuvatuista tavoista, esiin tulee luettelo käytettävissä olevista asetuksista. Liikkumalla luettelossa ylös ja alas voidaan valita säädettävä arvo. Asettaminen tapahtuu painamalla [TRC], minkä jälkeen palataan parametriluetteloon. Asetusluettelon sijasta näyttöön voi tulla myös syöttökenttä numeerisen arvon tai tekstin kirjoittamista varten. Kirjoitettu arvo tai teksti pitää myös vahvistaa painamalla [TRC]. Parametriluetteloon voidaan palata tekemättä mitään muutoksia painamalla [TLC].

Parametrin oletusarvo palautetaan painamalla [SPC+1 4]. Jos palautus halutaan tehdä arvolle, jota on juuri muutettu, [SPC+1 4] palauttaa käyttöön edellisen asetuksen.

Seuraavassa on käyty läpi asetusvalikon kohdat.

5.2.24.1. Näyttämän vierittäminen (Yleinen)

Arvo määrittää, kuinka monta merkkiä pistenäytön näyttämää vieritetään, kun kohdistin siirtyy nykyisen näyttöalueen ulkopuolelle. Tämän asetuksen arvo voidaan asettaa nolasta pistenäytön näyttösolujen lukumäärään (16). Oletusarvo on 3/4 pistenäytön näyttämästä. Jos arvo asetetaan sallitun alueen ulkopuolelle, tulee virheilmoitus.

Parametriä voidaan käyttää eri tavoin. Sen arvoksi voidaan asettaa 1; tämä aiheuttaa näytön vierittymisen merkki merkiltä joka kerta, kun uusi merkki syötetään. Toisaalta korkeimman arvon (16) valitseminen vastaa vanhaa pistenäyttöjen käyttötapaa, jossa koko näyttämä päivittyy, kun kohdistin liikkuu sen ulkopuolelle. Jos kohdistinta siirretään näyttämän ulkopuolelle oikealle, se siirtyy seuraavan näyttämän ensimmäiseen soluun. Jos kohdistinta siirretään näyttämän ulkopuolelle vasemmalle, se siirtyy edellisen näyttämän viimeiseen soluun.

5.2.24.2. Vieritysaika (Yleinen)

Vaihtoehto on käytettävissä ainoastaan käytettäessä automaattista vieritystoimintoa (ATC) ja sen arvo voidaan asettaa välille 1-10. Se määrittää ajan, jonka Actilino odottaa ennen seuraavan näytöllisen automaattista vierittämistä. Pienemmät arvot ovat parempia silmäilevään lukemiseen, suuremmat arvot mahdollistavat tekstirivien tarkan lukemisen loppuun asti. Oletusarvo on 3.

5.2.24.3. Ilmoita tyhjät rivit (Yleinen)

ATC-toimintoa käytettäessä on välttämätöntä merkitä tyhjät rivit. Tyhjä rivi ilmaistaan kolmella pistesolulla, joissa kaikki pisteet ovat näkyvissä. Oletuksena rivejä ei ilmaista. Jos käytetään automaattista vieritystä, asetus on suositeltavaa ottaa käyttöön.

5.2.24.4. Automaattinen vieritys (Yleinen)

Jos ominaisuus on käytössä, pistenäyttö vierittyy automaattisesti käyttäen ATC-toimintoa. ATC havaitsee lukusormen sijainnin ja vierittää näyttöä automaattisesti eteenpäin, kun näyttämän viimeinen merkki on luettu. Kun automaattista vieritystä käytetään, suositellaan käytettäväksi myös tyhjien rivien ilmoittamista "indicate empty lines".

Painamalla [SPC + 1 7] voidaan ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä molemmat asetukset ("indicate empty lines" ja "automatic scrolling") yhtä aikaa tekemättä sitä valikoiden kautta.

5.2.24.5. Ilmoitusaika (Yleinen)

Arvo määrittää, kuinka monta sekuntia Editorin keskusteluikkunoita pidetään auki, jos niihin ei syötetä mitään. Jos aikaraja saavutetaan eikä mitään ole syötetty, keskusteluikkuna suljetaan ilman että mitään muutoksia tehdään tai toimintoja käynnistetään. Arvot voidaan valita väliltä 0-999, oletusarvo on 100 sekuntia.

Huomaa: Ei ole järkevää asettaa arvoa pienemmäksi kuin 10, koska keskusteluikkuna sulkeutuu tällöin liian nopeasti.

Aikaviive-toiminto ei vaikuta asetusvalikkoon. Se täytyy sulkea painamalla [TLC].

5.2.24.6. Varoitus aika (Yleinen)

Valikkokohdassa määritellään aika, jonka ilmoitukset ja varoitukset näytetään. Ilmoitukset voidaan koska tahansa kuitata painamalla [TLC]. Jos painetaan mitä tahansa muuta näppäintä, aikaviiveen laskeminen alkaa alusta ja aikaa on siten käytettävissä enemmän viestien lukemiseen.

Mahdollisia arvoja on 0-999, oletusarvo on 30.

Huomaa:

Ei ole suositeltavaa asettaa arvoa pienemmäksi kuin 10, koska useimmissa tapauksissa ei silloin ole aikaa lukea näytettävää viestiä.

5.2.24.7. Tuloksen sijoittelu [c] tai [e]

Tämä asetus vaikuttaa Actilinin laskimen toimintaan. Sillä määritellään, kuinka tulos sijoitetaan sekä varsinaisessa laskimessa että Editorin laskintoimintoa käytettäessä. Kirjain [c] tarkoittaa asetusta laskimessa ja [e] Editorissa.

Mahdolliset asetukset ovat:

- Ennen lauseketta: tulos esitetään ennen laskutoimitusta, esimerkiksi:

$5 = 2+3$. Tämä on laskimen oletusasetus.

- Lausekkeen jälkeen: tulos esitetään laskutoimituksen jälkeen, esimerkiksi:

$2+3 = 5$. Tämä on Editorin oletusasetus.

5.2.24.8. Näytä lauseke [c] tai [e]

Asetus on voimassa sekä Actilinin laskimessa että Editorin laskintoiminnossa ja määrittelee, näytetäänkö kirjoitettu laskutoimitus tuloksen yhteydessä. Kirjain [c] tarkoittaa asetusta laskimessa ja [e] Editorissa.

Mahdolliset asetukset ovat:

- Kyllä: laskutoimitus näytetään, esimerkiksi:

$5 = 2+3$, jonka esitystavassa otetaan huomioon kohdan Tuloksen sijoittelu ("Result position") asetus. Tämä on laskimen oletusasetus.

- Ei: vain tulos näytetään, esimerkiksi:

5. Kohdan Tuloksen asettelu ("Result position") asetuksella ei ole tähän vaikutusta.

5.2.24.9. Tarkka etsintä (Yleinen)

Asetus määrittelee, kuinka tarkasti etsittävän merkkijonon on vastattava kirjoitettua etsinnän aikana (ei koske korvaamista). Mahdollisia asetuksia on kaksi:

1. Jos Etsi tarkasti asetetaan arvoon 'Kyllä', etsittävä merkkijono on kirjoitettava isot kirjaimet mukaan lukien täsmälleen samalla tavalla kuin tekstissä oleva. Esimerkiksi, jos kirjoitetaan "Table" isolla alkukirjaimella, pienellä kirjoitettu "table" ei vastaa hakuheitoja.
2. Jos arvo on 'Ei', kirjainten koolla ei ole etsittäessä merkitystä.

Huomaa:

Jos Etsi tarkasti on asetettu arvoon 'Ei', ja etsittävä merkkijono sisältää skandinaavisia merkkejä tai erikoismerkkejä, Editori löytää merkkien kirjoitetun vastineen riippumatta siitä, onko merkki iso vai pieni, jos oletusmerkistö on käytössä. Oletusmerkistö on "ANSI Latin1". Jos ei käytetä oletusmerkistöä, skandinaavinen merkki tai erikoismerkki löytyy vain, jos se vastaa kooltaan etsittävään merkkijonoon kirjoitettua (joko iso tai pieni kirjain). Oletuksena asetus on poissa käytöstä.

5.2.24.10. Reunuksen ilmaiseminen (Yleinen)

Valittavissa on kolme eri toimintoa, kun oikea reuna saavutetaan Editorissa:

"Ei mitään": Ei toimenpiteitä.

"Piippaus": Piippaa, riippuu äänimerkkien asetuksista.

"Rivitys": Siirtää kirjoitettavan sanan seuraavan rivin alkuun ja antaa äänimerkin. Oletusasetus on "Ei mitään".

5.2.24.11. Oikea reunus (Yleinen)

Tekstin syöttämisen helpottamiseksi voidaan asettaa oikea reunus. Mahdollinen arvo voi olla väliltä 0-32767. Oletus on 75. Edellinen asetus, reunuksen ilmaiseminen ("Reunus"), määrittelee, mitä Editori tekee, kun reunus saavutetaan.

5.2.24.12. Sanojen rivittämien (Yleinen)

Parametrin arvoksi voidaan valita joko "Kyllä" tai "Ei". "Kyllä" tarkoittaa, että sanaa, joka ei mahdu kokonaisuudessaan pistenäyttöriville, ei näytetä, jos kohdistin ei ole näytettävällä rivillä. Jos kohdistin ei ole rivillä, sana näytetään siltä osin kuin se mahtuu näytölle ja kokonaan näytön vierityksen jälkeen.

Jos asetus on pois käytöstä ("Ei"), näytöllä näytetään niin monta kirjainta sanasta kuin siihen mahtuu riippumatta siitä, mahtuuko sana kokonaisuudessaan pistenäytön riville vai ei. Oletusasetus on "Kyllä".

Huomaa:

Asetus on voimassa vain tekstiä luettaessa, ei kirjoitettaessa.

5.2.24.13. Sarkainten näyttäminen (Yleinen)

Asetus määrittää, mitä merkkejä Editori käyttää painettaessa sarkainta. Käytettävissä on kaksi arvoa:

- "Sarkaimet (\\t)": Sarkaimet lisätään, mutta otetaan huomioon käytössä oleva sarkainkohtien asetus ('Tab Stops', seuraava luku). Asetus on erittäin käyttökelpoinen, jos tarkoituksena on pitää tiedostojen koot mahdollisimman pieninä.
- "Välit": Jokaista sarkaimen painallusta vastaa kohdassa sarkaimen leveys ('Tab Width') määritelty määrä välilyöntejä. Asetus on käyttökelpoinen, jos halutaan varmistaa, että tekstin asettelu on täsmälleen sama myös sen jälkeen, kun se on siirretty tietokoneelle ja sitä käsitellään tekstinkäsittelyohjelmalla. Hankaluutena on, ettei sarkainta voi poistaa yhtenä merkinä. Jokainen välilyönti pitää poistaa erikseen.

Huomaa, että pistenäytöllä sarkaimet esitetään aina tyhjinä pistesoluina huolimatta siitä, mikä asetus sarkainten näyttämisessä on valittu käyttöön.

5.2.24.14. Sarkainkohdat (Yleinen)

Arvo asetukselle on väliltä 0-16 (Actilinin pistesolujen lukumäärä). Jos arvoksi määritetään 0, joko sarkainmerkki tai sarkaimen leveys -kohdassa määritelty määrä välilyöntejä lisätään tekstiin joka kerta kun sarkainta painetaan, riippumatta siitä, missä kohdassa tekstiä ollaan. Mikä tahansa nollasta poikkeava arvo aiheuttaa rivin jakamisen joko sarkaimilla tai välilyönneillä sarkainkohtiin, jotka sijaitsevat annetun luvun päässä toisistaan (alla esimerkissä joka viidennessä merkissä).

Seuraava esimerkki selventää tätä parametriä:

Jos sarkainkohta on asetettu arvoon 5 ja kohdistin on pistesolussa 1, kohdistin siirtyy pistesoluun 6 heti, kun sarkainta painetaan. Jos sarkainta painetaan uudelleen, siirrytään soluun 11 jne. Jos tähän kirjoitetaan sana, jossa on 7 merkkiä ja painetaan sarkainta solussa 18, siirrytään soluun 22.

5.2.24.15. Sarkaimen leveys (Yleinen)

Asetus määrittelee pistenäytöllä näytettävien välilyöntien määrän, kun sarkainta painetaan. Se määrittelee samalla myös asetuksessa sarkainten näyttämisen käytettävien välilyöntien määrän, jos asetus on "Välit". Arvo voi olla väliltä 1-16 (Actilinon pistesolujen lukumäärä). Valikkokohtaan asetus pätee kaikkiin tiedoston sarkaimiin. Tiedon sisällä ei siis voi asettaa sarkaimen leveyttä yhdessä kohtaa arvoon 4 ja toisessa arvoon 32. Jos tiedosto avataan ensimmäisen kerran tai luodaan uusi tiedosto, oletusarvo sarkaimen leveydelle on 4.

Huomaa:

Kun tiedosto siirretään tietokoneelle, sarkaimia ei korvata tiedostolle määritellyllä määrällä välilyöntejä, vaan siirto tehdään sarkaimina. Jos tiedosto avataan myöhemmin tekstinkäsittelyohjelmassa, sarkaimia voidaan käsitellä usealla eri tavalla. Useat ohjelmat muuttavat sarkaimet välilyönneiksi, joita voi olla 2 (tai 4 tai 8). Toiset näyttävät sarkaimet muuttamatta niitä mitenkään ja toiset muuntavat ne jollakin muulla tavalla. Tarkista asia tekstinkäsittelyohjelmasi ohjeista.

5.2.24.16. Rivin loppu (Tiedostokohtainen)

Valikkokohta tarjoaa kolme mahdollisuutta esittää rivin loppu tallennettaessa tiedostoa muistiin. Seuraavat esitystavat ovat mahdollisia:

- Askelpalautin rivinvaihdolla, CRLF (`\\r\\n, ^M^J`), käytetään DOS:issa ja Windowsissa.
- Askelpalautin, CR (`\\r, ^M`), Käytetään Macintosh OS:issa.
- Rivinvaihto, LF (`\\n, ^J`), käytetään Unix-pohjaisissa käyttöjärjestelmissä.

Jos tiedostot on siirretty Actilinnolle, asetus otetaan suoraan siirretystä tiedostosta eikä sitä voi muuttaa. Arvoa voidaan kuitenkin muuttaa kaikille niille tiedostoille, jotka on luotu Actilinnolla.

5.2.24.17. Lisäskohdistin (Yleinen)

Tässä kohdassa määritellään lisäystilan kohdistimen ulkonäkö. Samalla tulee määritellyksi myös ylikirjoitustilan kohdistin, koska ylikirjoitustilan kohdistin ottaa aina toisen käytettävissä olevista

kohdistinmalleista. Käytettävissä olevat kaksi kohdistinmallia ovat: alleviivaus "Underline" tai palkki "Block". Molemmat kohdistimet vilkkuvat, eikä sitä ominaisuutta voi muuttaa.

5.2.24.18. Muokkaustila (Tiedostokohtainen)

Jokin seuraavista kolmesta asetuksesta on käytössä riippuen tavasta, jolla tiedosto on avattu (muokkaus tai näyttäminen):

- "Lisäys": Syötetty teksti lisätään kohdistimen kohdalle, olemassa olevia merkkejä ei poisteta.
- "Korvaus": Kohdistimen kohdalla olevat merkit ylikirjoitetaan syötettävällä tekstillä.
- "Vain luku": Tiedostoa ei voi muokata. Kaikki komennot, joilla tekstiä yritetään muokata, aiheuttavat piippauksen, jos äänimerkit on aktivoitu asetusvalikossa.

Jos tiedosto avataan muokkaustilassa, valittavana ovat vaihtoehdot "Lisäys" ja "Korvaus". Muokkaustilan asetusta voidaan vaihtaa painamalla [SPC+2 4] avaamatta valikkoa.

Huomaa, että vain luku -tilasta ei voi vaihtaa takaisin muokkaustilaan jos tiedosto on avattu tässä tilassa. Jos vain luku -tilasta halutaan poistua, tiedosto pitää ensin sulkea ja avata sitten uudelleen — joko Editorista tai tiedostoluettelosta. Muokkaustilaa voidaan tämän jälkeen muuttaa asetusvalikossa.

5.2.24.19. Vieritys (Yleinen)

Asetus mahdollistaa lukunopeuden asettamisen automaattista lukutilaa varten. Voit valita arvon välillä 1-10, jossa 10 on hitain. Oletusarvo on 5.

5.2.24.20. Tallennettu paikka (Tiedostokohtainen)

Koska kohdistin ei siirry automaattisen lukutilan ollessa käytössä, kohdistimen sijainnin tallentamiseen tiedostoa suljettaessa on olemassa kaksi eri tapaa:

- "Kohdistin": Oletusasetus. Kohdistimen sijainti tallennetaan muistiin ja kun tiedosto avataan uudelleen, kohdistin sijoitetaan samaan paikkaan.
- "Näyttämä": Kohdistimen sijainti tallennetaan muistiin viimeksi pistenäytöllä näkyneeseen tekstikohtaan.

5.2.24.21. Tekstin näyttäminen (Tiedostokohtainen)

Asetus mahdollistaa tekstin näyttämistavan valinnan:

- "Vain teksti": Erikoismerkit näytetään pisteellä, kontrollimerkit ^ (hattu-merkillä) yhdistettynä vastaavaan kirjaimeen (esim. ^d tarkoittaa Enter).
- "Erikoismerkit": Erikoismerkit on korvattu niiden heksadesimaaliarvolla (esim. Oxfd merkille 253).
- "Normaali": Merkit näytetään voimassa olevan merkistön mukaisesti.

Oletusasetus on "Normaali".

5.2.24.22. Siirtymä (Yleinen)

Asetuksella määritetään, kuinka monta merkkiä pistenäytön näyttämä siirtyy, kun lukunäppäimiä käytetään. Arvo voi olla väliltä 1-16 (Actilinin pistesolujen lukumäärä). Oletusasetus on korkein mahdollinen arvo. Pitää muistaa, että valikkokohdassa Sanojen rivittäminen annetut asetukset vaikuttavat myös pistenäytön näyttämisen käyttäytymiseen.

5.2.24.23. Etsinnän tuloksen sijoittaminen (Yleinen)

Asetus sisältää arvon, joka kertoo etsinnän tuloksen sijainnin pistenäytöllä. Arvo voi olla välillä 0-16 (Actilinin pistesolujen määrä), mutta sekä arvot 0 että 1 viittaavat ensimmäiseen pistesoluun. Oletusasetus on näytön keskikohtaa merkitsevä 8.

Toiminto mahdollistaa etsityn merkkijonon tarkastelun asiayhteydessä. Riippuen siitä, onko etsittävää merkkijonoa ennen tai sen jälkeen tulevalla tekstillä suurempi merkitys, tuloksen näyttökohtaa voidaan siirtää näytöllä vasemmalle tai oikealle. Etsitty merkkijono näytetään aina asetetusta sijoituskohdasta eteenpäin.

Jos oletetaan, että etsinnän tuloksen sijoittaminen on asetettu kohtaan 25, että etsitään sanaa "Help" ja että sana "Help" löytyy kohdasta 36, silloin Editori säätää Actilinin näyttöä niin, että sana "Help" näytetään pistesolusta 25 eteenpäin. Oletetaan edelleen, että etsitään taas sanaa "Help", ja se on tällä kertaa sijoittunut tekstissä kohtaan 10. Tällöin pistenäyttö ei voi säätää, koska etsitty sana esiintyy vasemmalle asetetusta tuloksen sijaintikohdasta.

5.2.25. Tärkeitä ohjeita Editorin käytöstä

Editorin monipuoliset ominaisuudet takaavat käyttöön mukavat ja suorituskykyiset työkalut, mutta samalla on hyvä muistaa, että sitä pitää käyttää oikein. Tässä luvussa on monia hyödyllisiä vinkkejä Editorin käyttöön.

1. Tiedostojen käsittely:

- Tallenna tiedostot tietokoneelle säännöllisesti. Se estää tärkeiden tietojen menettämisen ja mahdollistaa tarvittaessa tiedoston poistamisen pistenäytöltä muistin vapauttamiseksi.
- Työskenneltäessä isojen tiedostojen, kuten käsikirjoitusten tai luentomuistiinpanojen kanssa, käytettävissä oleva muistin määrä ei välttämättä ole riittävä muokatun tiedoston käsittelyyn. Jos ei muokata koko asiakirjaa vaan ainoastaan lisätään tekstiä sen loppuun (esim. uusi luku tai viimeisimmän luennon muistiinpanot), ongelma voidaan kiertää luomalla uusi tiedosto ja kirjoittamalla tarvittava jatko siihen ja pitämällä suurempi tiedosto samaan aikaan auki vain luku -tilassa. Tällä tavoin kaikki tieto on käytettävissä ja lisätekstin tallentaminen on mahdollista. Myöhemmin kirjoitettu uusi teksti voidaan liittää suurempaan tiedostoon avaamalla molemmat muokkaustilassa ja käyttämällä sopivia lohko-operaatioita. Jos tiedoston tallentaminen yhdistämisen jälkeen ei ole mahdollista, molemmat tiedostot voidaan siirtää tietokoneelle, yhdistää ne siellä ja siirtää tiedosto sen jälkeen takaisin Actilinolle.
- Editori määrittää työskentelyn aikana, onko käytettävissä oleva muistin määrä riittävä tehtyjen muutosten tallentamiseen. Jos se ei ole, Editori huomauttaa asiasta. Jos on avattu ja muokattu useita tiedostoja, käytettävissä olevan muistin määrää voidaan kasvattaa yrittämällä ensin sulkea pienempiä tiedostoja. Jos tämä onnistuu, myös isompien tiedostojen sulkemisen ja tallentamisen pitäisi tämän jälkeen onnistua. Toinen mahdollisuus on poistaa väliaikaisesti Editorista ja poistaa pistenäytöltä tiedostoja, joita ei heti tarvita. Tämän toimenpiteen ehdoton edellytys on se, että tiedostoja tallennetaan säännöllisesti tietokoneelle. Huomaa, että tiedostoa ei voi poistaa sen ollessa avoimena Editorissa. Poistettava tiedosto on suljettava ennen Editorista poistumista, jos se on avoinna.
- Yksi Editorin tarvitsemista tiedostoista on nimeltään "\$clipboard\$". Tämä tiedosto poistetaan Actilinin käynnistyessä muistin vapauttamiseksi, mutta se voidaan poistaa myös Editorissa työskenneltäessä. Tämä voidaan tehdä poistamalla väliaikaisesti Editorista ja poistamalla tiedosto tiedostovalikosta. On huomattava, että tiedoston poistamisesta ei tule mitään erityistä varoitusta, ainoastaan tavallinen tiedostojen poistamisen keskusteluikkuna. Siksi tiedostoa poistettaessa on oltava varma, ettei sen sisältöä enää tarvita. Ja poistaa voi edelleen vain tiedostoja, jotka eivät ole avoimina Editorissa.
- Kun muokattavaa tiedostoa yritetään avata komennolla [SPC+1 3 5] tai tiedostoluettelon valikkokohdasta 'Muokkaa', Editori tarkistaa, onko muistia riittävästi vapaana tiedoston muokkaamiseen. Jos muistin määrä ei riitä, tiedosto avataan vain luku -muodossa ja asiasta näytetään ilmoitus. Niin kauan kuin muistin määrä on riittävä tarvittavien sivujen käsittelyyn, tiedosto voidaan aina avata vain luku -tilassa, koska tällöin ei tarvitse luoda tilapäistiedostoa muutosten jäljittämiseksi.

2. Lohkoihin kohdistuvat toimet voivat aiheuttaa Editorin hidastumista kun työskennellään suurten tietomäärien kanssa. Tällöin täytyy ehkä odottaa hetki ennen kuin lohko saadaan kopioitua, leikattua tai liitettyä. Editorissa liikkuminen saattaa myös hidastua käsiteltäessä pitkiä tiedostoja.

5.3. Tietokoneen käyttäminen Actilinin näppäimistöllä [SPC + 1 2 7]

Actilinin näppäimistön käyttäminen tietojen syöttämiseen tietokoneelle, tietokonekäyttö, on mahdollista ruudunlukuohjelman avulla. Siksi uusimman Handy Technin pistenäyttöajurin asentaminen ruudunlukuohjelmalle on välttämätöntä.

Pistenäytön näppäinten käyttäminen tietokoneen näppäimistönä voidaan ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä tarvittaessa. Tämä on välttämätöntä, koska Actilinin toimintinäppäimiä tarvitaan sekä tietojen syöttämisessä tietokoneelle että ruudunlukuohjelman toiminnoissa.

Seuraavat toiminnot ovat käytettävissä:

- * Näppäimistön käyttäminen tietokoneen näppäimistönä päälle/pois

- * Merkkien syöttäminen

- * Control-näppäimen (Ctrl) käyttäminen, sisältäen näppäimistöoikotiet:

Esimerkkinä kopioi-toiminto, joka tapahtuu tavalliselta näppäimistöltä pikanäppäinkomennolla Ctrl+C

- * ALT-näppäimen käyttö, sisältäen näppäimistöoikotiet: Esimerkkinä

Windows-ohjelmien valikkorivin aktivointi tai pikanäppäinkomentojen suorittaminen

- * "Windows" ja "Context"-näppäinten käyttö

- * Enterin käyttö

- * Escapen käyttö

- * Backspacen käyttö

- * Deleten käyttö

- * Kohdistimen liikuttaminen

- * Home- ja End-näppäinten käyttö

- * Page Up- ja Page Down -näppäinten käyttö

- * Shift-näppäimen käyttö: Esimerkkinä CTRL+Shift+f

- * Caps lock, esimerkiksi lohkojen valinnassa

- * Funktionäppäinten käyttö, mukaan luettuna yhdistelmät CTRL:n, Shiftin ja ALTin kanssa. On esimerkiksi mahdollista sulkea tiettyjä ikkunoita tai kokonaisia sovelluksia funktionäppäinten avulla.

5.3.1. Näppäinkomennot tietokoneen käyttöön

Tietokoneen käyttämiseen tarkoitetut näppäinkomennot on lueteltu alla olevassa taulukossa.

Mukaan on otettu mahdollisimman monta näppäinkomentoyhdistelmää; jos näppäinkomentoa ei ole mainittu, se ei kuitenkaan tarkoita, etteikö se olisi mahdollinen. Kaikki näppäinkomennot, joissa on [SPC], voidaan toteuttaa painamalla joko [SPCL] tai [SPCR].

Näppäinyhdistelmät on muodostettu käyttäen plusmerkkiä (+), esim. Ctrl+Alt+a. Peräkkäiset näppäinkomennot on erotettu toisistaan pilkulla, esim. 1, 2 tai SPC+2 3 7, z. Kosketusnastan painaminen on lyhennetty CR (esim.

CR12 = kosketusnastat pistesolujen 1 ja 2 yläpuolella).

Tietokoneen näppäin: Actilonon näppäinyhdistelmä

Tietokonekäyttö päälle/pois: SPC + 1 2 7

Backspace: SPC + 1 2 tai 7

Delete: SPC + 4 5

Paste: SPC + 2 4

Alt: TRC + SPC

Alt + merkki: TRC + merkki

Alt seuraavalle merkille: SPC + 7 8

Alt päälle/pois: SPCL + SPCR + 7 8

Enter: 8 tai TRC

Ctrl + merkki: TLC + merkki

Ctrl seuraavalle merkille: SPC + 3 6

Ctrl päälle/pois: SPCL + SPCR + 3 6

Tab: SPC + 2 3 4 5

Shift + Tab: SPC + 2 3 4 5 7

Ctrl + Tab: TLC + SPC + 2 3 4 5

Ctrl + Shift + Tab: TLC + SPC + 2 3 4 5 7

Escape: SPC + 1 5 tai TLC

Shift + Escape: SPC + 1 5 7

Ctrl + Shift + Escape: TLC + SPC + 1 5 7

Shift + merkki: SPC + 2 3 4, merkki

CapsLock päälle/pois: SPC + 2 3 4 7

Nuolinäppäimet: Ylös: SPC + 1, vasemmalle: SPC + 7,

Alas: SPC + 4, Oikealle: SPC + 8

Valitse: SPC + 2 3 4 7 "pidä pohjassa " shiftiä kunnes

SPC + 2 3 4 7 painetaan uudelleen. Näin on mahdollista käyttää kaikkia kohdistimen liikuttamiskomentoja, kuten Home, End jne. Jos halutaan valita kaksi kirjainta kohdistimesta oikealle, painetaan SPC + 2 3 4 7, SPC+8 (kohdistin oikealle) kahdesti ja SPC + 2 3 4 7 uudelleen

Edellinen sana (Ctrl + Nuoli vasemmalle): SPC + 3

Seuraava sana (Ctrl + Nuoli oikealle): SPC + 6

Page Up: SPC + 2

Page Down: SPC + 5

Ctrl + Page Up: TLC + SPC + 2

Ctrl + Page Down: TLC + SPC + 5

Home: SPC + 1 3

End: SPC + 4 6

Ctrl + Home: SPC + 1 2 3

Ctrl + End: SPC + 4 5 6

Funktionäppäimet F1-F12: SPC + CR1 ... CR12

Vasen Windows-näppäin: SPC + 2 4 5 6

Context-näppäin: SPC + 2 4 5 6 7

Windows-näppäin + merkki: SPC + 2 4 5 6 8

jota seuraa merkki

Windows-näppäin lukittu/vapautettu: SPCL + SPCR + 2 4 5 6 8

PAUSE: SPC + 1 2 3 4

Windows + PAUSE: SPC + 2 4 5 6 8 jota seuraa SPC + 1 2 3 4

Välilyönti: SPCL tai SPCR

Ruudunlukuohjelman näppäin + merkki: SPC + 2 3 4 8 jota seuraa merkki

Ruudunlukuohjelman näppäin lukittu/vapautettu: SPCL + SPCR + 2 3 4 8

6. Ulkoinen näppäimistö

Actilinoon voidaan suoraan liittää ulkoinen näppäimistö. Voidaan käyttää mitä tahansa seuraavat ominaisuudet täyttävää näppäimistöä:

* USB-liitäntä

* pieni virrankulutus (suositus 30 mA ja LEDit poissa käytöstä)

Ulkoisen näppäimistö välittää näppäinpainallukset Actilinoille samalla tavoin kuin sen oma pistenäppäimistö. Tästä syystä pistenäytön omaa ja ulkoista näppäimistöä voidaan käyttää rinnakkain. Ohjeet ulkoisen näppäimistön kytkemiselle löytyvät luvusta "Asennus". Huomaa, että kaikki tässä luvussa oleva tieto koskee vain ulkoista näppäimistöä, ei pistenäytön omaa pistenäppäimistöä.

6.1. Yleistä

Kaikki näppäimistöt lähettävät koodattua tietoa, joka ilmaisee, mitä näppäintä on painettu. Tämä tieto ei sisällä itsessään mitään tietoa siitä, mitä näppäinpainallus tarkoittaa. Näppäimistöajuri lisää merkityksen, joka on riippuvainen käytettävästä kielestä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että

käytettäessä U.S. English -näppäimistöasettelua merkki ":" toteutetaan saksalaisella näppäimistöllä painamalla "Shift ö".

Riippuen kielestä (joka tarkoittaa käytössä olevaa näppäimistöasettelua), Actilinin näppäimistöajuri tarvitsee lisätietoa sille, kuinka se toteuttaa koodatun näppäinkomennon. Tästä syystä näppäimistöpainallukset merkeiksi yhdistävä taulukko pitää olla Actilinin muistissa.

Actilino sisältää ohjelmoituna näppäimistöasettelun saksalaiselle näppäimistölle, samoin ladattavissa olevan näppäimistöasettelutaulukon. Tämä taulukko on kaikilla kielillä nimeltään "kbdlyout.hsf". Sisäistä näppäimistöasettelutaulukkoa käytetään aina kun ladattavissa ei ole muuta taulukkoa. Näin tapahtuu esimerkiksi kun Actilinoon ei ole vielä ladattuna mitään tietoja sen uudelleenalustuksen jälkeen. Kun Actilino sammutetaan, se tarkistaa että käytettävissä on virheetön ladattu taulukko: jos ei, näytölle ilmestyy varoitusilmoitus 'Virhe: Ei asettelutiedostoa, käytetään oletusta.' ja pistenäyttö vaihtaa automaattisesti käyttämään sisäistä pistetaulukkoa. Varoitus tulee näkyviin, vaikka ulkoista näppäimistöä ei olisikaan kytketty Actilinoon, koska näppäimistön liittäminen myös myöhemmin on mahdollista.

Actilinin toimituksen yhteydessä siihen on jo valmiiksi ladattuna sopiva näppäimistöasettelutaulukko. Tiedostoa voidaan kuitenkin muokata, tai luoda kokonaan uusi ja ladata se Actilinoon. Lataaminen ylikirjoittaa olemassa olevan näppäimistöasettelutaulukon.

6.2. Näppäimistön näppäimet

Tässä luvussa on kommentteja tyypillisistä tavoista käyttää ulkoista näppäimistöä. Kommentit johtuvat siitä, että näppäimistössä on näppäimiä, joiden käyttämisessä ei ole järkeä, kun niitä käytetään yhdessä Actilinin kanssa.

6.2.1. Alfanumeerisen merkin syöttäminen

Alfanumeeristen merkkien syöttämisessä keskeiseltä näppäimistöltä ei ole mitään erityistä huomioitavaa.

6.2.2. Numeronäppäimistö

Numeronäppäimistön näppäimet toimivat samoin kuin vastaavat alfanumeerisen näppäimistön näppäimet. NUM-näppäimellä ei ole merkitystä. Kaikki näppäimet Enteriä lukuunottamatta voidaan määrittää halutuille merkeille. Tehdasasetuksissa näppäimistöasettelutaulukoissa näihin näppäimiin on liitetty numeroa tarkoittava merkitys. Vaihtoehtoisesti kaikki halutut merkit voidaan lisätä ALT+x -toiminnon avulla (jossa x voi olla mikä tahansa numero väliltä 0-256). Tätä ALT:in ominaisuutta käytetään kirjoitettaessa merkkejä, joita ei saada suoraan näppäimistöasettelusta.

6.2.3. Funktionäppäimet

Funktionäppäimillä ei ole toimintoja käytettäessä Actilinoa.

6.2.4. Kuuden näppäimen ryhmä ja nuolinäppäimet

Kuuden näppäimen ryhmä ja nuolinäppäimet sijaitsevat varsinaisen näppäimistön ja numeronäppäimistön välissä. Näppäimet säilyttävät toimintansa ilman mitään rajoituksia. On huomattava, että näppäin "Home" toteuttaa komennon [SPC+1 3] ja "End" komennon [SPC+4 6]. Painettuna yhtä aikaa Controlin (Ctrl) kanssa "Home" toteuttaa komennon [SPC+1 2 3] ja "End" [SPC+4 5 6].

6.2.5. Erikoisnäppäimet

Monissa näppäimistöissä on erikoisnäppäimiä, jotka on kuvattu yksityiskohtaisemmin alempana. On huomattava, että joissakin näppäimistöissä oikea shift ei toimi yhdessä oikean Altin kanssa.

Vasenta Shiftiä voidaan käyttää oikean sijaan näissä yhdistelmissä.

Shift: Aktivoi näppäimen toisen toiminnon kunnes näppäin vapautetaan.

ShiftLock / CapsLock: Näppäimen painamisen jälkeen näppäimen toinen toiminto on käytössä kunnes Shift tai ShiftLock painetaan uudelleen. Kaikki näppäimet vaihtuvat käyttämään toista toimintoaan, eivät vain kirjaimet.

ALT / ALT vasen: Ei toimintoa. Jos näppäintä pidetään pohjassa, voidaan numeronäppäimistöä syöttää ASCII-koodeja.

ALT Gr / ALT oikea: Aktivoi näppäimen kolmannen toiminnon kunnes näppäin vapautetaan.

Ctrl : On aktiivinen vain niin kauan kuin näppäintä painetaan

WINDOWS ja sisältövalikon näppäin, print, scroll, pause: Näppäimiä ei tueta eikä niitä voida käyttää toimintoihin.

6.2.6. Tilailmaisimet

LED-tilailmaisimia ei käytetä. Tämä pitää kertoa näkeville avustajille. Jos näppäimistö toimii oudosti, varmistutaan painamalla Shift- ja Control-näppäimiä, ettei jokin toiminto ole vahingossa käytössä.

7. Actilino pistenäyttönä

Useat ruudunlukuohjelmat tukevat Actilinoa ja sen ajurit ovat mukana niiden asennuspaketeissa:

- * WINDOW EYES
- * JAWS
- * HAL (Dolphin Systems)
- * NVDA
- * VoiceOver
- * Blinux (SuSE LINUX)

Näitä ohjelmia käytettäessä voidaan taata Actilinin täysi toimivuus.

Windowsin ruudunlukuohjelmilla ja Macin VoiceOverilla voit vapaasti muokata joystickin komentoja. iOS- ja Android-laitteille olemme ohjelmoineet seuraavat komennot:

- * oikealle tai alas: siirtyy seuraavaan kohteeseen
- * vasemmalle tai ylös: siirtyy edelliseen kohteeseen
- * keskeltä: aktivoi nykyisen kohteen

Käyttöjärjestelmien uudet versiot voivat lisätä toimintoja entisestään.

7.1. Windowsin ruudunlukuohjelma, esimerkkinä Window-Eyes

GW Micron Window-Eyes on yksi yleisimmin käytetyistä ruudunlukuohjelmista maailmanlaajuisesti. Sen avulla on mahdollista työskennellä kaikenlaisilla sovelluksilla ilman lisäohjelmointia. Window-Eyes mahdollistaa ruudun tietojen näyttämistävän muokkaamisen omien mieltymysten mukaan.

Kun Window-Eyesiä käytetään yhdessä pistenäytön kanssa, voidaan seurata sekä ruudun aktiivista kohtaa että hiirikohdistinta. Lisäksi käytössä on näkymätön kohdistin, ns. WE-kohdistin. Jos pistenäyttö seuraa WE-kohdistinta, pistenäytöllä voidaan tutkia näyttöä liikuttamatta sen aktiivista kohtaa tai hiirikohdistinta.

7.1.1. Yleiskatsaus

Window-Eyes tukee Actilinoa kuten muitakin Handy Techin pistenäyttöjä. Seuraavassa taulukossa on yleiskatsaus Window-Eyesin komentoihin, jotka voidaan antaa pistenäytöltä. Mukaan ei ole liitetty tyhjentävää selitystä kunkin komennon toiminnasta, koska ne löytyvät Window-Eyesin käyttöohjeesta.

Näppäin/Pistenäppäin : Toiminto

[7] : Siirry aktiiviseen kohtaan

[3] : Siirry aktiivisen ikkunan otsikkoriville

[2] : Pistenäytön seuraaminen päälle/pois

[1] : Siirrä pistenäytön näyttämä rivi ylös

[SPCL] tai [TU] : Siirrä pistenäytön näyttämä vasemmalle

[SPCR] tai [TD] : Siirrä pistenäytön näyttämä oikealle

[4] : Siirrä pistenäytön näyttämä rivi alas

[5] : Vaihda Window-Eyes-kohdistimen ja hiirikohdistimen välillä

[6] : Siirry aktiivisen ikkunan tilariville

[8] : Siirrä hiiri aktiiviseen kohtaan

[7 8] : Määrittää, kerrotaanko kontrollin tyyppi vai ei

[3 8] : Selailutila päälle/pois

[2 8] : Vaihtaa 6/8 pisteen pistekirjoituksen välillä

[1 8] : Handy Tech -asetusikkuna

[4 8] : Näytä tyhjät välilyönnit päälle/pois

[5 8] : Siirrä kohdistin hiirikohdistimeen

[2 3] : Rivin alku

[5 6] : Rivin loppu

[6 8] : Attribuuttien näyttäminen päälle/pois

[1 2 3] : Tiedoston alkuun

[4 5 6] : Tiedoston loppuun

[5 6 8] : Näytä attribuutit

[TLC] : Tab

[TRC] : Shift + Tab

[SPC + 1 2 7] : Pistekirjoitusnäppäimet päälle/pois

[SPC + 1 7] : ATC päälle/pois

[SPC + 1 2 3] : ATC lukutapa päälle/pois

Kirjoittamalla kirjaimet pistekirjoitusnäppäimistöä voidaan lisäksi käyttää seuraavia alkukirjainkomentoja:

w : [2 4 5 6] : Window-Eyes asetusvalikko

% : [1 2 3 4 5 6] : Käynnistä ruudunlukuohjelman asetusvalikko (Window-Eyes)

d : [1 4 5] : Työpöytä, pienennä kaikki sovellukset

h : [1 2 5] : Käynnistä Window-Eyes Ohje

\$: [4 6] : Tab

k : [1 3] : Shift Tab

g : [1 2 4 5] : Lyhennepistekirjoitus (Grade 2) päälle/pois

m : [1 3 4] : Valikkoriville

s : [2 3 4] : Windows käynnistä-valikko

+ : [2 3 5] : Vaihda 6/8 pisteen pistekirjoituksen välillä

= : [2 3 5 6] : Järjestelmätarjotin

z : [1 3 5 6] : Päiväys ja kellonaika

c : [1 4] : Ctrl + Tab

C : [1 4 7] : Shift + Ctrl + Tab

e : [1 5] : ESC

? : [2 6] : Enter

v : [1 2 3 6] : Aseta pistelyhenteiden taso

Kosketusnastoja (CR) käytetään siirtämään kohdistin suoraan haluttuun tekstin kohtaan.

7.2. Windowsin ruudunlukuohjelma, esimerkki JAWS

JAWS for Windowsin toimivuus on kattava, joten pistenäytön käytöstä voidaan tässä selvittää vain hyvin pieni osa.

Pistenäytön tilasoluissa on tärkeää tietoa sijainnista ruudulla. Koska Actilinossa ei ole tilasoluja, voidaan käyttää näppäinkomentoa [SPCL+SPCR], jolla vaihdetaan sijaintitiedon ja näytön varsinaisen sisällön välillä. Ensimmäiset kolme tilasolua näyttävät kohdistimen sijainnin rivillä pikseleinä.

Neljäs tilasolu ilmaisee käytettävän tilan:

* p PC-kohdistin

* j JAWS-kohdistin

* s rakennetila

Tilasolujen pisteet 7 ja 8 näyttävät pistenäytön tilan ikkunan rivillä seuraavasti:

1+2+3+4: Koko rivi näkyy pistenäytöllä

1+2: Rivin vasen puoli

3+4: Rivin oikea puoli

2+3: Tekstiä sekä väytettävän kohdan vasemmalla että oikealla puolella

7.2.1. Yleiskatsaus

Seuraavassa taulukossa on lueteltu kaikki Actilinin näppäimiin liitetyt toiminnot. Mukaan ei ole liitetty tyhjentävää selitystä kunkin komennon toiminnasta, koska ne löytyvät JAWS for Windowsin käyttöohjeesta.

Näppäin/Pistenäppäin : Toiminto

[7] : Seuraa PC-kohdistinta.

[3] : Näyttää ikkunan ensimmäisen rivin (otsikko).

[2] : Pistenäytön näyttämä vasemmalle.

[1] : Siirrä pistenäytön näyttämä rivi ylös siirtämättä rivisijaintia.

[SPCL] : Jos rivillä on tekstiä näyttämästä vasemmalle, siirtyy siihen. Jos ei, siirtyy rivin ylös ja siirtää kohdistimen.

[SPCR] : Jos rivillä on tekstiä näyttämästä oikealle, siirtyy siihen. Jos ei, siirtyy rivin alas ja siirtää kohdistimen.

[4] : Siirrä pistenäytön näyttämä rivi alas siirtämättä rivisijaintia.

[5] : Pistenäytön näyttämä oikealle.

[6] : Näyttää ikkunan viimeisen rivin.

[8] : Siirtää JAWS-kohdistimen PC-kohdistimen kohdalle ja aktivoi JAWS-kohdistimen.

[TU] : Jos rivillä on tekstiä näyttämästä vasemmalle, siirtyy siihen. Jos ei, siirtyy rivin ylös.

[TD] : Jos rivillä on tekstiä näyttämästä oikealle, siirtyy siihen. Jos ei, siirtyy rivin alas.

[SPCL + SPCR] : Tilasolut päälle/pois

[7 8] : Vaihtaa rakennenaikymän, rivitilan ja puhepalautteen välillä.

[3 8] : Vaihtaa kohdistimen esitystapaa (pisteet 7 ja 8, kaikki kahdeksan pistettä, vilkkuvina tai paikallaan pysyvinä).

[2 8] : Vaihtaa 6/8 pisteen pistekirjoituksen välillä.

[1 8] : Handy Tech asetuskuna (kuten Handy Tech JAWS-ajurin versiossa 3.x)

[4 8] : Vaihtaa näytön aktiivisen kohdan ja kohdalla olevan tekstin välillä.

[5 8] : Aktivoi JAWS-kohdistimen.

[2 3] : Rivin alku

[5 6] : Rivin loppu

[1 2 3] : Tiedoston alku

[4 5 6] : Tiedoston loppu

[3 6 7] : Puheen keskeytys päälle/pois

[3 6 7 8] : Tehtävälueettelo

[TLC] : Tab

[TRC] : Shift + Tab

[TLC + TRC] : Enter

[SPC + 1 2 7] : Pistekirjoitusnäppäimet päälle/pois

[SPC + 1 7] : ATC päälle/pois

[SPC + 1 2 3] : ATC lukutapa päälle/pois

[SPCL + 1 2 3 7] : Jos rivillä on tekstiä näyttämästä vasemmalle, siirtyy siihen. Jos ei, siirtyy rivin ylös.

[SPCR + 4 5 6 8] : Jos rivillä on tekstiä näyttämästä oikealle, siirtyy siihen. Jos ei, siirtyy rivin alas.

[SPCL + SPCR + 1 2 3 7] : Siirtää näyttämää rivin ylös.

[SPCL + SPCR + 4 5 6 8] : Siirtää näyttämää rivin alas.

Kirjoittamalla kirjaimet pistekirjoitusnäppäimistöltä voidaan lisäksi käyttää

seuraavia alkukirjainkomentoja:

j : [2 4 5] : JAWSin asetusvalikko

% : [1 2 3 4 5 6] : Käynnistää ruudunlukuohjelman asetusvalikon (JAWS)

d : [1 4 5] : Työpöytä, pienentää kaikki sovellukset

h : [1 2 5] : JAWS Ohje (liitä + F1)

\$: [4 6] : Tab

k : [1 3] : Shift Tab

g : [1 2 4 5] : Lyhennekirjoitus (Grade 2) päälle/pois

m : [1 3 4] : Valikkoriville

s : [2 3 4] : Käynnistä-valikko

+ : [2 3 5] : Vaihda 6/8 pisteen pistekirjoituksen välillä

= : [2 3 5 6] : Ilmaisinalue

z : [1 3 5 6] : Ilmoittaa ajan

| : [3 4] : Tilasolut päälle/pois

c : [1 4] : Ctrl+Tab

C : [1 4 7] : Shift Ctrl+Tab

e : [1 5] : ESC

? : [2 6] : Enter

b : [1 2] : Pistekohdistimen seuranta päälle/pois

f : [1 2 4] : Aktiivisen kohdistimen seuranta päälle/pois

v : [1 2 3 6] : Asettaa pistelyhenteiden tason

Kosketusnastoja (CR) käytetään sijoittamaan kohdistin suoraan haluttuun tekstikohtaan. Lisäksi seuraavat toiminnot voidaan suorittaa painamalla kosketusnastaa yhdessä jonkin muun näppäimen kanssa.

[CR + 1] tai [CR + 4] : Merkitse tekstilohko (lohkon alku ja loppu)

[CR + 6] : Kuvaile kosketusnastan kohdalla oleva kohde

[CR + 8] : Hiiren oikea

[CR + TU] tai [CR + TD] : Kuvaile fontti

Jos pistenäytössä on käytössä neljä tilasolua, niiden yläpuolella olevilla kosketusnastoilla (S1- S4) on seuraavat toiminnot:

[S1] : Vaihda attribuutti/tekstitilan välillä

[S2] : Vaihda attribuuttien esitystapaa, alleviivaus pisteillä 7+8

[S3] : Vaihda kohdistimen seuraamistapaa, ehdoton/ehdollinen

[S4] : Aktiivisen kohdistimen seuranta päälle/pois

7.3. Windowsin ruudunlukuohjelma, esimerkkinä Hal/SuperNova

Hal muuttaa tietokoneen näytöllä näkyvän tiedon puheella ja pistekirjoituksella luettavaan muotoon, kun taas SuperNova tarjoaa mahdollisuuden näiden lisäksi myös suurennusominaisuuksien käyttöön. Molempien ohjelmien toiminnallisuus on niin laaja, että tässä on mahdollista kuvata lyhyesti vain niiden perustoiminnot.

Liikumiskomentojen lisäksi Actilinin tärkeimmät näppäimet käytettäessä Hal/SuperNovaa ovat

[7] ja [3]. [7] vaihtaa todelliseen kohdistimeen ja [3] aktivoi virtuaalikohdistimen. Virtuaalikohdistinta voidaan käyttää näytön sisällön tutkimiseen ja se tarjoaa mahdollisuuden myös Actilिनolla näkyvien Windows-elementtien aktivoimiseen. Vastaavasti todellinen kohdistin tutkii, mikä Windows-elementti on tällä hetkellä aktiivinen. Esimerkiksi, kun kirjoitetaan tekstiä ja kosketusnastaa painetaan jostakin pistesolusta, tuloksena on hiiren napsautus kyseiseen tekstikohtaan kohdistimen siirtämiseksi sinne.

7.3.1. Yleiskatsaus

Tämä taulukko luettelee kaikki toiminnot, jotka Actilinin näppäimillä on mahdollista suorittaa. Komennoista ei ole kaiken kattavaa kuvausta, koska ne on sisällytetty Halin ja Supernovan käyttöohjeisiin.

Näppäin/Pistenäppäin : Toiminto

[7] : Todellinen kohdistin

[3] : Ylälaitaan

[2] : Näyttämä vasemmalle

[1] : Rivi ylös

[SPCL] tai [TU] : Taaksepäin

[SPCR] tai [TD] : Eteenpäin

[4] : Rivi alas

[5] : Näyttämä vasemmalle

[6] : pistenäyttö rivi alas

[8] : Siirry todellisen kohdistimen kohdalle

[SPCL + SPCR] : Tilasolut päälle/pois

[7 8] : Fyysinen / looginen tila

[3 8] : Pistekohdistimen tyyli

[2 8] : 8 / 6 pisteen pistekirjoitus

[1 8] : Handy Tech -asetusikkuna

[4 8] : Välien laajentaminen päälle/pois

[5 8] : Virtuaalikohdistin

[2 3] : Rivin alku

[5 6] : Rivin loppu

[1 2 3] : Tiedoston alkuun

[4 5 6] : Tiedoston loppuun

[5 6 8] : Näytä attribuutit

[TLC] : Tab

[TRC] : Shift + Tab

[TLC + TRC] : Enter

[SPC + 1 2 7] : Pistekirjoitusnäppäimet päälle/pois

[SPCL + 1 2 3 7] : Taaksepäin

[SPCR + 4 5 6 8] : Eteenpäin

[SPCL + SPCR + 1 2 3 7] : Rivi ylös

[SPCL + SPCR + 4 5 6 8] : Rivi alas

[SPC + 1 7] : ATC päälle/pois

[SPC + 1 2 3] : ATC lukemistapa päälle/pois

Kirjoittamalla kirjaimet pistekirjoitusnäppäimistöltä voidaan lisäksi käyttää

seuraavia alkukirjainkomentoja:

% : [1 2 3 4 5 6] : Aktivoi järjestelmän kontrolli

h : [1 2 5] : Ohje

\$: [4 6] : Tab

k : [1 3] : Shift Tab

g : [1 2 4 5] : Tavallinen pistekirjoitus päälle/pois

m : [1 3 4] : Valikkoriville

s : [2 3 4] : Käynnistä-valikko

+ : [2 3 5] : 8/ 6 pisteen pistekirjoitus

= : [2 3 5 6] : Järjestelmätarjotin

z : [1 3 5 6] : Päiväys ja aika

c : [1 4] : Ctrl + Tab

C : [1 4 7] : Shift Ctrl + Tab

e : [1 5] : ESC

? : [2 6] : Enter

f : [1 2 4] : Seuraaminen päälle/pois

v : [1 2 3 6] : Aseta pistelyhenteiden taso

Kosketusnastoja (CR) käytetään sijoittamaan kohdistin suoraan haluttuun tekstikohtaan. Lisäksi seuraavat toiminnot voidaan suorittaa painamalla kosketusnastaa yhdessä jonkin muun näppäimen kanssa.

Jos pistenäytössä on käytössä neljä tilasolua, niiden yläpuolella olevilla kosketusnastoilla (S1- S4) on seuraavat toiminnot:

[S1] : Vaihda attribuuttien välillä

[S2] : Aseta pistelyhenteiden taso

[S3] : Seuraaminen päälle/pois

[S4] : Fyysinen / looginen tila

7.4. VoiceOver: iOS-laitteiden ruudunlukuohjelma

Actilino on suoraan Applen VoiceOver-ruudunlukuohjelman tukema iPhoneilla, iPodeilla, iPadeilla ja Maceilla. iPhoneen yhdistämisestä on kerrottu luvussa 2.7.2.

VoiceOverin käynnistyksen jälkeen ensimmäinen kotinäytön kuvake on kohdistuksessa ja sen nimi näytetään pistenäytöllä. Voit hypätä seuraavaan kuvakkeeseen painamalla [SPC + 4] ja edelliseen painamalla [SPC + 1]. Voit aktivoida nykyisen kohteen painamalla CR-näppäintä sen nimen yläpuolella. Jos esimerkiksi avaat muistiinpanot, voit kirjoittaa tekstiä nykyisestä kohdistuksen kohdasta alkaen. Palaa kotinäyttöön mistä tahansa painamalla [SPC + 1 2 5].

Seuraavassa on luettelo VoiceOverin näppäinkomennoista Acilinoa käytettäessä.

Pistenäytön komento: Toiminta

[SPC + 1]: edellinen kohde

[SPC + 4]: seuraava kohde

[SPC + 3]: edellinen roottorikohde

[SPC + 6]: seuraava roottorikohde

[SPC + 2 3]: edellinen roottoriasetus

[SPC + 5 6]: seuraava roottoriasetus

[SPC + 3 6]: aktivoi nykyinen kohde

[SPC + 1 2 5]: kotipainike

[SPC + 1 3 5]: sivu oikealle

[SPC + 2 4 6]: sivu vasemmalle

[SPC + 1 4 5 6]: sivu alas

[SPC + 1 2]: takaisin (jos mahdollista)

[SPC + 1 2 3]: ensimmäinen kohde

[SPC + 4 5 6]: viimeinen kohde

[SPC + 2 4 5 6]: lue näyttö alusta loppuun

[SPC + 1 2 3 5]: lue nykyisestä kohteesta näytön loppuun

[SPC + 2 3 4]: tilapalkki

[SPC + 3 4]: puhuu sivunumeron tai näytettävät rivit

[SPC + 4 7], vain iPad: seuraava säiliö

[SPC + 1 7], vain iPad: edellinen säiliö

[SPC + 4 tai 5]: liiku listassa

[SPC + 2]: näyttämä vasemmalle

[SPC + 5]: näyttämä oikealle

[SPC + 1 2 3 4]: puhe tauolle/pois tauolta

[SPC + 1 3 4]: puhe päälle/pois

[SPC + 1 2 3 4 5 6]: näyttöverho päälle/pois

[SPC + 2 3 6]: vaihda 6- ja 8-pisteisen välillä

[SPC + 1 2 4 5]: lyhennekirjoitus päälle/pois

[SPC + 3 4 5]: lisää äänenvoimakkuutta

[SPC + 1 2 6]: vähennä äänenvoimakkuutta

[SPC + 1 2 3 4 6]: nimeä kohde

[SPC + 1 3]: näppäinohje

[SPC + 2 3 4 5]: Sarkain
[SPC + 1 2 5 6]: Shift+Sarkain
[SPC + 1 5] tai [SPC + 8]: Enter
[SPC + 1 4 5] tai [SPC + 7]: Delete
[SPC + 2 5 6]: valitse tekstiä
[SPC + 2 3 5]: poista valinta
[SPC + 1 4]: kopioi
[SPC + 1 3 4 6]: leikkaa
[SPC + 1 2 3 6]: liitä
[SPC + 1 3 5 6]: kumoa
[SPC + 1 4 6]: poista
[SPC + 3 4 5 6]: vieritä sivu ylös
[SPC + 1 4 5 6]: vieritä sivu alas

Löydät täydellisen listan pistenäytön VoiceOver-komenoista Applen Internet-sivuilta.

8. Handy Tech -pistenäyttöjen toimintojen asetukset

Handy Techin pistenäyttöajuri antaa käyttöön muutaman lisäasetuksen käytettäessä Actilinoa tietokoneella ja ruudunlukuohjelmalla. Asetusikkuna avataan painamalla näppäimiä [1 8] samanaikaisesti. Asetusikkuna voidaan avata myös Käynnistä-valikosta kohdasta "Ohjelmat - Handy Tech - Configure Braille display driver."

Pistenäyttöajurin ei tarvitse olla käytössä.

Ikkunassa on seuraavat kuusi välilehteä:

- * Connection (Kytkenät)
- * ATC
- * Status Cells (Tilasolut)
- * Key Actions
- * Miscellaneous
- * Info

Tehdyt muutokset tallennetaan painamalla OK- tai Apply-painikkeita. Valitsemalla OK ikkuna suljetaan.

Seuraavissa luvuissa on lisätietoja välilehtien sisältämistä asetuksista.

8.1. Kytkennät

Valintaruutu "Activate Driver" on valittuna, jotta pistenäyttöä voi käyttää ruudunlukuohjelman kanssa. Jos valinta poistetaan, minkään Handy Techin pistenäytön käyttäminen ei ole mahdollista.

Kentässä "Device Detection" on kaksi vaihtoehtoa: "Automatic" tarkoittaa, että ruudunlukuohjelma tunnistaa pistenäytön sen liitännästä riippumatta. Toinen vaihtoehto on määrittää asetukset käsin. Yhdistelmäruudussa voidaan valita oikea käytettävissä olevista COM-porteista. Kytkennän tyyppi (USB tai Bluetooth) näytetään myös.

Kentässä "Show Pop-Up Braille Display Information" voidaan määrittää, halutaanko ruudunlukuohjelman käynnistymisen yhteydessä tieto siitä, mikä pistenäyttö on kytkettynä tietokoneeseen ja mitä liityntätapaa se käyttää. Jos asetus on käytössä, käynnistymisen yhteydessä näytetään pieni pop-up-ikkuna, jossa on tiedot pistenäyttöajurin versionumerosta, havaituista pistenäytöistä ja kytkentätavasta.

Käytettävissä on seuraavat kolme vaihtoehtoa:

* Kun laite tai kytkentätapa muuttuu: pop-up-ikkuna ilmestyy vain, jos eri

Handy Techin pistenäyttö kytketään tietokoneeseen tai jos pistenäytön kytkentätapa muuttuu.

* Ei koskaan: pop-up-ikkunaa ei näytetä käynnistymisen yhteydessä.

* Käynnistymisen yhteydessä: pop-up-ikkuna näytetään aina käynnistymisen yhteydessä.

Jos valintaruutu "Connect Braille display even when switched on after start up" on valittuna, pistenäyttö voidaan kytkeä tietokoneeseen ruudunlukuohjelman ollessa käynnissä ja se tunnistuu. Oletuksena valintaruutu ei ole valittuna.

Valintaruutu "Reconnect Braille display automatically when

disconnect" ohjeistaa ruudunlukuohjelman etsimään mahdollista kytkettyä pistenäyttöä tietyin väliajoin, jos näyttö on välillä ollut kytkettynä irti. Tätä ominaisuutta voidaan tarvita, jos pistenäyttö esimerkiksi sammutetaan ulkopuolisen näppäimistön tai virtakaapelin kytkemistä varten. Etsintä jatkuu kunnes pistenäyttöön kytketään taas virta. Rastittamalla valintaruutu "Notify when searching for connection" saadaan ruudunlukuohjelma ilmoittamaan, kun tämä prosessi on käynnissä. Ilmoitus voi olla tällöin esim. "Searching Actilino", joka toistuu lyhyen väliajan kuluttua.

8.2. ATC

Actilinin ATC-teknologia havaitsee kohdan, jota pistenäytöltä luetaan. Tämä ominaisuus avaa kokonaan uudenlaisia mahdollisuuksia tietokoneen käyttämiseen. Välilehti on näkyvässä vain, jos ruudunlukuohjelma tukee Handy Techin pistenäyttöajurin ATC-ominaisuutta.

ATC-toiminto on niin monipuolinen, että sitä kuvataan tarkemmin seuraavassa luvussa 9, Active Tactile Control (ATC).

8.3. Tilasolut

Pistenäytön tilasolut ilmaisevat nykyisen sijainnin näytöllä, esimerkiksi valikoissa tai tekstikentissä. Se, mitä näytetään, riippuu ruudunlukuohjelmasta. "Status Cells" -välilehdellä voidaan kuitenkin määrittellä joitakin tilasolujen ominaisuuksista. Kentässä "Device" voidaan määrittellä, mitä Handy Techin pistenäyttöä käytetään. Oletuksena on tietokoneeseen kytketty pistenäyttö. Tämä ominaisuus mahdollistaa myös muiden Handy

Techin pistenäyttöjen ominaisuuksien mukauttamisen, vaikka ne eivät olisikaan kytkettyinä tietokoneeseen.

Seuraavassa kentässä voidaan määrittellä tilasolujen lukumäärä. Oletuksena se on neljä. Tilasolujen jälkeen on automaattisesti yksi tyhjä solu ennen varsinaisen pisterivin alkua. Tyhjällä solulla ei ole toimintoja.

Kentässä "Position of status cells" voidaan määrittellä tilasolujen sijainti joko pistenäytön alkuun tai loppuun. Oletuksena ne näytetään vasemmalla.

Valintaruudussa "Display status cells" voidaan valita, näytetäänkö tilasolut vai ei. Oletuksena niiden näyttäminen on pois päältä. Tilatietojen katsomiseen on nopeampi tapa: näppäinten [SPCL + SPCR] painaminen samanaikaisesti. Tätä tapaa käytettäessä Asetusvalikkoa ei tarvitse avata.

8.4. Näppäinten toiminta

Välilehdellä on mahdollisuus määrittellä Actilinin yksittäisten näppäinpainallusten toiminta seuraavilla kolmella tavalla:

- * Key Lock: Näppäimet on lukittu, painallukset eivät vaikuta mihinkään.
- * Fast Keys: Näppäimet toimivat jo niitä painettaessa, ei vapautettaessa, kuten yleensä.
- * Repeat Keys: Näppäimet toistavat toimintoaan niin kauan kun niitä painetaan.

8.4.1. Näppäinlukko

Actilinin yksittäiset näppäimet voidaan lukita vahingossa tapahtuvien painallusten estämiseksi. Tämä auttaa Actilinin toimintoja harjoiteltaessa.

"Use Key Lock" -valintaruudussa tämä ominaisuus voidaan ottaa käyttöön. Painike "Locked Keys..." avaa ikkunan "Define locked keys for device". Kohdassa "Device" on valmiiksi valittuna se pistenäyttö, joka tietokoneeseen on kytketty. Luetteloruudussa "Available keys" voidaan valita lukittavat näppäimet. Painikkeella "Add" valittu näppäin siirretään "Locked keys" -luetteloon. "Remove" -painike siirtää näppäimen takaisin valittavien listalle. Oletuksena mitään näppäimiä ei ole lukittu.

8.4.2. Nopeutettu näppäinpainallus

Nopeutettu näppäinpainallus viittaa pikanäppäimiin, jotka toteuttavat toiminnon jo niitä painettaessa. Jos joku näppäinkomentoyhdistelmissä käytettävä näppäin on määritelty nopeutettua painallusta käyttäväksi, se täytyy näppäinyhdistelmissä painaa viimeiseksi. Ominaisuus otetaan käyttöön "Use Fast Keys" -valintaruudusta. Painike "Fast Keys..." avaa keskusteluikkunan "Define Fast Keys for device". "Device"-luettelossa kytketty pistenäyttö on valmiiksi valittuna. Ikkunassa voidaan tämän jälkeen valita näppäimet, jotka halutaan määrittää nopeutettua näppäinpainallusta käyttäviksi, "Available keys" luettelosta, ja siirtää ne painamalla "Add"-painiketta "Fast Keys"-luetteloruutuun. Oletuksena mitään näppäintä ei ole määritelty nopeutetuksi. Pistekirjoitusta kirjoitettaessa ei ole käytettävissä nopeutettuja näppäinpainalluksia.

8.4.3. Toistuvat näppäinpainallukset

"Repeat Keys"-asetuksella voidaan määrittellä, kuinka nopeasti näppäimen toimintoa toistetaan, kun se on painettuna pohjaan. Ominaisuus tekee helpommaksi esimerkiksi siirtymisen luettelossa eteen- tai taaksepäin, kun tarvittavaa näppäintä ei tarvitse painaa toistuvasti vaan ainoastaan pitää pohjassa, kunnes kohdistin on halutussa kohdassa. "Use Repeat Keys" -valintaruutu mahdollistaa tämän. Oletuksena toistuvia näppäinpainalluksia ei ole aktivoitu. "Repeat Keys..." -painike avaa ikkunan "Settings for repeat keys". "Device" -luettelossa on valmiiksi valittuna kytketty pistenäyttö. Ikkunassa voidaan tämän jälkeen valita näppäimet, jotka halutaan määrittää toistuvaa näppäinpainallusta käyttäviksi, "Available keys" luettelosta, ja siirtää ne painamalla "Add"-painiketta "Repeat Keys"-luetteloruutuun. Actilinossa näppäimiin [1], [4], [TLU], [TLD], [TRU] ja [TRD] on määritelty oletusajaksi 500 millisekuntia, jos toistuva näppäinpainallus otetaan käyttöön. Pistekirjoitusta kirjoitettaessa ei ole käytettävissä toistuvia näppäinpainalluksia.

8.5. Sekalaista

"Miscellaneous"-välilehdellä voidaan säätää pisteiden tuntumaa ja käytönaikaisten toimien tallentumista lokitiedostoksi. Lokitiedostoa voidaan tarvita teknisen tuen yhteydessä. Ominaisuus tulee ottaa käyttöön vain teknisen tuen sitä pyytäessä. Sen jälkeen voidaan myös kentässä "Protocol file" määrittää, minne

tiedosto tallennetaan. Valintaruudun "Quick Entry in PC mode by Dot 7 as Back Space ja Dot 8 as Enter" valinta aiheuttaa näppäimen [7] toimimisen Backspace-näppäimen ja näppäimen [8] toimimisen Enterin tavoin kirjoitettaessa pistekirjoitusta. Ominaisuus on oletuksena käytössä.

8.6. Info

"Info"-välilehdeltä löytyy tärkeää tietoa Actilinosta ja käytettävistä ajureista.

Kentästä "Active Braille display" löytyy käytössä olevan pistenäytön ja kytkennän tyyppi sekä pistenäytön sarjanumero. Lisäksi löytyy suositus ajankohdasta, jolloin pistenäytön seuraava huolto olisi hyvä toteuttaa.

"Driver properties" -kentässä on kerrottu käytettävän ruudunlukuohjelman tyyppi ja versionumero.

Kohdasta "Your dealer" näkyvät Handy Tech -jälleenmyyjän yhteystiedot.

9. Active Tactile Control (ATC)

Actilinin ATC-teknologia mahdollistaa nyt ensimmäistä kertaa niiden pistesolujen tunnistamisen, joita kosketetaan. Muodostamalla kokonaiskuva kosketettavista kohdista voidaan määrittää lukukohta. Useiden muokattavissa olevien aputoimintojen kautta tietoa lukukohdastasi voidaan käyttää ruudunlukuohjelman kontrolloimiseen. Lukutilasta riippuen voidaan suorittaa tiettyjä toimintoja. ATC voi tunnistaa erilaiset lukutottumukset:

- * Normal reading (Normaali lukeminen): Lukukohta siirtyy vasemmalta oikealle.
- * Fast reading (Nopea lukeminen): Lukeminen on nopeampaa kuin ennalta asetettu merkkiä sekunnissa - arvo.
- * Resting (Lepo): Havaitaan, kun jotakin merkkiä kosketetaan kauemmin kuin määritellyn ajan.
- * Reading backwards (Takaperin lukeminen): Lukukohta siirtyy oikealta vasemmalle.

Tietty toimenpide voidaan liittää kuhunkin lukutapaan. Aputoiminnoille on olemassa kaksi muokattavaa tilaa. Ne ovat "Reading" ja "Learning". Handy Techin Asetusvalikon "ATC"-välilehdellä voidaan määrittellä, mitä Actilino ja ruudunlukuohjelma tekevät havaitessaan jonkin lukutavoista, riippuen siitä, onko tilaksi valittu lukeminen vai oppiminen.

ATC-välilehdellä valintaruutu "Use ATC" mahdollistaa ATC-toimintojen ottamisen käyttöön tai poistamisen käytöstä. Tämän voi tehdä myös painamalla [SPCL + 1 7]. Oletuksena ominaisuus on pois käytöstä.

"Sensitivity"-liukusäätimellä asetetaan ATC-sensoreiden herkkyys vastaamaan lukijan tyyliä. Herkkyyttä voidaan kasvattaa tai vähentää nuolinäppäimillä vasemmalle ja oikealle. Kokeneet pistelukijat, joilla on

kevyt kosketus, voivat kokea, ettei lukukohtaa tunnisteta oikein, vaikka herkkyys olisi säädetty suureksi. Tällöin kannattaa kokeilla pisteiden tuntuman säätämistä heikoksi, "weak" (katso luku 8.5), havaitsemisen parantamiseksi.

Kenttää "Assistant Mode" käytetään määrittämään halutaanko aputoimintoja hyödyntää pistekirjoituksen lukemisessa ja oppimisessa. Jos jompikumpi kahdesta toiminnosta on valittuna pudotusluetteloruudussa, voidaan "Settings"-painikkeella määritellä, kuinka ruudunlukuohjelma reagoi lukemistapaan. Lisätietoja näistä asetuksista on luvussa 9.1, ATC

lukemisen ja oppimisen apuna.

ATC-monitori näyttää pistenäytöllä näkyvän tekstin ruudulla ikkunassa, joka vastaa pistenäyttöriviä. Tällöin näkevä henkilö voi seurata, mitä pistenäytöllä on. Tässä kentässä oleva Settings-painike auttaa määrittelemään värin, jolla näytetään lukukohta. Jokaiselle lukutavalle voidaan asettaa oma väri. Lisätietoja näistä asetuksista on luvussa 9.4, ATC-Monitorin asetukset.

Jos valintaruutu "Show monitor after start-up" on valittu, ATC-monitori käynnistyy automaattisesti ruudunlukuohjelman käynnistyessä. Jos monitori halutaan käynnistää myöhemmin, voidaan siirtyä tähän valikkoon ja painaa "Start monitor now" -painiketta.

Jos valitaan "Generate protocol" -valintaruutu kohdasta "Reading protocol", kaikki pistenäytöltä kirjoitettu teksti ja näppäinpainallukset tai luettu teksti tallennetaan lokitiedostoon siitä hetkestä lähtien, kun "OK"- tai "Apply"-painiketta painetaan. Lokitiedoston kirjoittaminen voidaan aktivoida myös painamalla [SPCL + 1 2 3]. Jos ATC oli poissa käytöstä, se otetaan käyttöön. Lokitiedostolle voi valita minkä tahansa nimen. Oletusnimi on HtAtc.log.

Lokitiedoston kirjoittaminen lakkaa vasta, kun rasti poistetaan "Generate protocol" -valintaruudusta tai kun ruudunlukuohjelma lopetetaan. Lokitiedosto voidaan tutkia ja analysoida myöhemmin siihen tarkoitetulla ohjelmalla.

9.1. ATC lukemisen ja oppimisen apuna

Lukemiskohdan ilmaisemiselle voidaan ruudunlukuohjelmassa määrittää toiminto.

Käytettävissä ovat:

- * ei toimintaa (no action)
- * puhu kirjain (speak letter): lukukohdassa oleva kirjain puhutaan.
- * puhu sana (speak word): kosketettaessa sanan ensimmäistä kirjainta sana puhutaan. Vaihtoehtoisesti asetusta voidaan muuttaa niin, että sana sanotaan, kun se on luettu kokonaan. Tähän voidaan asettaa myös viive.
- * puhu pistenäytöllä oleva (speak Braille display): pistenäytöllä oleva teksti puhutaan.

* matala signaali (low signal)

* korkea signaali (high signal)

* puhu pistenäytöllä oleva ja siirry seuraavalle riville (speak Braille display and move to the next line): Kun asetusta käytetään nopean lukemisen ("fast reading") yhteydessä, tekstissä voidaan liikkua nopeasti eteenpäin pistenäytön näyttämä kerrallaan, kunnes etsitty kohta löydetään ja halutaan jatkaa ilman puhetta. Kun pistenäytön sisältö päivittyy, edellisen rivin lukeminen keskeytyy ja lukeminen alkaa uudesta kohdasta.

* puhu kaikki ja siirrä pistenäyttöä (say all and route Braille line): aloittaa koko tekstin lukemisen ja siirtää pistenäytön näyttämää vastaavasti. Kun sormien kosketus näytöllä havaitaan, puhe loppuu ja pistenäyttö näyttää viimeksi puhuttua tekstikohtaa.

* sano merkin attribuutit (say current character's attributes): sanoo merkin attribuutit lukukohdasta, esim. "bold Arial 12".

* sano merkin attribuutin muutokset: jos lukukohdan attribuuttien asetukset muuttuvat, ne sanotaan, esim. jos teksti muuttuu normaalista lihavoiduksi, kuuluu "bold". Myös fontin ja fonttikoon muutokset ilmoitetaan.

* siirrä hiirikohdistin lukukohtaan (route mouse cursor to reading

position): hiirikohdistin siirretään lukutavasta riippuen lukukohtaan. Tämä auttaa synkronoimaan ruudun suurennettun alueen ja pistenäytön lukukohdan keskenään.

Lukutavaksi voidaan havaita joku seuraavista neljästä:

* nopea lukeminen

* normaali lukeminen

* lepo

* lukeminen takaperin

On myös mahdollista viivästä puhepalautetta, jos tekstiä ei haluta kuulla välittömästi. Viive annetaan millisekunteinä. Mahdolliset arvot ovat väliltä 0 (ei viivettä) 5000:een millisekuntiin. Lukunopeus voidaan myös määrittää. Tämän jälkeen ATC-toiminto määrittelee lukutavaksesi "fast". Määrittelyyn voi antaa arvoksi minkä tahansa nollasta 200:aan merkkiin sekunnissa.

Aikaraja, jonka jälkeen ATC-toiminto katsoo lukutilan vaihtuneen lepoon, on myös muokattavissa. Arvo määritellään millisekunneissa.

Puhepalautetta voidaan lisäksi muokata "Speak word only at end of word" ja "Also spell word"-valintaruutujen valinnoilla. Jos "Also spell word" on valittu, voidaan syöttää myös viive, jonka jälkeen puhe alkaa, valitsemalla "Use delay while spelling word"-valintaruutu. Asetukset ovat käytettävissä vain, jos määrite "Speak word" on valittuna jossakin neljästä lukutavasta.

"Action when line has been read"-kentän avulla voidaan määritellä, mitä tapahtuu, kun pisterivi on luettu loppuun. Valintaruutuja on kolme. Jos valittuna on "Signal tone", kuuluu äänimerkki, kun rivin viimeinen merkki on luettu. Jos valintaruutu "Automatic scrolling after x milliseconds" on valittu, ei tarvitse painaa [TRD]-painiketta, kun rivin loppu saavutetaan, vaan seuraava rivi näytetään automaattisesti, kun määritetty aika on kulunut. Jos "Indicate empty lines" on valittu, tyhjät rivit näytetään pistenäytöllä kolmena täytenä

pistesoluna näyttörivin alussa. Tämä on hyödyllinen ominaisuus, jos automaattinen vieritys on käytössä, koska näin ei tarvitse painaa [TRD], että päästään tyhjien rivien yli.

9.2. Vinkkejä ATC:n käytöstä opeteltaessa pistekirjoitusta

Tässä osassa on hyödyllisiä vinkkejä, kuinka parantaa pistelukutaitoa käyttämällä ATC-toimintoa.

ATC otetaan käyttöön painamalla [SPCL + 1 7]. Tämä käynnistää pistenäytön lukukohdan havaitsemisen ATC:n avulla. Sama näppäinkomento myös pysäyttää toiminnon.

Oletuksena apuohjelman tila on "Reading". Tila vaihdetaan Handy Techin pistenäyttöjen asetusikkunassa ATC-välilehdellä kohtaan "Learning". Nyt sana puhutaan vasta, kun se on luettu kokonaan. Näin ATC voi auttaa pisteluvun parantamisessa. Jos luettaessa törmätään merkkiin, jota ei tunnisteta, lukukohta pidetään merkissä ja puhepalaute tavaa merkin. Yksittäiset kirjaimet ja merkit puhutaan myös liikuttaessa tekstissä takaperin.

ATC voi olla erityisen hyödyllinen vierita kieliä opeteltaessa. Jos halutaan kuulla, kuinka 'äännetään esimerkiksi saksankielen sanoja oikein, puhepalaute voidaan ensin asettaa saksaksi. Sitten säädetään Handy Techin pistenäyttöjen ATC:n asetusikkunassa aputila asetukseksi "Learning". Puhepalauteen viive kannattaa asettaa 2000 millisekuntiin, joka on 2 sekuntia. Kun ATC otetaan käyttöön, sanan lukemisen jälkeen on kaksi sekuntia aikaa ääntää se itse ennen kuin puhepalaute lukee sen.

9.3. Vinkkejä ATC:n käyttöön kokeneille pistelukijoille

Tässä osassa kuvataan, kuinka kokenut pistelukija voi tehostaa ATC-tekniikan avulla tietokoneen ja ruudunluohjelman käyttöä.

Tärkein ominaisuus on varmasti ATC:n antama mahdollisuus vierittää pistenäyttöä automaattisesti, kun rivin loppu saavutetaan.

ATC otetaan käyttöön painamalla [SPCL + 1 7]. Tämä aktivoi ATC:n kautta tapahtuvan lukukohdan havaitsemisen. Aputilan asetuksena on oletuksena "Reading". ATC voidaan kytkeä pois käytöstä antamalla sama näppäinkomento uudelleen.

Oletuksena näytön automaattinen vieritys on käytössä. Aktiivisen kohdistimen pitää olla kytkettynä pistenäyttöön, jotta tekstin automaattivieritys olisi mahdollinen. Jos ATC on käytössä, pistenäyttö siirtyy automaattisesti seuraavalle näytölle, kun viimeinen merkki edelliseltä näytöltä on luettu, samalla tavalla kuin jos olisi painettu näppäintä [SPCR] tai [TRD].

Jos aputilan oletusasetus jätetään lukutilaan, ATC-toiminto lukee tekstirivin sisällön, kun se havaitsee, että lukutavaksi tulee nopea lukeminen. Lukemalla näytön kolme viimeistä merkkiä nopeasti saadaan ATC havaitsemaan lukutavan muutos nopeaan lukemiseen, jolloin puhepalaute lukee koko tekstirivin sisällön. Nopea lukeminen tunnustetaan aina 15 merkkiin sekunnissa. Arvoa voidaan säätää lukunopeusasetuksissa.

On syytä kiinnittää huomiota myös erikoisominaisuuteen: jos kohdalle tulee tyhjä rivi, näytön kolme ensimmäistä solua ilmaisevat sen kahdeksanpisteisillä. Tämä mahdollistaa automaattivierityksen, vaikka tekstissä olisikin tyhjiä rivejä.

Jos pysytään yhden merkin kohdalla sekuntia tai lukunopeus-kohdassa asetettua aikaviivettä kauemmin, kohdalla oleva merkki puhutaan.

Seuraava ATC-asetus on suositeltava kokeneille pistelukijoille:

kohdassa "reading normal" asetukseksi "say character attribute changes".

Nyt mahdollisia attribuutin muutoksia voidaan seurata luettaessa ilman siirtymistä erikseen tarkastelemaan attribuuttitietoja. Tämä on hyödyllinen ominaisuus tarkasteltaessa esimerkiksi asettelua Word-asiakirjassa.

Asetuksen "reading fast" kanssa on järkevää käyttää toimintoa "say all and route Braille line". Tämä mahdollistaa nopean siirtymisen tekstissä eteenpäin, kunnes haluttu kohta on löydetty.

Asetuksen "resting" käyttäytymistä voidaan säädellä kohdassa "Say current character's attributes". Tämä mahdollistaa kohdalla olevan merkin attribuuttien tarkistamisen koska tahansa.

Asetuksessa "reading backward" kannattaa ottaa käyttöön toiminto "route mouse cursor to reading position". Näin pystytään pienellä eleellä siirtämään hiirikohdistin lukukohtaan. Tämä auttaa tilanteissa, joissa on tarpeen kiinnittää näkevän henkilön huomio tiettyyn tekstikohtaan.

9.4. ATC-Monitorin asetukset

Näkevien näytöllä näkyvään graafiseen pistenäyttöön voidaan asettaa tietyt värit kuvaamaan eri lukutiloja. Seuraavat värit ovat oletusasetuksina:

- * Sormi rivillä: keltainen
- * Nopea lukutapa: vaaleansininen
- * Normaali lukutapa: vihreä
- * Lepotila: oranssi
- * Luetaan takaperin: punainen

Värejä voidaan mukauttaa avaamalla Windowsin värienhallintaikkuna.

10. Akku

Actilinossa on Li-Ion-akku, jonka kapasiteetti on 2800 mAh. Actilino toimii noin 30 tuntia uudella, täyteen ladatulla akulla. Tämä aika vähenee sitä enemmän mitä vanhempi akku on. Akku kestää noin 1000 lataus- ja

purkukertaa ennen kapasiteetin huomattavaa heikkenemistä. Akun käyttöaika riippuu käyttötavasta ja -lämpötilasta, jonka ei tulisi olla suurempi kuin 40°C.

Mitä vanhempi akku on, sitä nopeammin se kuluu. Kulumiseen voi kuitenkin vaikuttaa esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

- * Jos säilytät akkua pitkään, sen latauksen tason tulisi olla 40-80%. Li-Ion-akut tulisi ladata täyteen joka 3-4 kuukausi syväpurkautumisen estämiseksi.
- * Hidas lataus pidentää akun elinaikaa. Tämän vuoksi latauksen jännite on rajoitettu 1A:han.
- * Li-Ion-akkujen ei tulisi antaa purkautua kokonaan mikäli mahdollista. Akun kapasiteetille ei ole hyväksi, jos se ladataan nolasta prosentista sataan. Täysi lataus ja purkaminen ovat kuitenkin välttämättömät kalibroinnin yhteydessä ajantasaisen tilan saavuttamiseksi.
- * Li-Ion-akut eivät tarvitse minkäänlaista huoltoa, eikä uusien laitteiden akkuja tämän vuoksi ole välttämätöntä ladata tyhjästä täyteen ennen ensimmäistä käyttökertaa.

10.1. Akun lataus

Actilinossa on älykkäät latauspiirit akun lataamiseksi. lataus alkaa välittömästi joko verkkovirtaan kytkemisen jälkeen tai kun laite yhdistetään USB:llä käynnissä olevaan tietokoneeseen. Lataus seinäkoskettimesta kestää noin 6-8 tuntia akun ollessa tyhjä ennen latauksen aloittamista. Tietokoneen USB-portista akku ladataan noin puolet hitaammin. Actilinin akkua ei voi ylliladata tai ylipurkaa, joten verkkolaite voidaan jättää yhdistetyksi pidemmäksi aikaa.

10.2. Akun tason näyttö

Laite seuraa akun tilaa joka käännteessä, minkä vuoksi on mahdollista näyttää ajantasaiset tiedot akun tilasta. Tähän on kaksi vaihtoehtoa: jännite ja jäljellä oleva kapasiteetti.

Jännite on epäsuora tapa näyttää akun tila. Purn loppu on säädetty kolmeen volttiin, jossa vaiheessa laite sammuu ja käynnistyy uudelleen vasta latauksen aikana. Täyteen ladattuna akun jännite saattaa nousta 4,2:een volttiin. Jos haluat yksityiskohtaista tietoa akun tilasta, se löytyy valikon kohdasta Tiedot -> Akun tila.

10.3. Automaattinen matalan jännitteen tunnistaminen

Actilinossa on kaksivaiheinen akun jännitteen tunnistus. Kun jännite putoaa matalalle tasolle, kuuluu varoitusmerkkiäni joka minuutti, mikä ilmoittaa akun olevan vähissä ja latauksen tarpeellista. Voit ottaa äänimerkin käyttöön tai poistaa sen käytöstä asetuksissa.

Kun erittäin matala jännite on saavutettu noin kolmen voltin kohdalla, Actilino sammuu. Se kuitenkin käyttää pienen määrän sähköä jopa tässä vaiheessa. Tämän vuoksi Actilinoa ei saisi jättää tähän tilaan pidemmäksi aikaa kuin yhdeksi päiväksi. Olisi parasta ladata akku välittömästi.

Jos et aio käyttää Actilinoasi muutamaankin viikkoon, on suositeltavaa, että joko lataat akun noin 50 prosenttiin tai poistat sen kokonaan laitteesta. Huomaa kuitenkin, että pitkään kestävä kalibroitiprosessi on tarpeen oikeiden tilatietojen näyttämiseksi.

10.4. Akun vaihtaminen

Actilinin akku antaa sinun työskennellä noin 30 tuntia riippumatta seinäkoskettimesta. Akku on ladattu täyteen ennen postittamista. Suosittelemme akun poistamista vain, jos se on ilmeisen rikki ja näin ollen täytyy vaihtaa. Kun olet vaihtanut akun, pitkä kalibroitiprosessi täytyy suorittaa tarkkojen tilatietojen varmistamiseksi. Tällöin akku puretaan täysin ja ladataan sitten täyteen.

Akku täytyy vaihtaa silloin tällöin vanhenemisen seurauksena. Akun vaihtaminen tapahtuu seuraavasti:

1. Sammuta Actilino ja irrota kaikki kaapelit.
2. Jos Actilino on kantolaukussa, varmista, että kaikki kaapelit on irrotettu ja poista laite sen jälkeen laukusta.
3. Käännä laite ympäri niin, että näppäimet ovat alla.
4. Akkuluukku sijaitsee laitteen alaosassa.
5. Jos liu'utat sitä kiinni pitävää painiketta yhdellä sormella, voit helposti irrottaa luukun.
6. Voit poistaa akun nostamalla sen ulos laitteesta.
7. Kun asetat uutta akkua paikoilleen, varmista, että metallipinta asettuu pinnien kohdalle.
8. Voit lukita luukun paikoilleen asettamalla sen pään kotelon reunaan ja painamalla alaspäin.
9. Voit nyt asettaa Actilinin takaisin laukkuunsa.

Tärkeää:

1. Käytä vain samanlaista Li-Ion-akkua kuin alkuperäinen.
2. Noudata alueesi ohjeita akkujen kierrätyksestä.

11. Tärkeitä tietoja turvallisuudesta ja takuusta

Tässä osassa on tärkeää tietoa turvallisuudesta ja takuusta. Osan lukemista suositellaan ennen Actilinnon käynnistämistä.

Pistenäytön valintapiiri käyttää pistesolujen toimintaan korkeaa 200 voltin jännitettä. Sähköiskun vaara on olemassa, jos laitteen kuoret on avattu tai laitetta käsitellään muuten sopimattomalla tavalla.

11.1. Käynnistysprosessit

Actilino testaa aina käynnistyksen yhteydessä omaa toimintaansa. Tässä luvussa on kuvaus kaikista näistä testeistä. Jos laitteen käynnistyksen yhteydessä saadaan mikä tahansa virheilmoitus, alla olevien selitysten perusteella voidaan ymmärtää, mistä on kysymys.

Lisätietoja löytyy luvusta 11.1.2.

11.1.1. Tiedostojärjestelmän testi

Tiedostojärjestelmän testi käy läpi koko flash-muistin. Testin aikana kaikkien tiedostojen eheys ja sijoittuminen tarkastetaan. Myös kahden järjestelmätiedoston sisältö käydään läpi.

Testi voi päättyä kolmeen tulokseen:

1. Testissä ei löydetty virheitä: ei ilmoitusta.
2. Havaittiin virhe, joka ei koske koko tiedostojärjestelmää: tulee tiedostojärjestelmän virheilmoitus.
3. Havaittiin vakava virhe: muistin alustaminen on pakollista.

Actilinnon virheilmoitus on seuraava: 'Warning when initializing file

system, Backup recommended!'. Kun ilmoitus on kuitattu painamalla [TLC], ilmestyy näytölle viesti tiedostojärjestelmän versionumerosta, havaitun virheen yksilöintitieto ja kuvaus virheestä. Teksti näyttää seuraavanlaiselta: 'FsVersion x.y, Error: n: t', jossa x.y on tiedostojärjestelmän versionumero, n havaitun virheen yksilöintinumero ja t kuvaus virheestä.

Jos virhe on vakava, Actilino näyttää seuraavan tekstin: 'Fatal: Error in file system. Flash disk must be formatted.' Myös tätä ilmoitusta seuraa viesti tiedostojärjestelmän versionumerosta, havaitun virheen yksilöintitieto ja kuvaus virheestä. Kun ilmoitus on kuitattu, Actilino aloittaa kiintolevyn alustamisen.

Alustuksen jälkeen laite käynnistyy automaattisesti ja ilmoitukset sisältävä tiedosto pitää ladata siihen uudelleen.

Huomaa:

Jos vakavan virheen ilmoitus tulee uuden sisäisen ohjelmiston lataamisen jälkeen, virheilmoituksen syynä voi olla se, että tiedostojärjestelmän versionumero on muuttunut.

11.1.2. Tiedostojen tallentaminen vakavan virheen sattuessa

Jos uutta sisäistä ohjelmistoa ei ole ladattu ja pistenäyttö ilmoittaa vakavasta virheestä, tiedostojen pelastaminen ei valitettavasti ole mahdollista.

Vaikka tämä on epätodennäköistä, suosittelemme tiedostojen säännöllistä tallentamista toiseen paikkaan, kuten tietokoneelle.

Lisäksi on mahdollista, että vakava virhe tiedostojärjestelmässä tulee ohjelmistopäivityksen jälkeen, vaikka tiedostot ovat tallessa Actilinossa.

!!! TÄRKEÄÄ !!!

Jos näin käy, älä vahvista virheilmoitusta painamalla [TLC]-näppäintä! Kun automaattinen alustaminen on käynnistynyt, tiedostoja ei enää voi pelastaa!

Sen sijaan sammuta Actilino ja käynnistä se SAVE-tilaan pitämällä virtapainiketta painettuna yli viisi sekuntia.

Lataa aikaisempi ohjelmistoversio Actilinoon, ja tallenna sen jälkeen kaikki tiedostosi tietokoneelle.

11.2. Merkinnät

Laitteen takaseinässä olevat merkinnät tarkoittavat seuraavaa:

Saat lisätietoja käyttöohjeesta!

Tyypin B sovellettu osa

11.3. Lääkintätieteellisten laitteiden turvallisuustiedot

Lääkintätieteellisiin laitteisiin sovelletaan sähkömagneettiseen yhteensopivuuteen liittyviä varotoimia, ja se tulee asentaa ja ottaa käyttöön noudattaen tässä käyttöohjeessa olevia ohjeita. Lue myös yleisistä turvallisuusohjeista osiossa 11.4.

Kannettavat HF-viestintälaitteet voivat vaikuttaa elektroniin laitteisiin.

11.4. Yleiset turvallisuusohjeet

Vältä nesteiden, kuten kahvin, kaatumista Actilinin päälle. Jos laitteen koteloon tulee nesteitä, sähköiskun riski on olemassa. Lisäksi pistekennoihin voi tulla vaurioita, jotka vaativat kalliin korjauksen.

Ainoastaan Help Tech Elektronik GmbH:n tai sen valtuuttaman jälleenmyyjän edustaja saa avata Actilinin. Laitteessa ei ole osia, jotka käyttäjä itse voi huoltaa. Vian sattuessa ota yhteys jälleenmyyjään tai suoraan Help Techiin. Vain valtuutetulla Help Techin jälleenmyyjällä on oikeus huoltaa laite.

Älä kytke Actilinoon virtaa välittömästi, kun olet siirtänyt sen kylmästä tilasta lämpimään. Pahimmassa tapauksessa kondensaatio saattaa tuhota laitteen. Odota, että laite on lämmennyt huonelämpötilaan, ennen kuin laitat sen päälle.

Älä altista Actilinoa suuriin lämpötilavaihteluihin tai korkeaan ilmankosteuteen käytön aikana. Lämpötilan pitäisi olla välillä +10°C ja +40°C, ja suhteellinen ilmankosteus ei saa ylittää 80 %.

Actilinoa ei saa käyttää kosteissa tiloissa, kuten kylpyhuoneessa, koska laite tuottaa jopa 200 V:n jännitteen.

Kaikki kaapelit (USB- ja virtakaapeli) pitää asettaa niin, että ne eivät aiheuta vaaroja, kuten kompastumisvaaraa.

Kun yhdistät tai poistat USB-kaapelin, älä koske liittimessä oleviin kontakteihin.

Niihin koskeminen saattaa vaurioittaa tietokoneesi staattisen sähkön ylikuormituksen takia.

Suosittelemme, että poistat USB-kaapelin ensin Actilिनosta ja sen jälkeen tietokoneesta.

Käytä ainoastaan virtalähdettä (tyyppiä FW7555M/09) ja johtoa, jonka olet saanut Actilinin mukana, kun haluat yhdistää laitteen pistorasiaan tai ladata sen akkua.

Poista aina USB-kaapeli ja virtakaapeli, ennen kuin puhdistat laitteen.

Jos Actilino on pudonnut, kotelo on vaurioitunut tai jos laitteessa on toimintahäiriö, sammuta se välittömästi. Laite tarvitsee huoltoa.

Irrota virtajohto, jos et aio käyttää laitetta pitkään aikaan.

Suurita aina senhetkinen toimenpide loppuun, ennen kuin irrotat virtakaapelin Actilिनosta. Siirtyminen akkukäyttöön kestää hetken, jonka aikana saattaa esiintyä vaihtelua jännitteessä.

Kun tämän laitteen käyttöikä on päättynyt, se on hävitettävä noudattaen elektronisista laitteista koskevia ohjeita.

11.5. Aktilinin käsittely

Actilinin pistekennot käyttävät luotettavaa ja huoltovapaata piezo-teknologiaa. Oikein käsiteltyinä pistekennot saattavat kestää useamman vuoden ilman ongelmia.

Käytä aina Actilinoa huonelämpötilassa ja suojaa se kosteudelta. Älä altista laitetta suurille lämpötilavaihteluille.

Kuljeta aina Actilinoa laitteen mukana tullessa kantolaukussa, joka suojaa sitä iskuilta.

Älä pudota Actilinoa äläkä altista sitä voimakkaalle tärinälle.

Actilino toimii paremmin pidempään, jos käytät sitä puhtain käsin, koska muuten pisteet saattavat ajan myötä jäädä ala- tai yläasentoon.

Varmista, että nesteitä ei kaadu pistenäytön päälle. Pistekennot ovat erityisen herkkiä kosteudelle, koska kosteus voi vaurioittaa korkeajännitteisiä piezo-kennoja.

Kannattaa peittää actilino aina sen ollessa poissa päältä, jotta laitteen päälle tulisi mahdollisimman vähän pölyä.

Puhdista Actilinoa kostealla liinalla. Älä käytä puhdistusaineita. Pistekennoja täytyy puhdistaa kuivalla, nukkaamattomalla liinalla.

Pistekennot on hyvä puhdistaa ja huoltaa perusteellisesti kerran kahdessa vuodessa. Yleensä pistekennojen huollossa kaikki nastat ja niiden kannet vaihdetaan, ja kaikki kennot tarkistetaan. Tämän jälkeen suoritetaan myös kestävyystesti. Voimme tarjota korvaavan laitteen huollon ajaksi.

11.6. Takuu

Jos takuun aikana avaat Actilinin suljetun kotelon, takuu menetetään. Sama pätee vääränlaiseen käyttöön tai käsittelyyn.

Jos Actilinoon tulee jokin vika, huoltopalvelumme ovat käytettävissä.

11.7. Tekninen tuki

Actilino on varsin moniosainen tuote. Vaikka se on suunniteltu mahdollisimman helppokäyttöiseksi ja selkeäksi, laitteen käyttöä haittaavia virheitä tai väärinkäsityksiä saattaa kuitenkin esiintyä.

Jos laitteen käytössä on vaikeuksia, suosittelemme, että etsit apua tästä käyttöoppaasta. Tässä on kuvailtu kaikki toiminnot ja myös virhesanomien. Jos ongelma ei ratkea, voit tarkastella mahdollisia ratkaisuja Handy Techin verkkosivuilla osoitteessa www.handytech.de.

Vaihtoehtoisesti voit ottaa yhteyttä jälleenmyyjään tai paikalliseen asiakaspalveluun. Siellä olevat henkilöt saavat jatkuvasti harjoitusta ja tietoja tuotteesta, enemmän kuin käyttöoppaaseen voi sisällyttää.

Jos tämä ei johda haluttuun ratkaisuun, älä epäröi ottaa yhteyttä suoraan Saksan Horbissa sijaitsevaan Help Tech Elektronik GmbH:hon. Seuraavat vaihtoehdot ovat käytettävissä:

Posti: Help Tech Elektronik GmbH,
Brunnenstr. 10, D-72160 Horb a. N.,
Saksa
Puhelin: +49 7451 5546 0
Faksi: +49 7451 5546 67
Sähköposti: help@handytech.de

12. Näppäinkomentoluettelo

Seuraavassa on luettelo kaikista käytettävissä olevista toiminnoista ja niiden näppäinkomennoista. Oikean sarakkeen numerot viittaavat pistenäppäimiin.

12.1. Liikkuminen valikoissa

Toiminto : Näppäimet

Yksi valikkokohde vasemmalle: TU tai SPC+7 tai SPC+1

Yksi valikkokohde oikealle: TD tai SPC+8 tai SPC+4

Saman tason ensimmäinen kohde: SPC+1 2 3

Saman tason viimeisin kohde: SPC+4 5 6

Yksi valikkotaso ylös: TLC

Valitse tai yksi valikkotaso alas: TRC

Vaihda valintaruudun tila : SPC tai TRC tai CR-näppäimet

Valitse valikkokohde suoraan : Pikanäppäimet

Palaa auki olevaan editoriin : SPC+1 2 3 4 5 6

12.2. Editorin toiminnot

Toiminto : Näppäimet

Keskeytä toiminto, poista valinta : TLC

Lue tekstiä : TU tai TD

Aloita automaattilukeminen : SPC+TD

Muuta automaattilukemisen nopeutta : TU tai TD,

jos automaattinen lukeminen on aktivoitu

Manuaalinen vieritys : SPC

Pysäytä automaattinen lukeminen : CR-näppäimet

Automaattinen vieritys ATC:n avulla päälle/pois : SPC + 1 7

Poista merkki kohdistimen kohdalta : SPC+4 5

Backspace : SPC+1 2

Kohdistin tiedoston alkuun (Home) : SPC+1 2 3

Kohdistin tiedoston loppuun (End) : SPC+4 5 6

Kohdistin rivin alkuun : SPC+1 3

Kohdistin rivin loppuun : SPC+4 6

Kohdistin seuraavan lauseen alkuun : SPC+5

Kohdistin edellisen lauseen alkuun : SPC+2

Kohdistin seuraavaan sanaan : SPC+6

Kohdistin edelliseen sanaan : SPC+3

Siirrä kohdistinta vasemmalle : SPC+7

Siirrä kohdistinta oikealle : SPC+8

Siirrä kohdistin rivi ylös : SPC+1

Siirrä kohdistin rivi alas : SPC+4

Siirrä kohdistin kohtaan : Cursor Routing -näppäimet

Merkitse lohkon alku : SPC+TRC

tai paina CR kahdesti lohkon alussa

Leikkaa lohko : SPC+1 3 4 6

Kopioi lohko : SPC+1 4

Poista lohko (kopioimatta) : SPC+1 3 4 6 7,
tai SPC+1 2

Liitä lohko : SPC+1 2 3 6

Vaihda valinnan ja kohdistimen välillä : SPC+7 8

Vaihda lisäys- ja päällekirjoitustilan välillä : SPC+2 4,
lisäystila on oletuksena käytössä

Aseta merkki : TU+TD

Siirry merkkiin : SPC+1 3 4

Etsintä eteenpäin : SPC+1 2 4

Etsintä taaksepäin : SPC+1 2 4 7

Etsi ja korvaa eteenpäin : Sointu r (SPC+1 2 3 5)

Näytä merkki ASCII-muodossa : SPC+1 4 5 7

Lisää päiväys : SPC+1 4 5

Lisää kellonaika : SPC+2 3 4 5

Tallenna tiedosto (sulkematta sitä) : SPC+2 3 4

Avaa tiedosto Editorista : SPC+1 3 5

Avaa tiedosto vain luku -muodossa : SPC+1 3 5 7

Vaihda seuraavaan tiedostoon : SPC+5 6 8

Vaihda edelliseen tiedostoon : SPC+2 3 7

Tallenna ja sulje tiedosto : SPC+1 5

Poistu Editorista jättäen sen auki taustalla : SPC+1 2 3 4 5 6

Editorin asetusvalikko : SPC+1 3 6

Näytä tila : SPC+2 3 4 7

Siirry PC-tilaan : SPC+1 2 3 4

Ohje : SPC+1 2 5

12.3. Näppäimet PC-tilassa

Toiminto : Näppäimet

Palaa valikkoon : Pidä pohjassa SPC+1 3 4

noin puoli sekuntia

Vaihda pistenäytön ja tilinäytön välillä : SPCL+SPCR

12.4. Ulkoisen näppäimistön komennot

Toiminto : Näppäimet

Ulkoisen näppäimistö PC-tilaan : SPC+2 5

Koko pisterivi vasemmalle : Page up

Koko pisterivi oikealle : Page down

Kohdistin tiedoston alkuun : Ctrl+Home

Kohdistin tiedoston loppuun : Ctrl+End

Vaihda lisäys- ja ylikirjoitustilan välillä : Insert

Poista kohdalla oleva merkki : Delete

Poista kohdistimen vasemmalla puolella oleva merkki : Backspace

Merkitse lohkon alku : Ctrl+Enter

Kopioi lohko : Ctrl+c

Leikkaa lohko : Ctrl+x

Poista lohko (kopioimatta) : Ctrl+X tai backspace

Liitä lohko : Ctrl+v

Vaihda valinnan ja kohdistimen välillä : Ctrl+Tab

Näytä tila : Ctrl+S

Etsintä eteenpäin : Ctrl+f

Etsintä taaksepäin : Ctrl+F

Etsi ja korvaa eteenpäin : Ctrl+r

Esc-toiminto : ESC

Siirtyminen : Nuolinäppäimet

Kohdistin edelliseen sanaan : Ctrl+vasemmalle

Kohdistin seuraavaan sanaan : Ctrl+oikealle

Kohdistin edelliseen virkkeeseen : Ctrl+ylös

Kohdistin seuraavaan virkkeeseen : Ctrl+alas
Kohdistin rivin alkuun : Home
Kohdistin rivin loppuun : End
Aseta merkki : Ctrl+M
Siirry merkkiin : Ctrl+m
Siirry seuraavaan tiedostoon : ALT+Tab
Siirry edelliseen tiedostoon : ALT+Shift+Tab
Sulje Editori jättäen sen auki taustalle : Ctrl+Space
Tallenna tiedosto (sulkematta sitä) : Ctrl+s
Tallenna ja sulje tiedosto : Ctrl+e
Ohje : Ctrl+h
Editorin asetusvalikko : Ctrl+u
Siirry PC-tilaan : Ctrl+p
Näytä ASCII-merkki : Ctrl+D
Avaa tiedosto Editorista : Ctrl+o
Avaa tiedosto vain luku -tilaan : Ctrl+O
Lisää päivämäärä : Ctrl+d
Lisää kellonaika : Ctrl+t

13. Virhesanomat

Tämä osio sisältää virhesanomat, jotka Actilino voi näyttää. Jotkin viestit ovat aina englanniksi, koska ne eivät ole ilmoitustiedoston osana. Ne tulevat suoraan ohjelmistosta, koska niiden pitää olla aina käytettävissä.

13.1. Englanninkieliset virhesanomat

Virhesanomiiin kuuluu lyhenne, joka kertoo, minkälaisesta virheestä on kyse. Niiden merkitykset ovat:

* FER (Fatal Error): Vakava virhe on tapahtunut.

* ERR (Error): Virhe on tapahtunut.

* WRN (Warning): Järjestelmä ilmoittaa jostakin, joka saattaa vaatia huomiota.

13.1.1. Vakavat virheet

Vakavat virheet saattavat aiheuttaa tietojen menettämisen, jos et etene varovaisesti. Ennen kuin jatkat, lue kappale 11.1.2. Siinä on vihjeitä, miten voit tallentaa mahdollisimman paljon tiedostoja.

Älä hätäile - Actilino ei voi suorittaa toimintoja ilman hyväksyntääsi!

"FER: No message file found."

Syy: Ilmoitustiedostoa ei voitu avata.

Toimenpide: Ilmoitustiedosto on ladattava laitteeseen uudelleen.

"FER: Could not read MSG security header."

Syy: Jotta ilmoitustiedosto voitaisiin tunnistaa yksiselitteisesti, tiedoston alussa on turvallisuusotsake, joka sisältää erilaisia tietoja. Tätä otsaketta ei voitu lukea kunnolla.

Toimenpide: Ilmoitustiedosto on ladattava laitteeseen uudelleen.

"FER: Invalid MsgId."

Syy: Pyydettiin näyttämään ilmoitusta, joka ei ole tämänhetkisessä ilmoitustiedostossa.

Toimenpide: Lataa laitteeseen ilmoitustiedosto, joka vastaa käytössä olevaa ohjelmistoversiota.

"FER: Invalid header ID in MSG file."

Syy: Ilmoitustiedoston turvallisuusotsake sisältää virheellistä tietoa.

Toimenpide: Ilmoitustiedosto on ladattava laitteeseen uudelleen.

"FER: Invalid size of message file header."

Syy: Turvallisuusotsakkeen koko ei vastaa odotettua kokoa.

Toimenpide: Ilmoitustiedosto on ladattava laitteeseen uudelleen.

"FER: Invalid maximum length of messages."

Syy: Ilmoituksien enimmäispituus ei vastaa odotettua enimmäispituutta.

Toimenpide: Ilmoitustiedosto on ladattava laitteeseen uudelleen.

"FER: Expected MSG version xx, found yy."

Syy: Ilmoitustiedoston ja ohjelmiston versiot eivät täsmää. Tämä virhesanoma saattaa tulla, kun olet päivittänyt ohjelmiston, mutta et vielä ole ladannut uutta ilmoitustiedostoa.

Toimenpide: Lataa ilmoitustiedosto, joka vastaa nykyistä ohjelmistoa.

"FER in file system: Flash disk must be formatted."

Syy: Tiedostojärjestelmän tarkistuksen yhteydessä tapahtui vakava virhe.

1. Olet päivittänyt ohjelmiston ja tiedostojärjestelmän versionumero on muuttunut.
2. On mahdollista, että järjestelmäsektoreita ei löytynyt, mikä ilmaisee, että tiedostojärjestelmä on vioittunut.

Toimenpide: Tiedostojärjestelmä voidaan palauttaa vain alustamalla muistin.

Huomaa: Tapauksessa 1 voit sammuttaa Actilonon, ladata vanhan ohjelmistoversion laitteeseen ja siirtää kaikki tiedostot tietokoneelle. Tapauksessa 2 ei ole muita vaihtoehtoja kuin muistin alustaminen.

13.1.2. Yleiset virheet

"ERR reading KBD security structure."

Syy: Käynnistyksen yhteydessä havaitun näppäimistöasettelutaulukon rakenteessa on virheitä. Taulukon rakenne on vahingoittunut.

Seuraus: saksan kielen taulukko tulee käyttöön.

Toimenpide: Lataa toimiva näppäimistöasettelutaulukko.

"ERR: Invalid ID in KBD header."

Syy: Käynnistyksen yhteydessä havaitun näppäimistöasettelutaulukon rakenteessa on virheitä. Taulukon tunnus on virheellinen.

Seuraus: saksan kielen taulukko tulee käyttöön.

Toimenpide: Lataa toimiva näppäimistöasettelutaulukko.

"ERR: Invalid size of KBD header."

Syy: Käynnistyksen yhteydessä havaitun näppäimistöasettelutaulukon rakenteessa on virheitä. Turvallisuusotsakkeen koko on väärä.

Seuraus: saksan taulukko tulee käyttöön.

Toimenpide: Lataa toimiva näppäimistöasettelutaulukko.

"ERR: Expected KBD version xx, found yy."

Syy: Löydettiin näppäimistöasettelutaulukko, joka ei vastaa tämänhetkistä ohjelmistoversiota. Tämä voi tapahtua ohjelmistopäivityksen jälkeen, jos ohjelmisto edellyttää toisenlaista taulukkorakennetta.

Toimenpide: Käännä asettelutaulukko BKC:llä, jotta se vastaa uutta ohjelmistoversiota.

"ERR: Invalid KBD table format."

Syy: Käynnistyksen yhteydessä havaitun näppäimistöasettelutaulukon rakenteessa on virheitä. Taulukon muoto on virheellinen.

Seuraus: saksan kielen taulukko tulee käyttöön.

Toimenpide: Lataa toimiva näppäimistöasettelutaulukko.

"ERR reading KBD table."

Syy: Virhe luettaessa näppäimistöasettelutaulukkoa käynnistyksen yhteydessä.

Seuraus: saksan kielen taulukko tulee käyttöön.

Toimenpide: Lataa toimiva näppäimistöasettelutaulukko.

13.1.3. Varoitukset ja ilmoitukset

"WRN when initializing file system,

Backup recommended!"

Syy: Tiedostojärjestelmän testin yhteydessä tapahtui virheitä, mutta muisti ei ole vioittunut.

Toimenpide: Ei mitään

Huomaa: Jos tämä varoitus tulee näkyviin, on suositeltavaa ottaa varmuuskopio Actilinossa olevista tiedostoista.

"FsVersion x.y, ERR: n: t."

Syy: Tämä näkyy jokaisen tiedostojärjestelmään liittyvän virhesanoman perässä. Se sisältää tietoja nykyisen tiedostojärjestelmän versiosta (x.y), virheen numeron (n) ja kuvauksen virheestä (t). Huomaa, että kuvaustekstejä ei näytetä ohjelmistoversiossa 2.00.

"Formatting, please wait!!!"

Syy: Tämä ilmoitus tulee näkyviin, kun muistia alustetaan tiedostojärjestelmän testissä havaitun vakavan virheen jälkeen.

Huomaa: Kun alustus on valmis, sinun on ladattava ilmoitustiedosto laitteeseen uudelleen. Kaikki tallennetut tiedostot on poistettu.

"Change Li-Ion battery"

Syy: Sisäisen akun jännite on hävinnyt vanhenemisen takia.

Toimenpide: Vain valmistajan valtuuttama henkilö voi vaihtaa sisäisen pariston, koska kotelo on avattava vaihtoa varten. Lähetä Actilino valtuutetulle jälleenmyyjälle tai suoraan Handy Techille.

"WRN: No kbd layout found. Using

standard layout."

Syy: Kelpaavaa näppäimistöasettelutaulukkoa ei löydetty Actilinin käynnistyksen yhteydessä.

Seuraus: saksan kielen taulukko tulee käyttöön.

Toimenpide: Lataa toimiva näppäimistöasettelutaulukko.

13.2. Ilmoitustiedoston virhesanomat

Alla luetellut ilmoitukset tulevat ladattavasta ilmoitustiedostosta. Niihin sisältyy yleisiä ilmoituksia, järjestelmäilmoituksia ja Editorin ilmoituksia.

13.2.1. Yleiset ilmoitukset

"Odota..."

Syy: Tämä viesti tulee, kun järjestelmä suorittaa jonkin aikaa kestäväää toimintoa, esim. kokoaa tiedostoluettelo.

"Ei voida suorittaa"

Syy: Toimintoa ei voi suorittaa.

"Toim. näppäimet pois!"

Syy: Muistutus siitä, että toimintonäppäimet on poistettu käytöstä. Jos käynnistät laitteen uudelleen, toimintonäppäimet ovat taas käytössä.

13.2.2. Tiedostojärjestelmän ilmoitukset

"Ei tiedostoja!"

Syy: Muistissa ei ole tiedostoja.

"Taulukon luontivirhe"

Syy: Tiedostojärjestelmässä ei ole riittävästi tilaa pistemerkistöjen luomiseksi.

"Uusi taulukko luotu! Lataa taulukot uudelleen!"

Syy: Pistemerkistötiedosto luotiin uudelleen, koska se puuttui tai sen koko oli virheellinen. Joudut lataamaan vaadittavan merkistön Actilinoon uudelleen.

"Taulukko x tyhjä"

Syy: Yrität ottaa käyttöön pistemerkistöä numero x, mutta kyseinen merkistöpaikka on tyhjä.

"Asetustiedoston luontivirhe"

Syy: Virhe tapahtui tallennettaessa asetusta.

"Tallennetaan, odota."

Syy: Tämä viesti näytetään, kun asetustiedostoa kirjoitetaan.

"Asetustiedosto luotu. Tarkista asetukset!"

Syy: Asetustiedosto luotiin uudelleen. Joko se puuttui tai sitten sen tiedot olivat virheelliset. Asetukset on palautettu tehdasoletuksiin. Tästä syystä kannattaa tarkistaa asetukset ja määrittää ne halutuiksi.

"Virhe: Väärä MSGID! Lataa oikea MSG-tiedosto!"

Syy: Sellainen ilmoitus pyydettiin, joka ei ole nykyisessä ilmoitustiedostossa. Voit ratkaista ongelman lataamalla ilmoitustiedoston, joka vastaa ohjelmistoversiota.

"Tiedosto käytössä, sulje se ensin."

Syy: Yrität poistaa tai siirtää tiedostoa, joka on auki Editorissa.

Seuraus: Tiedostoa ei voi poistaa.

Ratkaisu: Palaa Editoriin, sulje tiedosto ja yritä uudelleen.

"Varoitus: Poisto voi johtaa epävakauteen"

Syy: Yrität poistaa järjestelmätiedostoa.

Seuraus: Vaihtelee sen mukaan, mitä tiedostoa olet poistamassa.

Esimerkiksi jos poistat pistemerkistöt sisältävän tiedoston, tiedosto luodaan uudelleen Actilinoon uudelleenkäynnistyksen yhteydessä, minkä jälkeen joudut lataamaan tarvittavan pistemerkistön.

Jos poistat ilmoitustiedoston, Actilino ei voi toimia, ennen kuin olet ladannut sen laitteeseen uudelleen.

Tästä syystä suosittelemme, että poistat järjestelmätiedostoja vain silloin, kun olet täysin Varma seurauksista.

Olet itse vastuussa järjestelmätiedostojen tarkoituksellisesta poistamisesta syntyneistä seurauksista.

Help Tech Elektronik GmbH ei tästä syystä hyväksy takuuhuoltopyyntöjä vahingoista, jotka aiheutuvat jonkin järjestelmätiedoston poistamisesta.

"Järj. tiedostoja ei voi poistaa editorin ollessa käynnissä"

Syy: Yrität poistaa järjestelmätiedostoa Editorin ollessa auki taustalla. Tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, koska järjestelmätiedostot ovat Editorin käytössä.

Seuraus: Katso ylempänä.

Ratkaisu: Sulje editori ja poista sen jälkeen järjestelmätiedosto.

Huomaa, että järjestelmätiedoston poistaminen saattaa aiheuttaa vakavia seurauksia.

Actilino saattaa olla käyttökelvoton, kunnes tiedosto ladataan uudelleen laitteeseen.

13.2.3. Editorin ilmoitukset

"Luontivirhe"

Syy: Virhe tiedostoa tallennettaessa.

"Ei ohjetta":

Syy: Olet aktivoinut Ohje-toiminnon. Editori etsii tiedostoa "HELP.HSF", mutta sitä ei voida avata.

Ratkaisu: Lataa HELP.HSF -tiedosto Actilinoon.

"Kirjanmerkkiä M ei löydy"

Syy: Kirjanmerkkiin siirryttäessä annoit nimen, jota ei löydy. M on antamasi nimi.

Ratkaisu: Syötä kirjanmerkin nimi uudelleen, tai selaa olemassa olevien merkkien luetteloa käyttämällä Kohdistin ylös- ja Kohdistin alas -komentoja.

"Ei kirjanmerkkejä"

Syy: Yrität siirtyä merkkiin, mutta tähän tiedostoon ei ole määritetty merkkejä.

"Etsintä päättyi, aloita alusta (K/E)?"

Syy: Merkkijonoa etsittäessä Editori on tullut joko tiedoston alkuun tai loppuun (riippuen etsintäsuunnasta), mutta hakusanaa ei löytynyt. Jos vastaat [y], etsitään samaa hakusanaa koko tiedostosta. Jos vastaat [n], haku keskeytetään, ja voit jatkaa tekstin muokkaamista.

"Ei voida avata tiedostoa"

Syy: Avoinna on viisi tiedostoa ja yrität avata uutta tiedostoa. Editorissa voi kuitenkin olla auki enintään viisi tiedostoa kerralla.

Ratkaisu: Sulje jokin tiedosto, jota ei juuri nyt tarvita ja avaa sen jälkeen haluttu tiedosto.

" Arvo x tuntematon"

Syy: Olet syöttänyt virheellisen arvon johonkin Editorin asetusvalikon muuttujaan. X on muuttuja.

Ratkaisu: Syötä arvo uudelleen tai valitse se luettelosta käyttämällä Kohdistin ylös- ja Kohdistin alas -toimintoja.

"X: välillä [m, n]."

Syy: Syöttämäsi numeerinen arvo on alueen ulkopuolella.

Tässä X on muuttujan nimi, m on vähimmäisarvo ja n on enimmäisarvo.

Ratkaisu: Syötä numero, joka on alueen sisäpuolella.

"Levytila täynnä"

Syy: Kun työskentelet Editorissa, Actilino määrittää, riittääkö muisti kaikkien avoinna olevien tiedostojen tallentamiseen. Jos näin ei ole, tämä viesti tulee näkyviin.

Ratkaisu: Yritä tallentaa ja sulkea pienemmät tiedostot ensin, ja sulje sen jälkeen isommat tiedostot.

"Muisti täynnä"

Syy: Yrität avata tiedostoa, mutta muistia ei ole riittävästi, jotta tiedosto voitaisiin jakaa sivuihin tai hallinnoida niitä.

Ratkaisu: Sulje kaikki tiedostot, joita juuri nyt ei tarvita.

"Levytila melkein täynnä"

Syy: Kun työskentelet Editorissa, Actilino määrittää, riittääkö muisti kaikkien avoinna olevien tiedostojen tallentamiseen. Tämä viesti tulee varoituksena, ennen kuin on liian myöhäistä.

Ratkaisu: Jotta varmasti pystyt tallentamaan kaikki muokatut tiedostot, tallenna ja sulje ne tiedostot, joita et juuri nyt tarvitse. Tallenna pienemmät tiedostot ensin, mikä vapauttaa vähän tilaa, ja sen jälkeen isommat tiedostot.

"Muisti melkein täynnä"

Syy: Kun työskentelet Editorissa, Actilino tarkistaa jatkuvasti, kuinka monta sivua se pystyy hallinnoimaan.

Yhteensä se pystyy hallinnoimaan 3072 sivua. Tämä viesti tulee näkyviin, kun vain 10 sivua pystytään enää luomaan.

Ratkaisu: Sulje kaikki tiedostot, joita et juuri nyt tarvitse saadaksesi lisää tilaa sivuille.

"Vaihdetaan vain luku-tilaan"

Syy: Yrität avata tiedostoa. Editori määrittelee, että tämänhetkinen muistin määrä riittää tiedoston avaamiseen, mutta ei sen muokkaamiseen.

Ratkaisu: Sulje ja tallenna kaikki tiedostot, joita et juuri nyt tarvitse.

"X ei löydy"

Syy: Yrität avata tiedostoa Editoriin vain luku -tilassa, mutta tiedostoa ei löytynyt. X on syöttämäsi tiedostonimi.

Ratkaisu: Kirjoita tiedostonimi uudelleen. On tärkeää huomata, että tiedostonimi on syötettävä täsmälleen samalla kirjoitusasulla kuin se on tallennettu Actilinoon. Jos tiedostoa ei vielä löydy, voit jättää Editorin auki taustalle ja avata tiedoston tiedostoluettelosta.

"X luonti keskeytetty"

Syy: Tiedoston tallennuksen aikana olet painanut [TLC]-näppäintä. Tästä syystä tallennus on keskeytetty.

"Levytila ei riitä"

Syy: Yrität leikata, kopioida tai tallentaa tekstilohkoa uuteen tiedostoon. Editori on kuitenkin määrittänyt, että muistia ei ole riittävästi tämän toiminnon suorittamiseksi.

"X käytössä, sulje se ensin"

Syy: Olet avannut tiedoston X Editoriin, ja työskentelet tällä hetkellä toisessa tiedostossa. Yrität kirjoittaa tietoja tiedostoon X tai lukea tietoja siitä.

Olet esimerkiksi saattanut avata leikepöydän sisällön tehdäksesi siihen muutoksia ennen liittämistä johonkin tiedostoon. Jos tässä vaiheessa yrität leikata tai kopioida uutta tekstiä sulkematta leikepöytää, Editori ei voi suorittaa toimintoa ja ilmoittaa siitä tällä ilmoituksella.

"Ei voi avata X"

Syy: Yrität avata Editorin sivutustiedostoa. Tämä ei ole mahdollista, koska tiedosto sisältää ne tekstiosat, joita on muokattu, ja se on vain Editorin itsensä käytettävissä. X on sivutustiedoston nimi.

"Kopiointi epäonnistui"

"Leikkaus epäonnistui"

"Liittäminen epäonnistui"

Syy: Yrität suorittaa jotakin lohko toimintoa, mutta muistia ei ole riittävästi. X on leikepöydän sisällön tiedoston nimi.

"Ei voi avata toista tiedostoa"

Syy: Yrität avata uutta tiedostoa. Tämä ei onnistunut, koska Editorissa voi olla avoinna kerralla vain viisi tiedostoa.

Ratkaisu: Sulje tiedostot, joita et juuri tällä hetkellä tarvitse.

"tekstin loppu"

Syy: Olet tiedoston lopussa ja yrität saada näkyviin jonkin merkin ASCII-tunnusta.

"Luodaan asetustiedostoa"

Syy: Editori on määrittänyt, että nykyinen asetustiedosto on yhteensopimaton. Editorin versionumero on tallennettu asetustiedostoihin. Uusi versio Editorista saattaa edellyttää erilaista asetustiedostoa. Jos käytetään olemassa olevaa asetustiedostoa tiedostojen asetusten lukemiseen, saattaa esiintyä ongelmia. Tästä syystä asetustiedostossa on versionumero. Jos tämä ei vastaa editorin versionumeroa, asetustiedosto poistetaan ja luodaan uudelleen. Tämä aiheuttaa tiedostoasetusten, kuten merkkien, katoamisen, mutta on tarpeellinen toimenpide turvallisuussyistä.

14. Tekijänoikeudet

Kaikki oikeudet pidätetään, copyright Help Tech Elektronik GmbH. Mitään osaa tästä käyttöohjeesta ei saa jäljentää missään muodossa ilman

Help Tech Elektronik GmbH:n kirjallista suostumusta.

Windows on Microsoft, Inc.:n rekisteröity tavaramerkki.